

Projektas: „Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“
Veikla: Projekto „Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“ investicijų projektas

Galutinė – 2017 m. rugsėjo 19 d.

Versija: V02 (2017 m. gruodžio 29 d.)

Konsultantai:

TURINYS

Paveikslų ir lentelių sąrašas	4
Pagrindinės sąvokos ir santrumpos	6
Autorinės teisės ir atsakomybės apribojimas.....	7
Projekto santrauka	8
1. Projekto kontekstas	12
1.1. Paslaugos pasiūla ir paklausa	12
1.2. Teisinė aplinka	26
1.2.1. Projekto įgyvendinimo VPSP būdu teisinių galimybių analizė.....	27
1.2.2. Koncesija	29
1.2.3. Valdžios ir privataus subjekto partnerystė.....	32
1.3. Sprendžiamos problemos ir jų atsiradimo priežastys	35
2. Projekto turinys.....	39
2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai	39
2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais	39
2.3. Projekto tikslinės grupės ir ribos	41
2.4. Projekto organizacija	41
2.5. Projekto siekiami rezultatai	42
3. Galimybės ir alternatyvos	44
3.1. Esama situacija	44
3.2. Galimos projekto veiklos.....	48
3.3. Veiklų vertinimo kriterijai.....	49
3.4. Trumpasis veiklų sąrašas ir projekto įgyvendinimo alternatyvos	52
4. Finansinė analizė.....	55
4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis.....	55
4.2. Finansinė diskonto norma	55
4.3. Projekto lėšų srantai	55
4.3.1. Investicijų išlaidos	55
4.3.2. Investicijų likutinė vertė	57
4.3.3. Veiklos pajamos.....	57
4.3.4. Veiklos išlaidos.....	59
4.3.5. Mokesčiai.....	61
4.3.6. Finansavimas	61

4.4. Finansiniai rodikliai.....	62
5. Ekonominė analizė.....	64
5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines.....	64
5.2. Socialinė diskonto norma	64
5.3. Išorinio poveikio įvertinimas.....	64
1.3.1. Poveikio komponentai	64
1.3.2. Poveikio mastas	65
5.4. Ekonominiai rodikliai.....	67
5.5. Optimalios alternatyvos parinkimas	67
6. Jautrumas ir rizikos.....	69
6.1. Jautrumo analizė.....	69
6.2. Scenarijų analizė.....	70
6.3. Kintamųjų tikimybės	70
6.4. Rizikų vertinimas	71
1.3.3. Kintamųjų rizikos įverčiai	71
1.3.4. Rizikos grupės	71
1.3.5. Vertė rizikos grupėse	72
1.3.6. Rizikos grupių vertės laike	73
6.5. Rizikos priimtumas	74
6.6. Rizikų valdymo veiksmai.....	75
7. Projekto vykdymo planas.....	82
7.1. Projekto trukmė ir etapai	82
7.2. Projekto vieta.....	82
7.3. Projekto komanda.....	84
7.4. Projekto prielaidos ir tęstinumas	84
7.5. Kitos išvados	84
8. IP duomenų suvestinė	86
Priedai.....	87

PAVEIKSLŲ IR LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 paveikslas. DELFI sporto centras.....	14
2 paveikslas. Vaikų, žaidžiančių ledo ritulį, skaičiaus dinamika 2009 – 2016 m.....	15
3 paveikslas. Sergantys asmenys Klaipėdos m. 2010 – 2016 m.	21
4 paveikslas. Įvairių sporto šakų sportininkų skaičiaus dinamika 2014 – 2016 m.	23
5 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius ir sudėtis metų pradžioje (2010 – 2017 m.).....	25
6 paveikslas. Galimi VPSP modeliai Lietuvoje	28
7 paveikslas. Mokėjimų srautų schema koncesijos modelio atveju.	31
8 paveikslas. VPSP mokėjimų schema	33
9 paveikslas. Pastatai ir jų konstrukcijos esantys Klaipėdos m. II-osios vandenvietės teritorijoje	45
10 paveikslas. Veiklų įgyvendinimo grafikas (gairės žymi veiklų pradžia ir pabaigą)	82
11 paveikslas. Sklypo, kurio teritorijoje veikia AB „Klaipėdos vandenys“, planas ir padalinimo schema	83
12 paveikslas. Projekto vieta Klaipėdos mieste	83
1 lentelė. Universalios sporto arenos ir sporto kompleksai Lietuvoje.....	12
2 lentelė. Ledo ritulio sporto šakos populiarumo potencialas Lietuvoje (lyginant su Latvija ir Baltarusija) (Šaltinis: Tarptautinė ledo ritulio federacija).....	14
3 lentelė. Sporto objektus lankantys asmenys	16
4 lentelė. Sporto objektų skaičius Klaipėdoje.....	17
5 lentelė. Sporto objektų vidutiniai valandos įkainiai Klaipėdos m. sav.....	18
6 lentelė. Sporto šakų ekspertų apklausa apie esamą sporto situaciją Klaipėdos m.....	18
7 lentelė. Išlaidos organizuojant 3 dienų ledo ritulio renginį „Crowns Baltic challenge cup-2017“ (Šaltinis: Lietuvos ledo ritulio federacija – Asociacija „Hockey Lietuva“)	24
8 lentelė. Projekto įgyvendinimo koncesijos būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai	29
9 lentelė. Projekto įgyvendinimo VŽPP būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai	33
10 lentelė. Sprendžiamos problemos ir jų pagrindinės priežastys	36
11 lentelė. Klaipėdos m. savivaldybės įgyvendinami projektai. Šaltinis: Klaipėdos m. savivaldybės administracija.....	39
12 lentelė. Projekto siekiami minimalūs rezultatai.....	42
13 lentelė. Nenaudojamų pastatų, esančių sklypo dalyje, kuri ruošiamas konversijai, aprašymas	45
14 lentelė. Ledo arenų eksploatacinės sąnaudos Suomijoje (Šaltinis: Tarptautinė ledo ritulio federacija, „Ice rink guide“ (2016), prieiga per internetą: http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/Rink_Guide/IIHF_Ice_Rink_Guide_web_pdf.pdf).....	47
15 lentelė. Sporto objektų darbo užmokesčio ir komunalinės išlaidos *pateikiama IX mėn. informacija.....	47
16 lentelė. Projekto galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“)	48
17 lentelė. Projekto veiklų vertinimas	50

18 lentelė. Alternatyvų detalizavimas.....	53
19 lentelė. Investicijų prielaidos	55
20 lentelė. Alternatyvų investicijų išlaidos (EUR su PVM).....	56
21 lentelė. Investicijų likutinė vertė ir reinvesticijos visų alternatyvų atveju	57
22 lentelė. Maksimalus sporto arenos užimtumas	58
23 lentelė. Veiklos pajamos per metus esant 80 proc. užimtumui (Eur su PVM).....	58
24 lentelė. Veiklos išlaidos per metus (Eur su PVM).....	59
25 lentelė. Projekto investicijų finansinės grąžos rodikliai	63
26 lentelė. Sporto aikštelės vienetų kainų pokytis pagal sporto šakos rūšį	66
27 lentelė. Projekto alternatyvų ekonominiai rodikliai.....	68
28 lentelė. Optimali Projekto alternatyva	68
29 lentelė. Projekto kritinio kintamojo lūžio taškas	69
30 lentelė. Scenarijų analizė	70
31 lentelė. Tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai	71
32 lentelė. Rizikų vertės pagal rizikų grupes.....	72
33 lentelė. Rizikų finansinės įtakos pasiskirstymas, Eur	74
34 lentelė. Monte Carlo analizės rezultatai.....	74
35 lentelė. Rizikų valdymas.....	75

PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

Pagrindinės sąvokos

Metodika	2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. 2016/8- 225 redakcija) VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus patvirtinta „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“
Optimalios alternatyvos metodika	Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodiką patvirtinę 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimu (protokolas Nr. 35)
Projektas	Projektas „Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“
Sporto ir kūno kultūros ugdymo skyrius	Klaipėdos miesto savivaldybės Ugdymo ir kultūros departamento Sporto ir kūno kultūros skyriaus
Statistikos departamentas	Lietuvos statistikos departamentas

Pagrindinės santrumpos

EGDV	Ekonominė grynoji dabartinė vertė
ENIS	Ekonominis naudos ir išlaidų santykis
ES	Europos Sąjunga
EVGN	Ekonominė vidinė gražos norma
FDN	Finansinė diskonto norma
FGDV (I)	Investicijų finansinė grynoji dabartinė vertė
FGDV (K)	Kapitalo finansinė grynoji dabartinė vertė,
FNIS	Finansinis naudos ir išlaidų santykis
FVGN (I)	Investicijų finansinė vidinė gražos norma
FVGN (K)	Kapitalo finansinė vidinė gražos norma
LR	Lietuvos Respublika
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
SND	Socialinė diskonto norma
VPSP	Viešojo ir privataus sektorių partnerystė
VŽPP	Valdžios ir privataus subjekto partnerystė

AUTORINĖS TEISĖS IR ATSAKOMYBĖS APRIBOJIMAS

© Visos teisės saugomos –Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, 2017 m. Informacijos, pateikiamos šiame investiciniame projekte, panaudojimas yra leidžiamas su nuoroda į šaltinį.

Šį dokumentą rengusių ekspertų komanda rėmėsi jiems pateikta informacija ir dokumentais, tarpinių rezultatų derinimo metu pasitvirtinta apimtimi. Atsiradus papildomai informacijai ar pokyčiams, nulemtiems pateiktos informacijos ar dokumentų netikslumų ar pasikeitusių poreikių, šiame investiciniame projekte pateikiamų išvadų ir rekomendacijų pakeitimas, atnaujinimas yra už rengėjams numatytos techninės užduoties ribų.

PROJEKTO SANTRAUKA

Projekto kontekstas

Sporto visuomeninių organizacijų skaičius Klaipėdoje 2017 m. pradžioje siekė 91. 2016 m. Klaipėdos m. sportuojančių asmenų skaičius buvo 9 072, t. y. 4 proc. daugiau nei 2015 m. Organizuotai sportuoja tik 5,88 proc. Klaipėdos m. gyventojų (2015 m. – 5,57 proc.).

2016 m. apie 44 proc. (2 305 asmenys) klaipėdiečių sportavo badmintoną, dailųjį čiuožimą, lauko tenisą, ledo ritulį, rankinį, futbolą ir tinklinį. Atlikta esamos sporto infrastruktūros analizė bei nagrinėjamų sporto šakų ekspertų apklausa atskleidė, jog mieste trūksta tinkamų sporto patalpų.

Gyventojų skaičius mieste mažėja, tačiau sportuojančių asmenų skaičius auga (nepaisant to, kad visos Lietuvos mastu sportuojančiųjų gyventojų dalis sumažėjo 3 proc. lyginant 2015 ir 2016 m. duomenis) ir vis didesnė gyventojų dalis renkasi sporto ar aktyvaus laisvalaikio veiklas. Atsižvelgiant į esamą sporto infrastruktūrą bei vis didėjančią poreikį bei potencialų sporto paslaugų vartotojų skaičių Klaipėdos m. daroma išvada, jog esama sporto infrastruktūra yra nepakankama patenkinti kylančią paklausą; taip pat poreikį atitinkančios ir kokybiškų paslaugų teikimo poreikius tenkinančios infrastruktūros, kurioje galėtų būti vykdoma sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų plėtra šiuo metu Klaipėdos m. nėra.

Nors gyventojų skaičius mieste turi mažėjimo tendenciją, tačiau atsižvelgiant į tai, jog sveiko gyvenimo būdo ir aktyvaus laisvalaikio propagavimas tampa vis aktualesni visuomenei prognozuojama, jog sportuojančių asmenų dalis Klaipėdoje neatlikus jokių sporto infrastruktūros pakeitimų išliktų stabili (galimi pokyčiai iki 3-5 proc.) dėl maksimalaus infrastruktūros išnaudojimo. Atsižvelgiant į tai, kad Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamoje informacijoje pateikta informacija apie sportininkus apima tik organizuotai sportuojančių asmenų skaičių, o pavienių asmenų sportuojančių nagrinėjamas sporto šakas skaičiaus identifikuoti nėra įmanoma, daroma prielaida, kad dėl sukurtos infrastruktūros badmintono, krepšinio, lauko teniso, rankinio, futbolo ir tinklinio sporto šakų sportininkų skaičius išaugs po 5 proc. penkerius metus po Projekto investicijų užbaigimo ir naujos sporto infrastruktūros sukūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 3 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 1 proc. kasmet visą likusį ataskaitinį Projekto laikotarpį (2030 – 2043 m.), o dailiojo čiuožimo ir ledo ritulio sporto šakų sportininkų skaičius išaugs po 30 proc. penkerius metus po Projekto investicijų užbaigimo ir naujos sporto infrastruktūros sukūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 25 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 10 proc. kasmet visą likusį ataskaitinį Projekto laikotarpį (2030 – 2043 m.). Šių sporto šakų sportininkų skaičiaus didesnis augimas lyginat su kitomis sporto šakomis prognozuojamas įvertinant mažą ledo aikštelių infrastruktūros prieinamumą, dėl ko šiuo metu yra nedidelis sportininkų skaičius. Ledo aikštelių infrastruktūros ženklus padidėjimas ženkliai padidins dailiojo čiuožimo ir ledo ritulio sportininkų skaičių.

Projektas atitinka ir prisideda prie strateginiuose Klaipėdos m. planavimo dokumentuose numatytų tikslų, uždavinių ir priemonių. Atlikta Projekto įgyvendinimo VPSP būdų analizė atskleidė, jog koncesijos ir VŽPP modeliai šiam Projektui įgyvendinti yra tinkami.

Identifikuotos projektu sprendžiamos problemos, kurių neišsprendus, atsižvelgiant į augantį sportininkų bei norinčių sportuoti asmenų skaičių, prognozuojama, kad sporto infrastruktūros poreikis tik didės, o problemos tik gilės:

- nepakankamas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste;
- nėra tinkamų patalpų įvairių sporto šakų varžybų organizavimui;
- nepakankamos sąlygos fizinio aktyvumo didinimui.

Projekto turinys

Projekto tikslas – padidinti sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste.

Projekto uždaviniai:

- plėsti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą Klaipėdos mieste;
- gerinti Klaipėdoje teikiamų sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų kokybę;
- gerinti treniruočių sąlygas profesionalių rezultatų siekiantiems sportininkams bei mėgėjams.

Projekto tikslinė grupė:

- Klaipėdos m. sportuojantys asmenys.

Projektą planuoja įgyvendinti Klaipėdos m. savivaldybės administracija VPSP būdu.

Projektu siekiami rezultatai:

- užtikrinta daugiafunkcė sporto infrastruktūra, kuri padidintų krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio sporto šakų prieinamumą mieste;
- užtikrinta infrastruktūra, kuri atitiktų tarptautinių krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio asociacijų keliamus reikalavimus varžybų organizavimui;
- užtikrinta infrastruktūra, kuri sudarytų sąlygas sporto ir fizinio aktyvumo plėtrai mieste.

Projekto galimybių ir alternatyvų analizės rezultatai

Jei Projektas nebūtų įgyvendinamas, t. y. nebūtų atliekamos investicijos, nebūtų pagerintas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste. Sportininkai toliau susidurtų su tinkamų sporto patalpų trūkumu bei su apribojimais sudarant naujų norinčiųjų sportuoti asmenų grupes. Neatliekant investicijų ir tęsiant veiklas „kaip įprasta“ nebūtų patiriamos jokios išlaidos ir nebūtų gaunamos jokios papildomos pajamos, Projekto teritorija, kuri yra strategiškai patogioje (susisiekimo atžvilgiu) miesto dalyje liktų nenaudojama.

Įvertinus galimas Projekto veiklas bei Projekto specifiką buvo identifikuotos šios alternatyvos:

I Alternatyva

II Alternatyva

	Patalpos (vnt.)	Patalpos (kv. m)	Patalpos (vnt.)	Patalpos (kv. m)
<i>Komercinės patalpos (parduotuvė ~149 kv. m), kavinė, pačiūžų išdavimo punktas – registratūra) ir fojė</i>	1	900	1	900
<i>Administracija (kabinetai)</i>	4	161	4	161
<i>Pamokų ruošimo patalpos</i>	1	70	1	70
<i>Apšilimo patalpos/ sporto klubas</i>	1	474	1	474
<i>Tribūnos</i>	x	x	x	x
<i>Rankinio, salės futbolo, teniso, tinklinio, badmintono, krepšinio transformuojamos erdvės</i>	2	5 169	3	7 209
<i>Ledo ritulio, dailiojo čiuožimo, greitojo čiuožimo aikštės</i>	2	3 862	1	1 931
<i>Skvošas</i>	5	320	5	320
<i>Akmenslydis</i>	2	690	2	690
<i>Bendrosios persirengimo patalpos</i>	1	x	1	x
<i>Persirengimo patalpos</i>	21	x	21	x
<i>Tribūnos</i>	x	x	x	x
<i>Techninės ir sandėliavimo patalpos</i>	x	x	x	x

Projekto finansinės ir ekonominės-socialinės analizės rezultatai

Projekto ataskaitinis laikotarpis – 25 metai. Planuojamas Projektas pradedamas įgyvendinti 2018 m., todėl paskutiniai Projekto ataskaitiniai metai – 2043.

Atlikus finansinių rodiklių analizę daroma išvada, jog **FGDV(I) diskontuoti projekto grynujų pajamų srautai nepadengia diskontuotų investicijų** ir veiklos išlaidų. Tai reiškia, kad Projektas per projekto ataskaitinį laikotarpį finansiškai neatsiperka (**vertinant viešojo sektoriaus investicijas, pajamas ir išlaidas**), todėl įgyvendinant Projektą nė vienos alternatyvos atveju finansinė nauda nebus gauta.

Atlikus socialinę-ekonominę analizę identifikuota, jog **I Alternatyvos** įgyvendinimo metu būtų pasiekta didžiausia ekonominė grynoji dabartinė vertė, t. y. didžiausia projekto nauda visuomenei, skaičiuojant šios dienos pinigų verte.

Įgyvendinant Projektą I Alternatyvos būdu būtų siekiama šių fizinių įgyvendinimo rezultatų¹:

sukurta universali sporto ir aktyvaus laisvalaikio neformalaus švietimo infrastruktūra:

- plotas – 13 582 kv. m;
- transformuojamų universalių sporto erdvių plotas – 5 169 kv. m (sporto aikštelių vienetų skaičius – 5 vnt.: sporto aikštelės vienetas atitinka vieną krepšinio, vieną lauko

¹ Įgyvendinimo rezultatai pateikti pagal iš anksto numatytus užsakovo poreikius ir rengiant techninį projektą ar keičiantis projekto apimčiai indikaciniai rezultatai gali kisti

teniso, vieną tinklinio, vieną rankinio, vieną salės futbolo aikštes ir tris tinklinio bei penkias badmintono aikšteles daugiafunkciniame sporto komplekse);

- ledo aikštelių skaičius – 2 vnt.;
- komercinių patalpų plotas – 623 kv. m.;
- vaikų ir jaunimo erdvė – 70 kv. m.;

nupirktą reikiama įrangą:

- universali sporto aikštelių danga – 5 169 kv. m.;
- ledo aikštelių įranga – 1 kompl.
- transformuojamų universalių sporto aikštelių įranga – 1 kompl.

Šiems rezultatams pasiekti bus reikalingos 11 664 847 Eur (su PVM) privataus investuotojo investicijos. Privatus investuotojas užtikrins sukurtos infrastruktūros priežiūrą visą Projekto ataskaitinį laikotarpį – iki 2043 m. Privatus investuotojas teikiamų paslaugų paketą sudaro:

- sporto aikščių nuoma;
- komercinių patalpų nuoma;
- veiklos išlaidų apmokėjimas.

Projekto statybinių veiklų vykdymo plano rezultatai

Projekto veiklos:

1. projektavimas (8 mėn.);
2. rangos darbai (24 mėn.);
3. įrangos įsigijimas (6 mėn.);
4. nuolatinė priežiūra ir užtikrintas paslaugų teikimas – vykdoma visą Projekto ataskaitinį laikotarpį (iki 2043 m.).

Išanalizavus Projekto įgyvendinimo alternatyvius teisinius modelius, teisinę aplinką bei atlikus finansinę analizę buvo atliktas viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdo (koncesija / valdžios ir privataus subjektų partnerystė) tinkamumo Projektui vertinimas. Vertinimo rezultatai:

- **siūlomas taikyti koncesijos modelis siekiant įgyvendinti Projektą;**
- **maksimalūs viešojo sektoriaus metinio mokėjimo įsipareigojimai visą Projekto ataskaitinį laikotarpį po Projekto įgyvendinimo (2021 – 2043 m.) – 169 855 Eur kasmet.**

1. PROJEKTO KONTEKSTAS

1.1. Paslaugos pasiūla ir paklausa

Projektą „Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“ (toliau – Projektas) norima įgyvendinti Klaipėdos miesto savivaldybėje. Projektu siekiama sukurti Klaipėdos m. gyventojams ir miesto svečiams reikalingą sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą – daugiafunkčį centrą, kuriame numatoma teikti sporto salių ir aikštelių nuomos paslaugas. Centre bus kultivuojamos šios sporto šakos (ir/ ar disciplinos):

• ledo ritulys	• krepšinis
• dailusis čiuožimas	• skvošas
• greitis čiuožimas	• akmenslydis
• rankinis	• kūno rengyba /
• salės futbolas	lengvasis kultūrizmas
• lauko tenisas	• kovos menai ant tatamio
• badmintonas	• aerobika
• tinklinis	• joga ir kt.

Panašių sporto objektų apžvalga

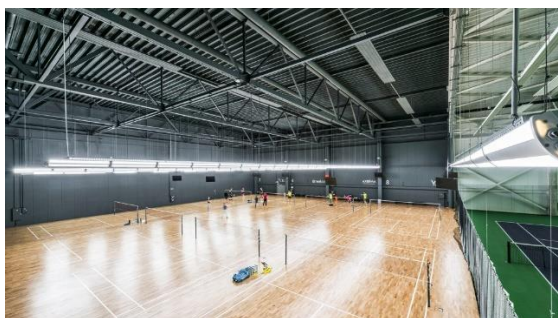
Pagal Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenis 2016 m. Lietuvoje veikė 5 674 sporto bazės; 14 iš jų – universalios sporto arenos, 25 – sporto kompleksai (žr. 1 lent.). Nors dauguma universalių sporto arenų yra tinkamos įvairių sporto užsiėmimų organizavimui, tačiau pasirengimas ir nuolatinis šių arenų naudojimas tikslinėms įvairioms sporto šakoms (pvz., vienu metu negali būti išpilta ledo aikštė ir tuo pačiu metu vykti krepšinio ar futbolo užsiėmimai) ir jų kasdieniams užsiėmimams nėra pritaikytos. Universalios sporto arenos yra labiau koncentruotos į tikslinius renginius, o ne į kasdienes užsiėmimus ar nišinių sporto šakų renginius. Pagal 1 lentelėje pateiktą informaciją vienintelis panašus sporto kompleksas pagal kultivuojamų sporto šakų skaičių ir turinį objektas yra Elektrėnų savivaldybės sporto centras (tačiau šiame centre taip pat yra įrengtas baseinas, todėl palyginamųjų kaštų skaičiavimas pagal šį sporto kompleksą yra netikslus).

1 lentelė. Universalios sporto arenos ir sporto kompleksai Lietuvoje

Miestas, rajonas	Universalios sporto arenos	Sporto kompleksai
Alytaus m.	1	3
Elektrėnų r.	1	1
Ignalinos r.	0	1
Kauno m.	1	5

Miestas, rajonas	Universalios sporto arenos	Sporto kompleksai
Kauno r.	0	1
Kėdainių r.	1	1
Klaipėdos m.	1	0
Marijampolės sav.	0	1
Mažeikių r.	0	1
Palangos m.	1	0
Panevėžio m.	0	3
Pasvalio r.	1	0
Prienų raj.	1	0
Šakių r.	1	0
Šiaulių m.	1	2
Telšių r.	1	0
Ukmergės r.	0	4
Utenos r.	1	0
Vilniaus m.	2	1
Visagino m.	0	1
IŠ VISO 2016 m.	14	25

Vienintelis Lietuvoje privataus kapitalo investicijų analogas nagrinėjamam Projektui multifunkciškumo atžvilgiu galėtų būti DELFI sporto centras Vilniuje. Šiuo metu DELFI sporto centras yra moderniausias daugiaviečių sporto kompleksas Lietuvoje ir visame Baltijos šalių regione. Šio komplekso plotas siekia 4 500 kv. m, kuriuose įrengtos 8 aukščiausius reikalavimus ir tarptautinius standartus atitinkančios badmintono aikštelės, 4 modernios paplūdimio tinklinio ir paplūdimio teniso aikštelės, 2 teniso kortai ir 400 kv. m universali treniruotės erdvė (žr. 1 pav.). DELFI sporto centras yra įsikūręs strategiškai svarbioje ir patogioje Vilniaus vietoje, Ozo gatvėje netoli miesto centro ir gyventojų traukos objektų – „Vichy“ vandens parko, „Siemens“ arenos ir populiarių prekybos bei pramogų centrų². Planuojama, kad šį centrą kasmet aplankys apie 250 tūkst. lankytojų³.

² Šaltinis: <http://www.delfisportocentras.lt/apie-mus/>

³ Šaltinis: <http://www.delfisportocentras.lt/apie-mus/>

1 paveikslas. DELFI sporto centras⁴

Ledo arenos

Lietuvoje nuolat veikia 8 uždaros ledo ritulio arenos, 2 atviros ledo aikštelės (su šaldymo įranga) bei 5 atviros aikštelės be šaldymo įrangos (esant palankioms oro sąlygoms): Vilniuje (2 vnt.), Kaune (2 vnt.), Elektrėnuose, Rokiškyje, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Mažeikiuose (neatitinka tarptautinių standartų), Juodupėje (natūralus ledas), Balsupiuose (Marijampolės raj., natūralus ledas), Kintuose (natūralus ledas, neatitinka tarptautinių standartų), Telšiuose (natūralus ledas) ir Utenoje (natūralus ledas). Dėl mažo tokio tipo objektų skaičiaus, nėra kur ruošti žiemos sportą mėgstančių sportininkų, suteikti gyventojams galimybę išbandyti ledo sporto šakas. Kaimyninėje Latvijoje ledo ritulio sporto šaka yra viena populiariausių šalyje.

Akivaizdu, kad ledo arenų Lietuvoje trūksta, o žiemos (ledo) sporto šakų plėtra turi didžiulį potencialą, jau vien įvertinus tai, kaip šios sporto šakos vystomos kaimyninėse šalyse (žr. 2 lent.). Ledo ritulys – viena populiariausių Baltijos regiono valstybių sporto šakų, ši olimpinė sporto šaka ypač mėgstama Švedijoje, Rusijoje, Suomijoje, sparčiai populiarėja Norvegijoje, Danijoje, Vokietijoje, o Latvijos ir Estijos ledo ritulio rinktinės yra itin pajėgios, tad perspektyva sėkmingai vystyti atgimstančiam Lietuvos ledo rituliui – didžiulė.

2 lentelė. Ledo ritulio sporto šakos populiarumo potencialas Lietuvoje (lyginant su Latvija ir Baltarusija) (Šaltinis: Tarptautinė ledo ritulio federacija⁵)

	Baltarusija	Latvija	Lietuva
Šalis IIHF ⁶ narė nuo	1 992	1 931	1 938
Šalies federacijos žaidėjų	4 968	6 699	1 585
Žaidėjai vyrai	1 589	4 710	552
Žaidėjai vaikai/jauniai	3 375	1 888	992
Moterys	4	101	41

⁴ Šaltinis: <http://www.delfisportocentras.lt/galerija/>

⁵ Šaltinis: <http://www.iihf.com>

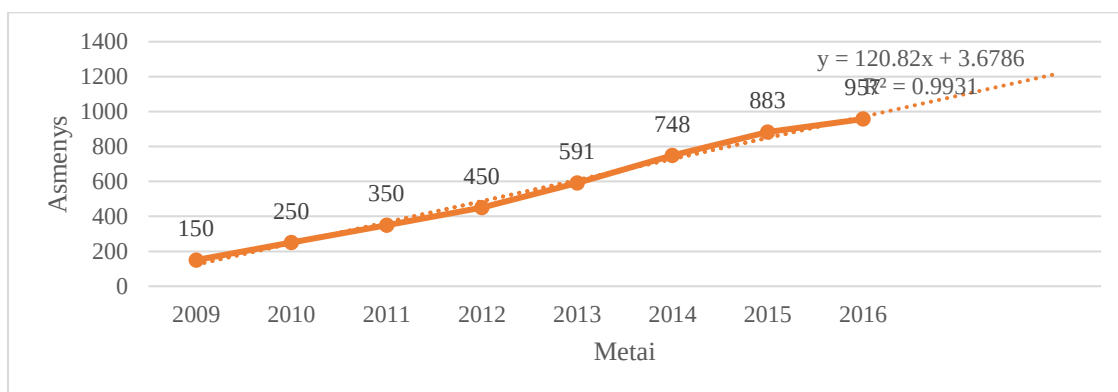
⁶ Šaltinis: Tarptautinė ledo ritulio federacija

	Baltarusija	Latvija	Lietuva
Lygos teisėjų	139	185	35
Dengtų arenų skaičius	38	19	8
Lauko arenų skaičius	3	-	4
Gyventojų skaičius	9 589 689	1 986 705	2 884 433
Žaidėjų skaičius 1000 gyv.	1	3	1
Vyrų komandos reitingas	9	12	25

Latvijoje yra didelis kvalifikuotų trenerių skaičius ir po truputį Lietuvos ledo ritulio mokyklos atranda latvius, kviesdamos juos dirbti į savo mokyklas vyriausiais treneriais (Klaipėdos HC „Klaipėda“, Šiaulių „Šaulys“). Lietuvos ledo ritulio asociacijos duomenimis šis sportas susilaukia vis didesnio populiarumo – nuolat didėja norinčių sportuoti šią sporto šaką. Ypač sparčiai didėja vaikų, žaidžiančių ledo ritulį, skaičius: 2009 m. žaidė apie 150 vaikų, o 2016 m. šis skaičius išaugo daugiau nei 6 kartus ir siekė 957.

Šiuo metu Klaipėdoje veikia 3 suaugusiųjų ledo ritulio klubai: Klaipėdos HC „Klaipėda“, Klaipėdos „Baltija“ ir Klaipėdos „Toras“. Šios komandos rungtyniauja įvairiuose Nacionalinės ledo ritulio lygos turnyruose. Visi trys suaugusiųjų klubai, kurie vienija apie 150 žaidėjų, treniruoja ir rungtyniauja („namų“ varžybų metu) Klaipėdos „Akropolio“ ledo arenoje.

Klaipėdos „Akropolio“ ledo arenoje be suaugusiųjų sportininkų treniruoja ir anksčiau minėtų klubų jaunieji ledo ritulininkai. Asociacijos „Lietuvos ledo ritulys“ duomenimis šiuose klubuose 2016 m. treniravosi 235 vaikai. Vienos treniruotės metu ledo ritulio aikštėje priversti žaisti vidutiniškai apie 60 vaikų grupės, nes vienintelėje ledo arenoje Klaipėdoje nepakanka laisvų laikų, kad vaikus būtų galima išskaidyti į mažesnes grupes pagal jų amžių ir gebėjimus. Dėl šių priežasčių klubai susiduria su kokybiško ugdymo sunkumais.

2 paveikslas. Vaikų, žaidžiančių ledo ritulį, skaičiaus dinamika 2009 – 2016 m.⁷

⁷ Šaltinis: Lietuvos ledo ritulio asociacija

Be to, Klaipėdos „Akropolio“ ledo arenoje tris kartus per savaitę vyksta dailiojo čiuožimo treniruotės, kurių metu treniruojasi skirtingų amžiaus grupių vaikai. Iš viso Klaipėdos mieste šia sporto šaka reguliariai užsiima apie 65 vaikus. Klaipėdoje dirbančio dailiojo čiuožimo eksperto duomenimis ši sporto šaka yra populiari ir treniruočių grupės šiuo metu yra perteklinės (ruošiant jaunuosius dailiojo čiuožimo profesionalus ledo arenoje gali treniruotis maksimaliai apie 10 vaikų), nes dėl itin išaugusio ledo ritulio populiarumo tenka konkuruoti dėl „Akropolio“ ledo arenos nuomos (treniruotės vaikams prasideda nuo 16 val. 45 min., todėl dirbantys tėvai dažniausiai nespėja atvežti vaikų į užsiėmimus). Eksperto duomenimis ši sporto šaka yra populiari ir turi potencialą plėstis, tačiau trūkstamos infrastruktūros problema nesudaro jokių plėtros galimybių.

Ledo arenoje yra įrengti tik keturi persirengimo kambariai, todėl visų ledo sporto šakų sportininkai (suaugę ir vaikai) bei masinio čiuožimo dalyviai naudoja tomis pačiomis persirengimo patalpomis. Persirengimo patalpų trūkumas yra didelė problema atsižvelgiant į ledo sporto šakų specialų inventorių, kurį reikia džiovinti, nepatogu nuolat nešiotis ir pan.

Lietuvoje populiarėja dar viena Olimpinė sporto šaka – akmenslydis (angl. *curling*). 2017 m. liepos 13 – 16 dienomis Klaipėdos „Akropolyje“ vyko ne tik „Klaipėdos „Akropolio“ taurė 2017“ akmenslydžio varžybos, Lietuvos neįgaliųjų akmenslydžio čempionato finalinis etapas, bet ir pažintiniai užsiėmimai bei pamokos visiems norintiems susipažinti su šia sporto šaka. Šiuo metu akmenslydžio klubai veikia tik Kaune ir Vilniuje, Klaipėdoje dėl ledo arenų trūkumo ši sporto šaka nėra vystoma.

Daugiafunkcės ir specializuotos sporto erdvės

Pagal Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos pateiktus duomenis vidutiniškai per mėnesį sporto objektus esančius Klaipėdoje lanko apie 35 063 asmenų (iš jų 31 924 vaikų ir 3 139 – suaugusiųjų) (eliminavus Universalus ir daugiafunkcis sporto ir pramogų kompleksą – Klaipėdos „Švyturio areną“). Pagal turimus duomenis apie 91 proc. visų mieste sporto bazes lankančių asmenų sk. sudaro vaikai (žr. 3 lent.). Apie 78 proc. visų sporto objektus lankančių asmenų lankosi uždaroje patalpose didesnėse nei 500 kv. m. Todėl galima daryti išvadą, jog didesnė uždaro tipo sporto objektai/ infrastruktūra turi didesnę vartotojų paklausą.

3 lentelė. Sporto objektus lankantys asmenys

Sporto objektus lankantys asmenys	Vaikai	Suaugusieji	Iš viso
Iš viso	31 924	3 139	35 063
Iš viso (neįskaitant kūno kultūros pamokas)	19 531	3 113	22 644
Uždaroje patalpose didesnėse nei 500 kv. m	25 638	1 697	27 335
Uždaroje patalpose didesnėse nei 500 kv. m	14	1	

(neįskaitant kūno kultūros pamokas)

546

671

16 217

Iš viso mieste veikia 51 sporto objektas, kurių sporto bazę sudaro 119 erdvių (vienas sporto objektas gali turėti kelias atskiras sporto sales ar stadioną ir pan.), iš kurių tik 16 yra uždaro tipo sporto salės didesnės nei 500 kv. m. Didžiąją dalį Klaipėdoje esančių sporto objektų sudaro mokyklų (pagrindinių mokyklų, progimnazijų ir gimnazijų) sporto salės ir stadionai (žr. 4 lent.). Taip pat 6 iš uždarų sporto salių didesnių nei 500 kv. m priklauso mokykloms. Nors šiose sporto salėse gali būti vykdomi įvairūs sporto užsiėmimai (krepšinis, tinklinis, rankinis, salės futbolas, lauko tenisas, badmintonas ir pan.), egzistuoja problemos, jog šios sporto salės nėra pritaikytos daugiafunkciam naudojimui, salės itin užimtos patraukliausiais laikais dėl to ypač suaugę asmenys renkasi alternatyvas arba nesportuoti iš viso, arba sportuoti savarankiškai tam nepritaikytose erdvėse (pvz., namuose), arba lankytis sporto klubuose (fitnesas, grupiniai užsiėmimai ir pan.).

4 lentelė. Sporto objektų skaičius Klaipėdoje

	Vnt.
Sporto objektų skaičius	51
Sporto objektuose esančių edvių skaičius	119
Uždaros erdvės	96
Atviros erdvės	23
Uždaros erdvės be mokymo įstaigų	26
Atviros erdvės be mokymo įstaigų	12

Klaipėdoje už miesto savivaldybei priklausančių sporto bazių valdymą yra atsakinga BĮ Klaipėdos kūno kultūros ir rekreacijos centras. Šio centro tikslas – užtikrinti geras sporto renginių ir treniruočių proceso aptarnavimo paslaugas administruojamose sporto bazėse. Kūno kultūros ir rekreacijos centro bazėse treniruojasi tokios žymios miesto komandos kaip krepšinio klubas „Neptūnas“ ir rankinio komanda „Dragūnas“. Salių nuoma yra viešai prieinama, tačiau be pagrindinių miesto rankinio ir krepšinio klubų šių salių naudojimo prioritetą tenka ir BĮ Klaipėdos „Viesulo“ sporto centrui. Privačių subjektų ir Klaipėdos kūno kultūros ir rekreacijos centro valdomų sporto objektų kainos pateikiamos 5 lentelėje. Atsižvelgiant į pateiktus įkainius ir į sporto aikščių specifiką (lauko teniso aikščių nuomos kainos pateiktos vienai aikštei, o ne visam aikštynui; badmintono treniruotėms vienu metu naudojamos 5 aikštelės vienoje salėje) **vienos uždarų patalpų sporto aikštelės vieneto⁸ nuomos vidutinė kaina Klaipėdoje – 20,05 Eur.**

⁸ Sporto aikštelės vienetas atitinka vieną krepšinio, vieną lauko teniso, vieną tinklinio, vieną rankinio, vieną salės futbolo aikštę ir tris tinklinio bei penkias badmintono aikšteles daugiafunkciniame sporto komplekse (detaliau žr. 1 priedą)

5 lentelė. Sporto objektų vidutiniai valandos įkainiai Klaipėdos m. sav.⁹

Sporto objektas	Sporto šakos	Plotas (kv. m)	Įkainis Eur/ 1 val.
Taikos g. 61A, Klaipėda	Rankinis, krepšinis, salės futbolas, įvairios sporto varžybos	2 902,45	26,93
Burių g. 5, Klaipėda	Krepšinis, badmintonas	apie 765	14,48
Tauralaukio g. 1, Klaipėda	Lauko tenisas (2 aikštelės)	apie 624	14,00 – 26,00 (viena aikštelė)
Šilutės pl. 48, Klaipėda	Lauko tenisas (4 aikštelės)	apie 1 284	15,00 – 23,00 (viena aikštelė)
Pilies g. 2a, Klaipėda	Tinklinis, lauko tenisas, krepšinis	531,72	9,85
Sportininkų g. 46, Klaipėda	Salės futbolas, salės futbolo varžybos	apie 600	23,17
S. Dariaus ir S. Girėno 10, Klaipėda	Krepšinis, įvairios sporto varžybos	581,5	26,93

Nestruktūrizuotos ekspertų apklausos telefonu metu, visi uždarų patalpų sporto šakų ekspertai (rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio) įvardijo tą pačią pagrindinę problemą – **tinkamų ir įvairioms sporto šakoms pritaikytų patalpų trūkumą** (apklausos rezultatai pateikiami 6 lentelėje). Dauguma ekspertų pastebėjo, kad dėl didėjančios emigracijos ir mažėjančio gyventojų skaičius mieste yra jaučiamas sportininkų skaičiaus mažėjimas arba minimalus augimas (pritraukiamas nedidelis skaičius naujai sporto šakomis besidominčių asmenų skaičius). Reikiamos infrastruktūros trūkumas yra viena iš pagrindinių priežasčių kodėl Klaipėdos mieste šių sporto šakų plėtra yra apribota, gyventojai nėra suinteresuoti užsiimti sportu tam nepritaikytose patalpose ar dėl patalpų trūkumo sportuoti perpildytose grupėse.

6 lentelė. Sporto šakų ekspertų apklausa apie esamą sporto situaciją Klaipėdos m.

Sporto šaka	Apklausos rezultatai
Rankinis	- poreikis labai didelis – Klaipėdos rankinio „Dragūno“ komanda šiuo metu sportuoja Taikos pr. 61a sporto salėje ir dalinasi šia sale su Klaipėdos „Neptūno“ krepšinio klubu todėl kiti rankininkai (moterų komanda, mėgėjų komandos) negali sportuoti šioje salėje dėl didelio užimtumo; - Taikos pr. 61a sporto salė yra vienintelė mieste sporto salė, kuri atitinka rankinio aikštės reikalavimus; - kiti rankininkai sportuoja mokyklų sporto salėse, kurios neatitinka

⁹ Šaltiniai: <https://sportobazes.lt/shop>; tiekėjo apklausa telefonu

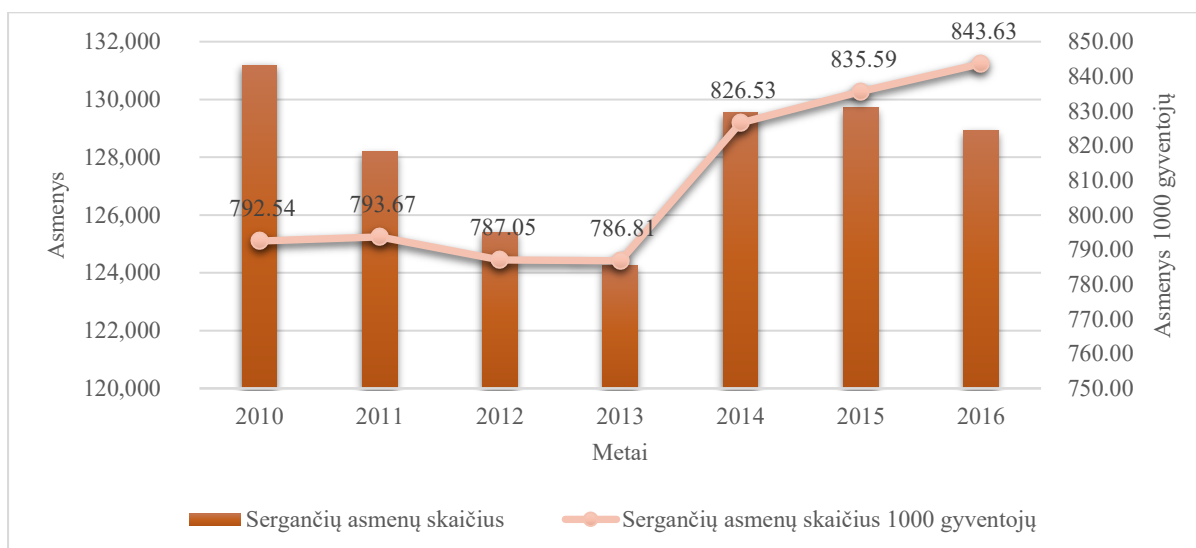
Sporto šaka	Apklauso rezultatai
	rankinio aikščių reikalavimų; - sporto centre šiuo metu rankinį sportuoja apie 400 vaikų; - dėl Klaipėdos „Dragūno“ populiarumo ir aukštų pasiekimų ši sporto šaka yra populiari mieste, tačiau sporto šakos profesionalų ugdymo plėtros galimybių nėra dėl netinkančios poreikių infrastruktūros;
Lauko tenisas	- specializuotų teniso dangos aikštelių mieste pasiūla žiemos sezono metu yra per maža – paklausa yra didesnė nei pasiūla; - teniso aikštynų vasaros sezono metu mieste yra pakankamai kol vis dar veikia Klaipėdos „Žalgirio“ teniso aikštynas (K. Donelaičio g. 6a) (ši 6 aikštelių aikštyną kitais metais yra planuojama uždaryti); - dėl žiemos sezono metu esančio aikštelių trūkumo sportininkai dažniausiai žaidžia dvejetų varžybas ar draugiškus mačus; - atsiradus tinkamai infrastruktūrai prognozuojamas šios sporto šakos paklausos augimas mieste;
Badmintonas	- šiuo metu sportininkai sportuoja Burių g. 5 esančioje sporto salėje (ši sporto salė yra planuojama uždaryti iki 2017 m. pabaigos – dar nėra numatyta kur turėtų persikelti sportuoti šie sportininkai); - šiuo metu badmintoną sportuoja apie 300 įvairaus amžiaus asmenų; - patogiausia badmintono treniruotes organizuoti aikštėje, kurioje telpa 5 aikštelės – vienu metu du treneriai treniruoja apie 20 vaikų; - Klaipėdos badmintono mokykla yra viena stipriausių mokyklų Lietuvoje (tarp šios mokyklos auklėtinių – Olimpinėse žaidynėse dalyvausianti sportininkė Gerda Voitechovskaja); - taip pat Klaipėdoje treniruojasi ir Lietuvos neįgaliųjų badmintono rinktinė; - treniruočių užimtumas kasdien nuo 14 val. iki 22 val.
Salės futbolas	- šiuo metu salės futbolo pirmenybėse mieste dalyvauja apie 30 komandų; - treniruotės ir varžybos vyksta 19 – 23 val.; Paryžiaus Komunos g. esanti aikštė yra išnaudojama maksimaliais pajėgumais (iki 19 val.) dėl to sportininkai priversti sportuoti iki 23 val.; - pirmosios salės futbolo lygos varžybos vyksta Taikos pr. 61a esančioje aikštelėje (kurios užimtumas ir be salės futbolo yra labai didelis), nes kitos salės ir aikštelės nėra pritaikytos arba tik iš dalies atitinka salės futbolo aikštelės normatyvus; - žiemos metu dėl nepalankių oro sąlygų salėse sportuoja ir ne salės futbolininkai;
Tinklinis	- tinklinis Klaipėdoje yra populiarus sportas – mieste iš viso gyvuoja 24 vyrų ir moterų komandos (suaugusiųjų); - šiuo metu sportuoja apie 70 vaikų, tačiau naujais mokslo metais tikimasi, jog šis skaičius išaugs (į šį skaičių nepatenka „Viesulo“ sporto

Sporto šaka	Apklauso rezultatai
	centro auklėtiniai); - vaikų grupėse šiuo metu dėl tinkamos infrastruktūros trūkumo vidutiniškai sportuoja po 20 vaikų, kai pagal rekomendacijas grupę turėtų sudaryti 12 sportininkų; - šiuo metu sportininkai sportuoja aikštelėje esančioje Pilies g. 2a (ši sporto salė yra numatyta uždaryti), tačiau dėl didelio užimtumo ir didelės paklausos kiti sportininkai turi sportuoti mokyklų sporto salėse (salių atitinkančių poreikius yra nepakankamai, taip pat yra sudėtinga nuolat vežiotis į skirtingas sporto sales reikalingą inventorių – tinklą bei tinklo konstrukcijas); - žiemos sezono metu Klaipėdos mieste nėra uždarų paplūdimio tinklinio aikštelių, paplūdimio tinklininkai gali treniruotis tik vasaros metu (geriausių Lietuvos paplūdimio tinklininkų porą sudaro klaipėdietė Ieva Dumbauskaitė kartu su Monika Povilaitytė, tačiau sąlygų treniruotis Klaipėdoje ne vasaros metu šios sportininkės neturi);
Dailusis čiuožimas	- ribotas sportininkų skaičius grupėse (negali priimti naujų vaikų į grupes, nes vienintelės ledo aikštės užimtumas yra labai didelis ir nėra laisvų laikų); - vienos treniruotės metu norint pasiekti geriausių rezultatų turėtų sportuoti iki 10 sportininkų (šiuo metu šis skaičius viršijamas tris kartus); - suaugusieji dažniausiai yra priversti sportuoti rytais, nes nuo 16 val. ledo arena yra maksimaliai užimta; - treneriai norėtų didinti užsiėmimų skaičių (vien jau 10-mečiai sportininkai demonstruoja aukštus rezultatus ir patenka į pasaulio reitingus) tačiau nėra galimybės dėl ledo aikščių trūkumo; - dailiojo čiuožimo sportininkai (tiek vaikai, tiek ir suaugę) naudojami tomis pačiomis bendromis rūbinėmis kartu su ledo ritulininkais; - perspektyva greitojo čiuožimo srityje tik jei atsirastų daugiau ledo aikštelių nuomos laiko;
Ledo ritulys	- vienintelė mieste veikianti ledo aikštelė yra perkrauta – be klaipėdiečių sportininkų (3 vyrų ledo ritulio komandos), šioje aikštelėje sportuoja sportininkai ir iš kitų miestų (iš Kretingos, Šilutės, Plungės ir Palangos); - kasdien 16:00 - 23:30 ledo aikštelė yra 100 proc. užimta; - varžybų metu du klubai yra priversti dalintis viena rūbine, nes nėra pakankamas rūbinių skaičius (kitų sporto šakų atstovai taip pat persirenginėja tose pačiose rūbinėse); taip pat nėra galimybės palikti išdžiovinti rūbus bei pačiūžas; - dėl infrastruktūros trūkumo daugiau plėstis nei suaugusiųjų nei vaikų klubai negali, nes grupės perpildytos, o laisvų laikų ledo aikštelėje nėra.

Sportas ir aktyvus laisvalaikis

Sporto ir aktyvaus laisvalaikio veiklos yra neatsiejama sveikos visuomenės saviraiškos ir ugdymo dalis. Projektu siekiama sukurti sąlygas visų amžiaus grupių miesto gyventojams bei svečiams praleisti laisvalaikį sportuojant. Fizinis aktyvumas, sveikata ir gyvenimo kokybė yra glaudžiai susiję. Reguliaria fizine veikla užsiimančio žmogaus kūne vykstantys morfologiniai ir funkciniai pakitimai gali padėti išvengti kai kurių ligų (širdies ir kraujagyslių, diabeto, kai kurių rūšių vėžio, depresijos) arba jas pavėlinti¹⁰.

Sergančių asmenų skaičius Klaipėdos m. 2014 – 2016 m. buvo gana pastovus, tačiau sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų kyla (žr. 3 pav.). Mažėjant gyventojų skaičiui Klaipėdos mieste (žr. 5 pav.) sergančių asmenų skaičius tenkantis 1 000 gyventojų gali indikuoti nepakankamą gyventojų fizinį aktyvumą.

3 paveikslas. Sergantys asmenys Klaipėdos m. 2010 – 2016 m.¹¹

Atsižvelgiant į tai, jog reguliari fizinė veikla padeda išvengti ar pavėlinti tam tikras ligas ir siekiant sudaryti palankias sąlygas užsiimti sporto ir aktyvaus laisvalaikio veiklomis turi būti vykdoma sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų plėtra mieste.

Sporto ir laisvalaikio kompleksas pasižymės multifunkciškumu – numatomos erdvės galės būti lengvai atskiriamos ir pritaikomos atitinkamai sporto šakai ar disciplinai teikti, ir taip sukuriama sąlygos įvairių sporto šakų užsiėmimų plėtrai. Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės užsakymu 2016 m. buvo atliktas Lietuvos gyventojų fizinio aktyvumo tyrimas¹², kurio metu išsiaiškinta, kad:

¹⁰ Šaltinis: Rolanda Valintėlienė, Lietuvos gyventojų fizinis aktyvumas, vertinant GPAQ metodu, „Visuomenės sveikata“ 2012/4(59)

¹¹ Šaltinis: Higienos institutas

¹² http://www.kksd.lt/index.php?1590309353#Gyventoju_apklausa_ir_tirimai

- daugiau nei pusė (56 proc.) tyrimo dalyvių nurodė bent retkarčiais sportuojantys / besimankštinantys;
- lyginant su 2015 m. lapkričio mėnesio duomenimis, sportuojančių / besimankštinančių gyventojų dalis sumažėjo 3 procentiniais punktais (nuo 59 proc. iki 56 proc.) (nesportuojančiųjų / nesimankštinančiųjų dalis išliko statistiškai reikšmingai nepakitusi);
- trečdalis (34 proc.) tyrimo dalyvių nurodė sportuojantys / besimankštinantys dažnai (t. y. bent kartą per savaitę):
 - 6 proc. sportuoja / mankštinasi 5 kartus per savaitę ir dažniau;
 - 9 proc. tai daro 3-4 kartus per savaitę;
 - 19 proc. – 1-2 kartus per savaitę;
- 22 proc. respondentų teigimu, jie sportuoja / mankštinasi retai:
 - 12 proc. – 1-3 kartus per mėnesį, 10 proc. tai daro dar rečiau;
 - 41 proc. nurodė niekada nesportuojantys / nesimankštinantys.
- lyginant sportavimo / mankštinimosi dažnumą su 2015 m. lapkričio mėnesio tyrimo rezultatais, statistiškai reikšmingų pokyčių nepastebėta.

Atsižvelgiant į tai, jog 41 proc. apklaustų gyventojų nurodė iš viso nesportuojantys, būtinos sporto ir aktyvaus laisvalaikio praleidimo skatinimo priemonės. Norint propaguoti sveiką gyvenseną bei gerinti žmonių sveikatą būtina sudaryti palankias sąlygas gyventojams užsiimti sporto bei aktyvaus laisvalaikio veiklomis užtikrinant reikiamą sporto infrastruktūrą. Pastaruoju metu susirūpinta ypač menku jaunimo fiziniu aktyvumu: vaikai per mažai juda ir sportuoja, žaidimus atvirame ore pakeitė sėdėjimas prie kompiuterių ar televizorių¹³. Suaugusių žmonių fizinis aktyvumas, judrumas dėl šiuolaikinės gyvensenos dar labiau sumažėjo¹⁴. Atsižvelgiant į tai, kad su menku fiziniu aktyvumu susiduria tiek vaikai, tiek ir vyresnio amžiaus asmenys, Projektas orientuotas į visų amžiaus grupių asmenų fizinio aktyvumo sportuojant ar aktyviai praleidžiant laisvalaikį didinimą.

Klaipėdos m. sporto ir demografinės situacijos apžvalga

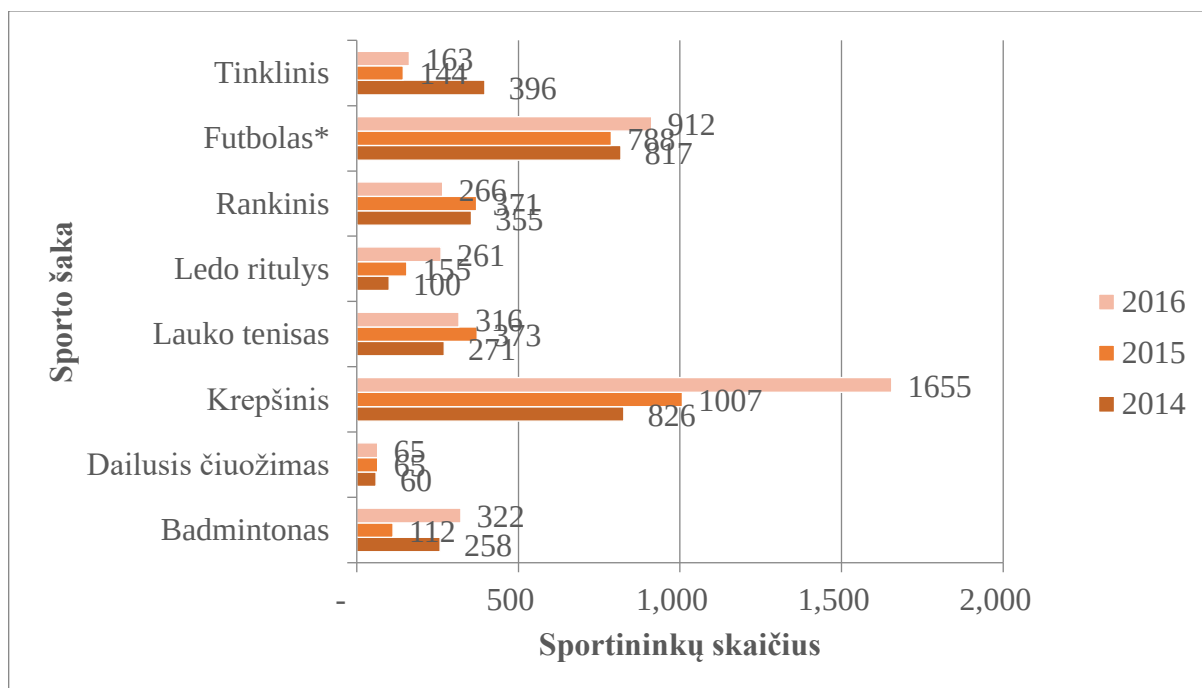
Klaipėdos miesto savivaldybės Ugdymo ir kultūros departamento Sporto ir kūno kultūros skyriaus (toliau – Sporto ir kūno kultūros ugdymo skyrius) 2016 m. kūno kultūros ir sporto renginių ataskaitoje nurodyta, jog Klaipėdos mieste veikė 80 sporto organizacijų, iš kurių 42 – sporto klubai. Sporto visuomeninių organizacijų skaičius Klaipėdoje 2017 m. pradžioje siekė 91¹⁵. Sporto ir kūno kultūros ugdymo skyriaus duomenimis bendras 2016 m. Klaipėdos m. sportuojančių asmenų skaičius buvo 9 072, t. y. 4 proc. daugiau nei 2015 m. Organizuotai sportuoja tik 5,88 proc. Klaipėdos m. gyventojų (2015 m. – 5,57 proc.).

¹³ Šaltinis: Rolanda Valintėlienė, Lietuvos gyventojų fizinis aktyvumas, vertinant GPAQ metodu, „Visuomenės sveikata“ 2012/4(59)

¹⁴ Šaltinis: Rolanda Valintėlienė, Lietuvos gyventojų fizinis aktyvumas, vertinant GPAQ metodu, „Visuomenės sveikata“ 2012/4(59)

¹⁵ Šaltinis: <https://www.klaipeda.lt/lit/Sporto-visuomenines-organizacijos/3345>

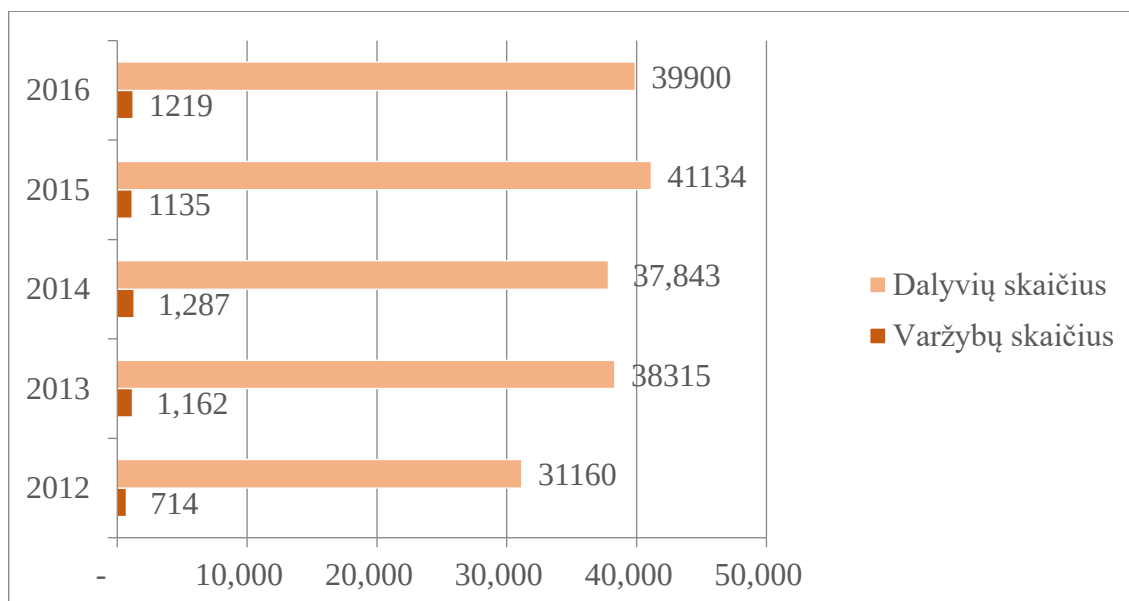
Pagal Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktus duomenis 2016 m. apie 44 proc. klaipėdiečių (2 305 asmenys) sportavo badmintoną, dailųjį čiuožimą, lauko tenisą, ledo ritulį, rankinį, futbolą ir tinklinį. Būtent šių sporto šakų ekspertai įvardijo tinkamų sporto patalpų trūkumą kaip svarbią problemą. Atsižvelgiant į tai, kad Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikia 2014 – 2016 m. duomenis **4** paveiksle pateikiama šias sporto šakas reguliariai lankančių asmenų dinamika: krepšinių 2016 m. lankė 1 655 asmenys, kai tuo tarpu kitų sporto šakų populiarumas yra žymiai mažesnis. Viena iš priežasčių lemiančių krepšinio populiarumą yra pakankama infrastruktūra – daugelyje mokyklų sporto salių yra įrengtos krepšiniui pritaikytos sporto salės, todėl šios sporto šakos atstovai nesusiduria su paslaugų prieinamumo apribojimu kaip kitų sporto šakų atstovai (kaip buvo išsiaiškinta apklausoje).

4 paveikslas. Įvairių sporto šakų sportininkų skaičiaus dinamika 2014 – 2016 m.¹⁶
Klaipėdoje

Remiantis Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktus duomenis per 2016 m. sporto varžybų skaičius mieste siekė 1 219 – pastebimas 7 proc. varžybų skaičiaus augimas. Nors rengiamų sporto varžybų skaičius augo, sporto varžybų dalyvių skaičius, lyginant su 2015 m., sumažėjo 3 proc. ir siekė 39 900 dalyvių (2015 m. – 41 134 asmenys). Viena iš priežasčių lėmusių sporto varžybų dalyvių skaičiaus mažėjimą yra nepakankama infrastruktūra didesniems nišinio sporto turnyrams ar renginiams. Paveiksle žemiau pateikiama sporto varžybų ir dalyvių dinamika.

¹⁶ Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

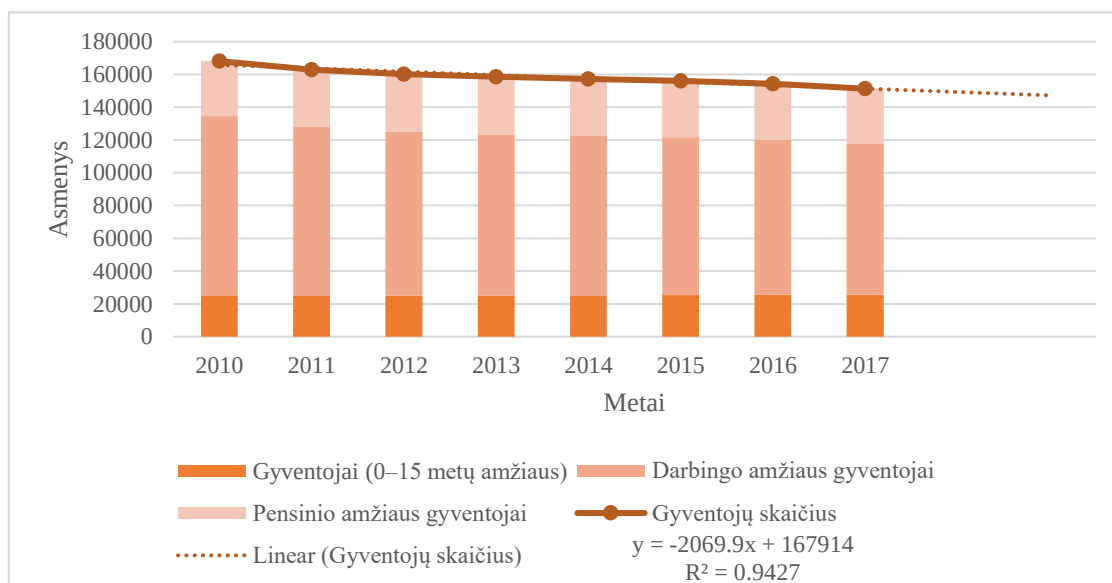

Klaipėdos mieste nėra arenos, objekto, salės, kur už priimtina kainą galima būtų organizuoti dviejų trijų dienų sporto renginius 4-20 komandų ir pritraukti daug užsienio klubų į šalį, miestą. „Švyturio arena“ labai brangi (paruošti ledą „Švyturio arenoje“ trijų dienų renginiui reikėjo penkių dienų, iš viso arena buvo užimta 8 dienas (ledo liejimas, bortų atvežimas surinkimas, stiklų surinkimas, valymas, ledo šaldymas, ruošimas, dažymas); 3 dienų renginys kartu su arenos nuoma ir paruošiamaisiais tik ledo aikštelės darbais kainavo 55 331 Eur. (žr. 7 lent.) ir ji orientuota į masinius koncertus, o ne į nišinių sporto šakų turnyrus. Švyturio arena negali priimti daugiau kaip keturių komandų – nėra reikiamo skaičiaus rūbinių bei tam pritaikytos infrastruktūros. Nišinių sporto renginių poreikis Klaipėdoje didžiulis – rankinis, krepšinis, ledo ritulys, dailusis čiuožimas, tenisas, futbolas, salės futbolas, karate, boksas jau dabar išreiškia norą rengti kelių dienų turnyrus, tik neturi kur.

7 lentelė. Išlaidos organizuojant 3 dienų ledo ritulio renginį „Crowns Baltic challenge cup-2017“ (Šaltinis: Lietuvos ledo ritulio federacija – Asociacija „Hockey Lietuva“)

	Eur
Arenos nuoma su ledo liejimu ir dažymu	40 000
Bortų nuoma	6 000
Bortų montavimas	7 205
Bortų atvežimas, išvežimas	1 216
Ledo valymo mašinos nuoma	150
Ledo valymo mašinos atvežimas išvežimas	484
Ledo valymo mašinos vairuotojo samdymas	276
Iš viso	55 331

Gyventojų skaičius Lietuvoje nuolat mažėja nuo 2000 m. Klaipėdoje vidutiniškai per 2010 – 2017 m. laikotarpį gyventojų kasmet sumažėja apie 1,49 proc. Lietuvos statistikos departamento (toliau – Statistikos departamentas) duomenimis Klaipėdos m. savivaldybėje 2017 m. pradžioje gyveno 151 509 gyventojai (žr. 5 pav.). Svarbus aspektas, jog nemaža dalis Klaipėdos m. gyventojų vykstant sparčiai nekilnojamojo turto infrastruktūros kūrimo plėtrai aplink Klaipėdos m. (pvz., Slengiuose, Ginduliuose, Kleimiškėje I, Kleimiškėje II ir kt. gyvenvietėse, kurios yra nutolusios nuo Klaipėdos m. centro tik 5-10 km atstumu) išsikelia gyventi į Klaipėdos rajono savivaldybei priklausančias gyvenvietes. Projekto kontekste – sporto ir sveikatinimo paslaugų, kurių teikimas naujai besikuriančiose Klaipėdos rajono gyvenvietėse yra minimalus, vartotojais gali būti ir aplink Klaipėdą esančių gyvenviečių, kurios nepriklauso Klaipėdos m. savivaldybės teritorijai, gyventojai (**kadangi statistika apie sportuojančius asmenis nėra renkama atsižvelgiant į jų registruotą gyvenamąją vietą**). Atsižvelgiant į šią informaciją tolesnėse prognozėse numatoma, jog potencialių paslaugų vartotojų skaičius bus pastovus nepaisant gyventojų skaičiaus mažėjimo Klaipėdos mieste.

5 paveikslas. Nuolatinių gyventojų skaičius ir sudėtis metų pradžioje (2010 – 2017 m.¹⁷⁾)

Gyventojų skaičius mieste mažėja, tačiau sportuojančių asmenų skaičius auga (nepaisant to, kad visos Lietuvos mastu sportuojančiųjų gyventojų dalis sumažėjo 3 proc. lyginant 2015 ir 2016 m. duomenis) ir vis didesnė gyventojų dalis renkasi sporto ar aktyvaus laisvalaikio veiklas. Atsižvelgiant į esamą sporto infrastruktūrą bei vis didėjančią poreikį bei potencialų sporto paslaugų vartotojų skaičių Klaipėdos m. daroma išvada, jog esama sporto infrastruktūra yra nepakankama patenkinti kylančią paklausą; taip pat poreikį atitinkančios ir

¹⁷ Šaltinis: Statistikos departamentas

kokybiškų paslaugų teikimo poreikius tenkinančios infrastruktūros, kurioje galėtų būti vykdoma sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų plėtra šiuo metu Klaipėdos m. nėra.

Nors gyventojų skaičius mieste turi mažėjimo tendenciją, tačiau atsižvelgiant į tai, jog sveiko gyvenimo būdo ir aktyvaus laisvalaikio propagavimas tampa vis aktualesni visuomenei prognozuojama, jog sportuojančių asmenų dalis Klaipėdoje neatlikus jokių sporto infrastruktūros pakeitimų išliktų stabili (galimi pokyčiai iki 3-5 proc.) dėl maksimalaus infrastruktūros išnaudojimo. Sukūrus papildomą gyventojams patrauklią sporto infrastruktūrą prognozuojama, jog sporto paslaugų apklausa pirmaisiais 3 metais kasmet augtų apie 10 proc., vėliau augimas stabilizuotųsi ir sudarytų apie 4 proc. per metus.

1.2. Teisinė aplinka

Projekto įgyvendinimo metu aktualūs bus teisės aktai, kurie susiję tiek su fiziniu veiklų vykdymu (statyba), tiek su administraciniais aspektais (projekto valdymu).

Statybos darbų vykdymo metu turi būti laikomasi LR statybos įstatymo, STR 1.08.02:2002 „Statybos darbai“, STR 1.07.02:2005 „Žemės darbai“, STR 2.05.01:2013 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas“ ir kitų statybos techninių reglamentų bei LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintų higienos normų nuostatų (žr. žemiau). Darbų kontrolę turi vykdyti ir tinkamą atliktų darbų kokybę užtikrinti techninę priežiūrą atliekantys specialistai. Atitinkamai statybos darbų etape turi būti laikomasi ir STR 1.09.05:2005 „Statinio statybos techninė priežiūra“ nuostatų.

Projekto įgyvendinimo metu sukurtų rezultatų savininkas – privatus investuotojas, kuris investuos į sporto infrastruktūros objektą. Investuotojas bus atsakingas už veiklų organizavimą ir paslaugų teikimą.

Eksploatuojant naują sporto objektą ir teikiant paslaugas aktualūs bus šie teisės aktai:

- LR sveikatos apsaugos ministro įsakymai dėl higienos normų:
 - HN 15:2005 „Maisto higiena“;
 - HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“;
 - HN 123:2003 „Patalpų ir įrangos, skirtų kūno kultūrai ir sportui, higienos reikalavimai“.

Klaipėdos miesto savivaldybės disponuojami pastatai, kurie yra šiuo metu nenaudojami:

1. Pastatas – gyvenamas namas Liepojos g. 15, unikalus numeris 2199-2015-4015, bendras plotas 280,29 kv. m;
2. Pastatas – gyvenamas namas Rumpiškės g. 14, unikalus numeris 2192-0007-4010, bendras plotas 465,94 kv. m;
3. Nebaigtas statyti pastatas – dispečerinė I. Simonaitytės g. 29A, unikalus numeris 2100-2006-3016, užstatytas plotas 519 kv. m.

Atsižvelgiant į šiuos duomenis, daroma išvada, kad Klaipėdos miesto savivaldybė universalios sporto ir aktyvaus laisvalaikio neformalaus švietimo infrastruktūros sukūrimui tinkamų pastatų neturi.

*Projekto atitikimas Klaipėdos m. strateginiams dokumentams**- Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 metų strateginis plėtros planas*

Projektas prisideda prie 1.6. tikslo „Sudaryti sąlygas miesto gyventojų sveikai gyvensenai, kūno kultūrai ir sportui“ 3 uždavinio „Plėtoti gyventojų poreikius atitinkančią sporto infrastruktūrą“ pirmosios priemonės „Atnaujinti ir išplėtoti gyvenamųjų ir rekreacinių zonų viešąją sporto infrastruktūrą“. Taip pat Projektas prisidėtų prie devintosios 3 uždavinio priemonės: „Pastatyti specializuotą rankinio sporto salę“, nes sukurta infrastruktūra būtų daugiavfunkcė, kuri būtų pritaikyta tiek rankinio treniruotėms, tiek varžyboms ar turnyrams rengti.

- Klaipėdos miesto savivaldybės 2017-2019 metų strateginis veiklos planas

Projektas prisideda prie kūno kultūros ir sporto plėtros programos Nr. 11 „Sudaryti sąlygas ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią miesto bendruomenę, profesionaliai atrinkti ir ugdyti talentingus olimpinės pamainos sportininkus“ 3 uždavinio „Įrengti naujas ir modernizuoti esamas sporto bazines“ antrojo prioriteto „Sporto bazių modernizavimas ir plėtra“, kuriame numatyta naujos sporto salės statyba vietoje Burių g. 5 esančios sporto salės.

- Klaipėdos miesto 2014-2020 metų integruotos teritorijos vystymo programa

Projektas patenka į tikslinę teritoriją atrinktą pagal socialines ir infrastruktūros būklės problemas, viešųjų institucijų, rekreacinių zonų ir viešųjų erdvių koncentraciją, ekonominį potencialą, ir prisidėtų prie šios programos tikslų įgyvendinimo.

1.2.1. Projekto įgyvendinimo VPSP būdu teisinių galimybių analizė

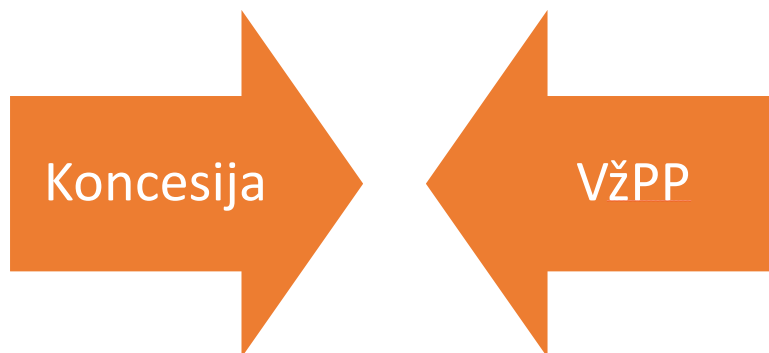
Skirtingų Projekto įgyvendinimo galimybių viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdu analizė yra atliekama siekiant palyginti teisės aktuose nustatytas viešojo ir privataus sektorių partnerystės (toliau – VPSP) galimybes, išskirti jų privalumus ir trūkumus ir, atsižvelgus į šio konkretaus Projekto teisinius požymius, išrinkti tinkamiausią būdą pasirinktai alternatyvai įgyvendinti.

Viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas, įgyvendinamas pagal VPSP modelius, yra vis dažniau pasirenkama infrastruktūros vystymo ar viešųjų paslaugų teikimo forma. Viešojo ir privataus sektorių partnerystė pastaraisiais metais pradėta taikyti daugelyje sričių. Toks dažniausiai ilgalaikis bendradarbiavimas išsiskiriantis privačiajam partneriui, dalyvaujančiam įvairiais projektų įgyvendinimo etapais (projektavimas, darbų vykdymas ir

eksploatavimas), prisiimančiam paprastai valstybiniam sektoriui tenkančią riziką ir dažnai iš dalies finansuojančiam projektą, suteikiamu vaidmeniu¹⁸.

LR investicijų įstatymas apibrėžia, kad VPSP yra „valstybės arba savivaldybės institucijos ir privataus subjekto įstatymuose nustatyti bendradarbiavimo būdai, kuriais valstybės arba savivaldybės institucija perduoda jos funkcijoms priskirtą veiklą privačiam subjektui, o privatus subjektas investuoja į šią veiklą ir jai vykdyti reikalingą turtą, už tai gaudamas įstatymų nustatytą atlyginimą. Įstatymas numato, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdus nustato LR investicijų įstatymas, LR koncesijų įstatymas ir kiti įstatymai“¹⁹. Taigi aiškinant minėtą įstatymą tiesiogiai (pažodžiui), **šiuo metu Lietuvos teisės aktai numato du galimus pagrindinius VPSP modelius**: vienas jų numatytas pačiame LR investicijų įstatyme – tai valdžios ir privataus subjekto partnerystė (toliau – **VŽPP**), o kitas – LR koncesijų įstatyme numatytas būdas – koncesija (žr. 6 pav.). Šie būdai plačiau bus nagrinėjami kituose skyriuose.

Be anksčiau nurodytų dviejų pagrindinių Projekto įgyvendinimo VPSP būdų galimybių, pagal Lietuvos įstatymus galima būtų išskirti ir keletą kitų, mažiau reglamentuotų ir sudėtingesnių, būdų (pvz., jungtinė veikla, ilgalaikė nuoma ir kt.). Be to, tam tikrų VPSP požymių turinčius susitarimus galima pasiekti ir pasitelkiant tradicinių viešųjų pirkimų sutarčių kompleksiškesnius variantus. Tiesa, šiam Projektui įgyvendinti siūloma remtis jau egzistuojančiais teisiniais instrumentais ir apsiriboti anksčiau minėtomis alternatyvomis, jau anksčiau įgyvendintomis praktikoje.

6 paveikslas. Galimi VPSP modeliai Lietuvoje

Toliau šiame skyriuje bus nagrinėjamos alternatyvos įgyvendinti planuojamą Projektą pagal šiuos modelius:

- koncesija;
- valdžios ir privataus subjekto partnerystė.

¹⁸ Šaltinis: Europos Komisijos aiškinamojo komunikato dėl koncesijų pagal Europos Bendrijos teisę 2000/C 121/02.

¹⁹ Šaltinis: LR investicijų įstatymo 2 str. 15 d.

1.2.2. Koncesija

Vadovaujantis LR koncesijų įstatymo (toliau – Koncesijų įstatymas) 2 str. 1 d., koncesija – tai *vadovaujantis koncesijos sutartimi ir joje nustatytomis sąlygomis suteikiančiosios institucijos koncesininkui pagal Koncesijų įstatymą suteikiamas leidimas vykdyti ūkinę komercinę veiklą, susijusią su infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, plėtra, atnaujinimu, pakeitimu, remontu, valdymu, naudojimu ir (ar) priežiūra, teikti viešąsias paslaugas, valdyti ir (ar) naudoti valstybės, savivaldybės turtą (tarp jų eksploatuoti gamtos išteklius), kai koncesininkas pagal koncesijos sutartį prisiima visą ar didžiąją dalį su tokia veikla susijusios rizikos bei atitinkamas teises ir pareigas, o koncesininko atlyginimą už tokią veiklą sudaro tik teisės užsiimti atitinkama veikla suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos ar tokios teisės suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos kartu su atlyginimu, mokamu koncesininkui suteikiančiosios institucijos, atsižvelgiant į jos prisiimtą riziką.*

Vadovaujantis koncesijos sutartimi ir sąlygomis, privačiam sektoriui gali būti suteikiamas leidimas vykdyti ūkinę veiklą, susijusią su pastatų projektavimu (daugeliu atveju rekomenduojama, jei nėra dar parengto techninio projekto) ir statyba bei atlikti kitus darbus ir teikti paslaugas, ir prisiimti didžiąją dalį su tuo susijusios rizikos. Pagal Koncesijų įstatymą, koncesininko atlyginimą už tokią veiklą sudaro tik

- teisės užsiimti atitinkama veikla suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos *arba*
- tokios teisės suteikimas ir pajamos iš tokios veiklos kartu su atlyginimu, mokamu koncesininkui suteikiančiosios institucijos, atsižvelgiant į jos prisiimtą riziką²⁰.

Projekto įgyvendinimo koncesijos būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai pateikiami 8 lentelėje.

8 lentelė. Projekto įgyvendinimo koncesijos būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai

Privalumai	Trūkumai
Ne visos potencialios investicinių projektų sritys (pvz., socialinio būsto kūrimas ir administravimas) yra nurodytos Koncesijų įstatymo 3 str. 2 d. numatytoje koncesijų srityse, kas lemia tai, kad koncesijos tokiose srityse paskelbimui būtinas Vyriausybės nutarimas.	Investicinis projektas turi generuoti didžiąją dalį pajamų iš trečiųjų asmenų (kaip reikalauja Koncesijų įstatymas ir Europos Komisijos aiškinamasis komunikatas dėl koncesijų pagal Europos Bendrijos teisę 2000/C 121/02 ²¹), tam, kad koncesininkui būtų galima perduoti didžiąją dalį su investiciniu projektu susijusių rizikų.

²⁰ Šaltinis: LR koncesijų įstatymo 2 str. 1 d.

²¹ Šaltinis: Europos Komisijos aiškinamojo komunikato dėl koncesijų pagal Europos Bendrijos teisę 2000/C 121/02, 2.1.2. punktas.

Privalumai	Trūkumai
Lankstesnė nei Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta privataus sektoriaus partnerio atrankos procedūra (neformalizuoti konkurso organizavimo terminai, lankstūs pasiūlymų vertinimo kriterijai, daugiau diskrecijos derybų ir kitas pirkimo procedūras detalizuoti konkurso sąlygomis).	Reikalauja procedūrinių suderinimų su Finansų ministerija.
Naujai sukuriamas nekilnojamas turtas gali priklausyti privačiam sektoriui nuosavybės teisėmis tiek koncesijos sutarties galiojimo laikotarpiu tiek ir po jo, kas sudaro palankias sąlygas perduoti su turtu susijusias rizikas bei turto įkeitimu užtikrinti investicinio projekto finansavimą.	Santykinai sunkesnės partnerio pakeitimo galimybės.
Investicinį projektą įgyvendinant iš valstybės / savivaldybės paskolų, valstybės / savivaldybės skolos limituose bus apskaitomi tik einamojo laikotarpio koncesijos mokesčio mokėjimai ²² .	Sutarties terminas ribojamas iki 25 metų (nuo 2018 m. šis apribojimas netaikomas).
Padidinama investicijų į infrastruktūrą nauda dėl konkurencingo privataus sektoriaus našumo, sumažinant išlaidas arba pasiekiant geresnį kokybės santykį.	Koncesija – daug ilgesnis procesas, nei, pavyzdžiui, tradicinės viešųjų pirkimų procedūros.
Diversifikuoti pajamų šaltiniai – daugiau galimybių optimaliai suderinti riziką.	
Eksplotavimo ir finansavimo rizikų perdavimas skatina privatų sektorių užtikrinti infrastruktūros efektyvumą per visą jos ekonominį tarnavimo laikotarpį.	

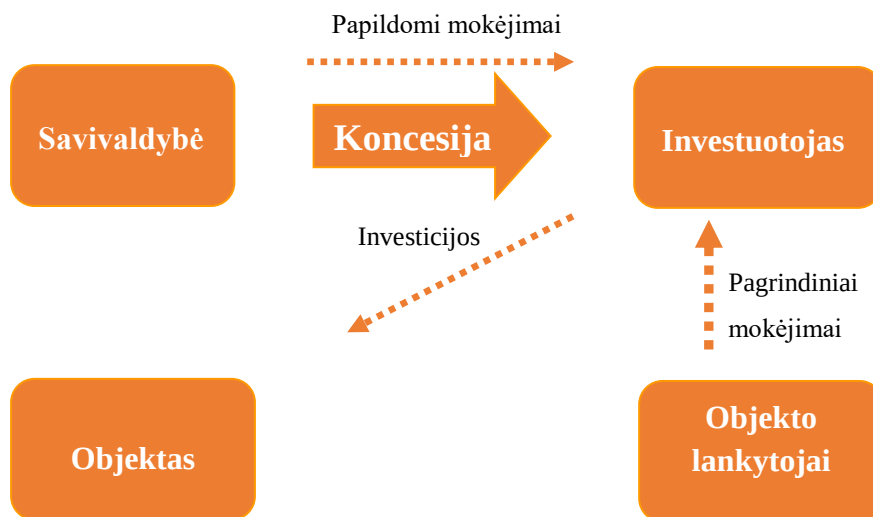
Atsižvelgiant į koncesijos, kaip VPSP būdo, požymius, šio Projekto atveju savivaldybė, konkurso būdu atrinkusi investuotoją, sudarytą su juo koncesijos sutartį, pagal kurią koncesininkas atliktą naujos infrastruktūros sukūrimą ir jos valdymo veiklas koncesijos sutarties galiojimo laikotarpiu.

Kadangi pagal LR koncesijų įstatymą būtinas koncesininko atlyginimo elementas yra pajamos iš jam perduotos veiklos, koncesininkas pajamas iš trečiųjų asmenų (ne iš valdžios

²² Vadovaujantis Koncesijų įstatymo 5 str. 4 d., pagal savivaldybės vardu sudarytas koncesijų sutartis visi savivaldybės priimti įsipareigojimai mokėti koncesininkams atlyginimą vykdomi iš savivaldybės finansinių išteklių, laikantis Lietuvos Respublikos Seimo nustatytų atitinkamų metų savivaldybių skolinimosi limitų.

subjekto) iš veiklos galėtų gauti iš lankytojų. Tiesa, jos gali būti papildomos pajamomis iš valdžios subjekto (paslaugų garantuota apimtis valdžios subjektui).

Mokėjimų srautų schema koncesijos modelio atveju pateikiama 7 paveiksle.

7 paveikslas. Mokėjimų srautų schema koncesijos modelio atveju.

Europos Komisijos aiškinamajame komunikate dėl koncesijų 2000/C121/02 pagal Europos Bendrijos teisę koncesijos apibrėžimas leidžia viešajam sektoriui mokėti atlygį privačiam investuotojui už atliktą darbą tuo atveju, jei tai nepanaikina reikšmingo rizikos elemento neatskiriamo nuo eksploatavimo.

Taigi labai svarbu atkreipti dėmesį į mokėjimų reikšmę koncesijos sutartyje. Tradiciškai manoma, kad koncesijos sutartimi koncesininkui turėtų būti suteikiama teisė pačiam susirinkti pajamas, kurios visiškai padengtų jo investicijas (ar veiklos išlaidas), savarankiškai – tiesiogiai iš rinkos. Galimi atvejai, kai tokios pajamos iš vartotojų ne visiškai padengia koncesininko investicijas (ar veiklos išlaidas). Dėl šios priežasties įstatymas daro išlygą, kad tam tikrais atvejais koncesininko pajamas gali sudaryti ne tik „pajamos iš veiklos“, bet ir „pajamos iš tokios veiklos kartu su atlyginimu, mokamu koncesininkui suteikiančiosios institucijos, atsižvelgiant į jos prisiimtą riziką“. Tiesa, kaip minėta, koncesininkas sutartimi privalo prisiimti didžiąją dalį projekto rizikų. Taigi, koncesijos atveju negalimi suteikiančiosios institucijos mokėjimai privačiam partneriui, kompensuojantys pagrindines rizikas (didžiąją jų dalį). Tai reiškia, kad pagal koncesiją neturėtų būti galimi mokėjimai privačiam investuotojui, viršijantys investuotojo prisiimtą riziką, nes didesni mokėjimai už prisiimtą riziką suponotų, kad jas prisiima pati suteikiančioji institucija. Nors egzistuoja skirtingų požiūrių, dabartinė koncesijos sutarčių aiškinimo praktika krypta ta linkme, kad koncesijos atveju pagrindinė investicijų (veiklos) grąža turėtų būti privataus

investuotojo gaunama ne iš suteikiančiosios institucijos (viešojo sektoriaus), bet iš trečiųjų asmenų (rinkos).

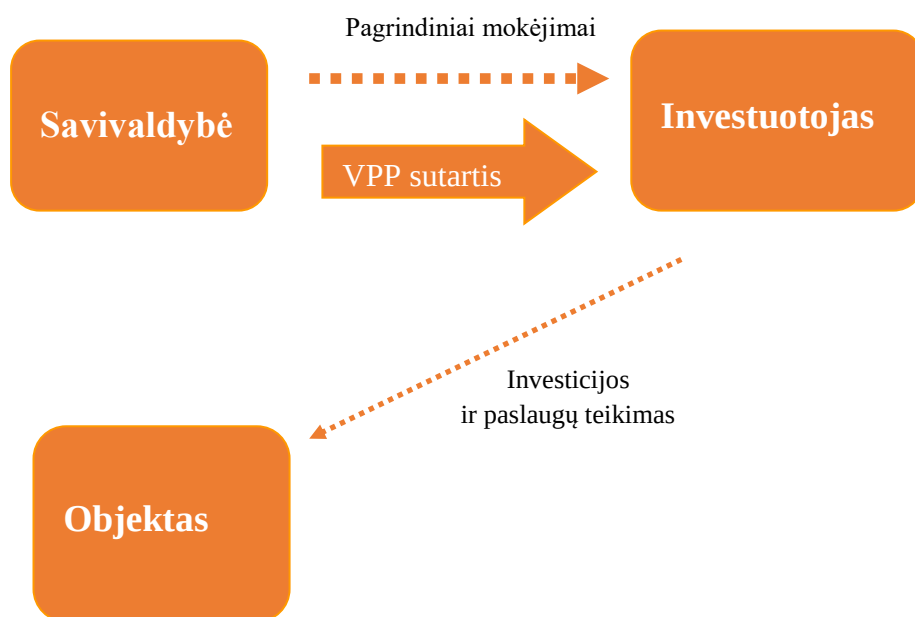
Koncesijų įstatymo 3 str. 3 d. numatyta, kad pagal koncesijos sutartis koncesininkams gali būti perduotas valdyti ir (ar) naudoti valstybės, savivaldybės ir (arba) valstybės ar savivaldybės kontroliuojamų asmenų nuosavybės, patikėjimo teise valdomas ir (ar) naudojamas turtas. Jeigu koncesijos, kuri suteikiama atviro viešo konkurso būdu, projektui įgyvendinti reikalinga valstybinė ar savivaldybės žemė ir (ar) kitas valstybės ar savivaldybės turtas ir tai numato konkurso sąlygos, koncesijos suteikimo laikotarpiu teisės į šios žemės sklypus ir (ar) kitą valstybės ar savivaldybės turtą koncesininkui gali būti suteikiamos be aukciono (be atskiro konkurso), sudarant su juo nuomos ar kitas įstatymų numatytas sutartis.

1.2.3. Valdžios ir privataus subjekto partnerystė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2 str. 18 p. nuostatomis, Valdžios ir privataus subjektų partnerystė – tai *viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas, kai privatus subjektas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytomis sąlygomis investuoja į valdžios subjekto funkcijoms priskirtas veiklos sritis bei šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą ir vykdo tose srityse šiame įstatyme nustatytą veiklą, už kurią privačiam subjektui atlyginimą moka valdžios subjektas.*

Valdžios ir privataus subjektų partnerystės modelio esmė – reguliarius valdžios subjekto mokėjimai privačiam investuotojui mainais už jo teikiamas paslaugas, atliktas investicijas ir prisiimtą riziką.

VPSP mokėjimų schema pateikiama **8** paveiksle.

8 paveikslas. VPSP mokėjimų schema

Valdžios subjektu gali būti tik savivaldybių vykdomoji institucija (savivaldybių VŽPP atveju) arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu – įgaliota valstybės institucija ar įstaiga (centrinės valdžios VŽPP atveju)²³.

VŽPP būdas taikomas VPSP įgyvendinti tik tuomet, jeigu jis užtikrina efektyvų valstybės ir savivaldybės funkcijų įgyvendinimą, viešąjį interesą ir visuomenės poreikių tenkinimą²⁴.

Projekto įgyvendinimo VŽPP būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai pateikiami 9 lentelėje.

9 lentelė. Projekto įgyvendinimo VŽPP būdu pagrindiniai privalumai ir trūkumai

Privalumai	Trūkumai
Galimybė užtikrinti papildomą finansavimą.	Lyginant su tradiciniais viešaisiais pirkimais galimi didesni investiciniai kaštai (statybos kaina) dėl privataus subjekto brangesnio skolinimosi kainos.

²³ Šaltinis: LR investicijų įstatymo 2 str. 17 d.

²⁴ Šaltinis: LR investicijų įstatymo 15² str. 1 d.

Privalumai	Trūkumai
Ilgalaikių įsipareigojimų sukūrimas ir rizikų perdavimas privačiam subjektui.	Nėra gausios VŽPP konkursų vykdymo praktikos.
Padidinama investicijų į infrastruktūrą nauda dėl konkurencingo privataus sektoriaus našumo, sumažinant išlaidas arba pasiekiant geresnę kokybės santykį.	Mokėjimai – daugiausia iš viešojo subjekto (lemia rizikos laipsnį).
Privačiam subjektui gali būti perduodamos žemės ir kito nekilnojamojo turto valdymo teisės bei šių teisių įkeitimo galimybės – Investicinio projekto finansavimo sąlygas.	Gali būti sunku susitarti dėl paslaugų kokybės.
Pagerinamas projektų įgyvendinimas.	Reikalauja procedūrinių suderinimų su Finansų ministerija.
Santykinai didelis kontrolės laipsnis.	Sutarties terminas ribojamas iki 25 metų.

Konkrečiu analizuojamu atveju šis modelis sudarytų prielaidas savivaldybei įgyvendinti projektą, kuriam įgyvendinti tradicinių viešųjų pirkimų modeliu nėra lėšų.

Privačiam investuotojui iki 25 metų gauti mokėjimus iš savivaldybės už jo teikiamas paslaugas, kurie padengtų padarytas statybos investicijas ir (galimai) dalį veiklos kaštų. Šis modelis nuo tradicinių viešųjų pirkimų skiriasi tuo, kad savivaldybė šiuo atveju investicinėje projekto stadijoje pataria nepatirti išlaidų statybai.

Tarp valdžios subjekto ir privataus subjekto sudaroma VŽPP partnerystės sutartis. Pagal šią sutartį yra keli esminiai įsipareigojimai. Valdžios subjektas (savivaldybė):

- suteikia privačiam subjektui teisę vykdyti veiklą, susijusią su savivaldybės turto statyba, valdymu, naudojimu ir priežiūra bei viešųjų paslaugų teikimu valdžios subjektui priskirtose srityse, suteikia valdyti ir naudoti šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės ar savivaldybės turtą ir
- įsipareigoja mokėti privačiam subjektui atlyginimą už jo vykdomą veiklą.

Privatus subjektas įsipareigoja:

- vykdyti sutartyje nustatytą veiklą ir
- užtikrinti investicijas, kurių reikia šiai veiklai vykdyti ir jai vykdyti reikalingam turtui sukurti arba perduoto valdyti ir naudoti turto būklei pagerinti.

LR investicijų įstatymas numato, kad valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties galiojimo laikotarpiu valdžios subjektas gali perduoti privačiam subjektui patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį arba panaudos teise pagal panaudos sutartį valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės nekilnojamąjį turtą ir kitą turtą, reikiamą valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytai veiklai vykdyti, išskyrus žemę. Jeigu valdžios ir

privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytai veiklai vykdyti reikalinga perduoti valstybės arba savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtą arba naujam turtui sukurti reikalingą valstybinę arba savivaldybės žemę, ši žemė valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties laikotarpiu privačiam subjektui išnuomojama be aukciono.

Vadovaujantis LR investicijų įstatymo 15² straipsnio 3 dalimi, pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį privačiam subjektui gali būti suteikta teisė vykdyti veiklą, susijusią su infrastruktūros, taip pat naujo arba jam perduoto valdyti ir naudoti valstybės ar savivaldybės turto projektavimu, statyba, rekonstravimu, remontu, atnaujinimu, valdymu, naudojimu ir priežiūra bei viešųjų paslaugų teikimu šiose srityse: transporto, švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, kultūros, turizmo, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos ir kitose įstatymų nustatytoje valdžios subjekto veiklą ir funkcijas apimančiose srityse.

Taigi, atsižvelgiant į LR investicijų įstatymo 15² straipsnį, Projekto objektą sudarančias veiklas (kultūros ir sporto infrastruktūros sukūrimą ir priežiūrą) galima perduoti privačiam subjektui pagal VŽPP sutartį. Be to, pati Projekto sritis – patenka į įstatyme nurodytą kultūros ir sveikatos sritį, kurioje pagal VŽPP sutartį privačiam investuotojui galima perduoti vykdyti anksčiau nurodytas veiklas.

Vis dėlto VŽPP yra socialinis VPSP modelis. Socialinis VPSP modelis yra grindžiamas tuo, kad teikiamos rinkoje egzistuojančios bendrus ekonominius interesus tenkinančios paslaugos, kurios nėra visa apimtimi atsiperkančios iš komercinių pajamų.

Projekto atveju būtų teikiamos ir paslaugos, kurių negalima vertinti tik kaip socialinių – neatlygintinių²⁵. VŽPP atveju vartotojai jiems teikiamas paslaugas gauna arba nemokamai, arba apmokestinamas paslaugas kartu finansuoja valstybė / savivaldybė, siekdama sumažinti paslaugos kainą vartotojui. Didesnė mokėjimų dalis iš viešojo sektoriaus nei iš trečiųjų šalių pajamų – vienas pagrindinių VŽPP bruožų, skiriančių jį nuo koncesijos.

Atsižvelgiant į atliktą Projekto įgyvendinimo VPSP būdų analizę daroma išvada, jog ir koncesijos ir VŽPP modeliai šiam Projektui įgyvendinti yra tinkami, Projekto įgyvendinimo modelį siūloma pasirinkti priklausomai nuo finansinės analizės rezultatų.

1.3. Sprendžiamos problemos ir jų atsiradimo priežastys

Su paslaugos teikimu susijusios problemos ir jų pagrindinės priežastys detalizuojamos 5 lentelėje. Neišsprendus esamų problemų ir apribojimų, atsižvelgiant į augantį sportininkų bei norinčių sportuoti asmenų skaičių, prognozuojama, kad sporto infrastruktūros poreikis tik didės, o problemos tik gilės.

²⁵ Šaltinis: http://www.ppplietuva.lt/images/files/metodikos/07_21_PGS_rengimo_rekomendacijos.pdf

10 lentelė. Sprendžiamos problemos ir jų pagrindinės priežastys

Problema / apribojimai	Pagrindinės priežastys
Nepakankamas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste	Pasiūlos ir paklausos analizė atskleidė, jog esami sporto infrastruktūros pajėgumai neatitinka Klaipėdos miesto gyventojų poreikių: • esama ledo arena dirba pilnu užimtumu, nėra galimybės vykdyti ledo sporto šakų plėtros; • esama uždarų aikščių sporto infrastruktūra yra užimta populiariausiomis valandomis (16:00 – 21:00), todėl nėra sąlygų patenkinti esamą paklausą bei nėra galimybės vykdyti sporto šakų plėtrą; • planuojamai uždaryti sporto infrastruktūrai nėra numatyta alternatyvių reikiamas sąlygas atitinkančių sporto veiklų vykdymo vietų; • tėvai susiduria su sunkumais norėdami spėti laiku atvežti vaikus į treniruotes, o esamose sporto infrastruktūros pastatuose nėra numatyta erdvių, kur vaikai galėtų ruošti namų darbus kol laukia treniruotės.
Nėra tinkamų patalpų įvairių sporto šakų varžybų organizavimui	Esama sporto infrastruktūra neatitinka dabartinių sporto renginių ir turnyrų organizavimo poreikių – nėra galimybės vykdyti didesnio masto įvairių nišinių sporto šakų renginius, kurie galėtų priimti daugiau nei 10 komandų vienu metu. Esamos sporto aikštės ar salės nepatenkina varžybų organizavimo poreikio – jos yra per mažos, talpina per mažai žiūrovų arba yra nepakankamos dalyvių skaičiui aptarnauti (persirengimo kambarių trūkumas ir pan.) ir užtikrinti kokybišką paslaugos teikimą. Klaipėdos „Švyturio“ arena yra per didelė vietinės ar regioninės reikšmės renginiams organizuoti, taip pat teikiamos nuomos kainos nėra prieinamos vartotojams.

Nepakankamos sąlygos fizinio aktyvumo didinimui

Esama sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūra yra naudojama visu pajėgumu arba yra nepatraukli vartotojams.

Klaipėdos mieste 2016 m. veikė 80 sporto organizacijų, iš kurių 42 sporto klubai. Sporto visuomeninių organizacijų skaičius Klaipėdoje 2017 m. pradžioje siekė 91. 2016 m. Klaipėdos m. sportuojančių asmenų skaičius buvo 9 072, t. y. 4 proc. daugiau nei 2015 m. Organizuotai sportuoja tik 5,88 proc. Klaipėdos m. gyventojų (2015 m. – 5,57 proc.).

2016 m. apie 44 proc. (2 305 asmenys) klaipėdiečių sportavo badmintoną, dailųjį čiuožimą, lauko tenisą, ledo ritulį, rankinį, futbolą ir tinklinį. Atlikta esamos sporto infrastruktūros analizė bei nagrinėjamų sporto šakų ekspertų apklausa atskleidė, jog mieste trūksta tinkamų sporto patalpų.

Klaipėdos mieste sportuoja apie Gyventojų skaičius mieste mažėja, tačiau sportuojančių asmenų skaičius auga (nepaisant to, kad visos Lietuvos mastu sportuojančiųjų gyventojų dalis sumažėjo 3 proc. lyginant 2015 ir 2016 m. duomenis) ir vis didesnė gyventojų dalis renkasi sporto ar aktyvaus laisvalaikio veiklas. Atsižvelgiant į esamą sporto infrastruktūrą bei vis didėjantį poreikį bei potencialų sporto paslaugų vartotojų skaičių Klaipėdos m. daroma išvada, jog esama sporto infrastruktūra yra nepakankama patenkinti kylančią paklausą; taip pat poreikį atitinkančios ir kokybiškų paslaugų teikimo poreikius tenkinančios infrastruktūros, kurioje galėtų būti vykdoma sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų plėtra šiuo metu Klaipėdos m. nėra.

Nors gyventojų skaičius mieste turi mažėjimo tendenciją, tačiau atsižvelgiant į tai, jog sveiko gyvenimo būdo ir aktyvaus laisvalaikio propagavimas tampa vis aktualesni visuomenei prognozuojama, jog sportuojančių asmenų dalis Klaipėdoje neatlikus jokių sporto infrastruktūros pakeitimų išliktų stabili (galimi pokyčiai iki 3-5 proc.) dėl maksimalaus infrastruktūros išnaudojimo. Atsižvelgiant į tai, jog Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamoje informacijoje pateikta informacija apie sportininkus apima tik organizuotai sportuojančių asmenų skaičių, o pavienių asmenų sportuojančių nagrinėjamas sporto šakas skaičiaus identifikuoti nėra įmanoma, daroma prielaida, kad dėl sukurtos infrastruktūros badmintono, krepšinio, lauko teniso, rankinio, futbolo ir tinklinio sporto šakų sportininkų skaičius išaugs po 5 proc. penkerius metus po Projekto investicijų užbaigimo ir naujos sporto infrastruktūros sukūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 3 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 1 proc. kasmet visą likusį ataskaitinį Projekto laikotarpį (2030 – 2043 m.), o dailiojo čiuožimo ir ledo ritulio sporto šakų sportininkų skaičius išaugs po 30 proc. penkerius metus po Projekto investicijų užbaigimo ir naujos sporto infrastruktūros sukūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 25 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 10 proc. kasmet visą likusį

ataskaitinį Projekto laikotarpį (2030 – 2043 m.). Šių sporto šakų sportininkų skaičiaus didesnis augimas lyginat su kitomis sporto šakomis prognozuojamas įvertinant mažą ledo aikštelių infrastruktūros prieinamumą, dėl ko šiuo metu yra nedidelis sportininkų skaičius. Ledo aikštelių infrastruktūros ženklus padidėjimas ženkliai padidins dailiojo čiuožimo ir ledo ritulio sportininkų skaičių. Projektas atitinka ir prisideda prie strateginiuose Klaipėdos m. planavimo dokumentuose numatytų tikslų, uždavinių ir priemonių. Atlikta Projekto įgyvendinimo VPSP būdų analizė atskleidė, jog koncesijos ir VŽPP modeliai šiam Projektui įgyvendinti yra tinkami, Projekto įgyvendinimo modelį siūloma pasirinkti priklausomai nuo finansinės analizės rezultatų.

Identifikuotos projektu sprendžiamos problemos, kurių neišsprendus, atsižvelgiant į augantį sportininkų bei norinčių sportuoti asmenų skaičių, prognozuojama, kad sporto infrastruktūros poreikis tik didės, o problemos tik gilės:

- nepakankamas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste;
- nėra tinkamų patalpų įvairių sporto šakų varžybų organizavimui;
- nepakankamos sąlygos fizinio aktyvumo didinimui.

2. PROJEKTO TURINYS

2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai

Projekto tikslas – padidinti sporto (neformalaus ugdymo) ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste.

Projekto uždaviniai:

- plėsti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą Klaipėdos mieste;
- gerinti Klaipėdoje teikiamų sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų kokybę;
- gerinti treniruočių sąlygas profesionalių rezultatų siekiantiems sportininkams bei mėgėjams.

2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais

Klaipėdos m. savivaldybės įgyvendinami netiesiogiai susiję projektai identifikuoti **11** lentelėje. Tiesiogiai su norimu įgyvendinti Projektu susijusių kitų projektų nėra.

11 lentelė. Klaipėdos m. savivaldybės įgyvendinami projektai. Šaltinis: Klaipėdos m. savivaldybės administracija

Projekto pavadinimas	Projekto aprašymas
Ažuolyno giraitės sutvarkymas, gerinant gamtinę aplinką ir skatinant aktyvų laisvalaikį ir lankytojų srautus Projekto laikotarpis: 2016 – 2020 m. Projekto vertė: 1,4 mln. Eur	Projekto sąsaja – netiesioginė – projektai įgyvendinami gretimoje teritorijoje. Ažuolų giraitė – didžiausia gyvenamojo kvartalo Kauno gatvėje, Klaipėdoje vertybė. Parkas yra mėgstama teritorijos gyventojų vieta. Parko privalumai yra dideli medžiai, žaluma, atvira erdvė prie tvenkinio, teritorija be automobilių skirta pėstiesiems, arti gyvenamųjų namų. Tačiau parką reikia atnaujinti, nes yra nusidėvėjusi takelių danga, chaotiška takų struktūra, apleistos želdynų grupės, nėra pakankamai įvairaus amžiaus žmonių grupėms skirtų žaidimų ir pramogų aikštelių, nesuformuota tvenkinio zona, trūksta aikštelės šunų vedžiojimui, vietų bendruomenės renginiams, dviračių takų.
Futbolo aikštės dangos įrengimas prie Klaipėdos „Pajūrio“ pagrindinės mokyklos Projekto laikotarpis: 2016 – 2017 m.	Projekto sąsaja – netiesioginė – sporto infrastruktūros plėtra. Futbolo aikštės dangos įrengimas prie Klaipėdos „Pajūrio“ pagrindinės mokyklos,

Projekto pavadinimas	Projekto aprašymas
Projekto vertė: 489 tūkst. Eur	paklojant apie 7,3 tūkst. kv. m dirbtinės žolės dangos. Taip pat prie „Pajūrio“ pagrindinės mokyklos bus pastatyti du persirengimo konteineriai futbolo mokyklos auklėtiniams persirengti ir nusiprausti, kol bus vykdomas futbolo mokyklos ir baseino pastatų konversijos projektas.
Klaipėdos daugiafunkcio sveikatingumo centro statyba Projekto laikotarpis: 2016 – 2018 m. Projekto vertė: 16,9 mln. Eur	Projekto sąsaja – netiesioginė – sporto (neformalaus švietimo) infrastruktūros plėtra. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas neformaliojo švietimo veiklų plėtrai ir įvairovei (mokymui plaukti ir nardyti), sveikai gyvensenai ir laisvalaikiui Klaipėdos mieste įrengiant naują viešąjį daugiafunkcinį sveikatingumo centrą su 50 metrų baseinu. 80 procentų baseino veiklos organizavimo laiko būtų skiriama mokomajai ir ugdomajai bei sveikatinimo ir laisvalaikio veikloms, likęs laikas – sportui.
Futbolo mokyklos ir baseino pastatų konversija (I ir II etapai) Projekto laikotarpis: 2016 – 2019 m. Projekto vertė: 11,5 mln. Eur	Projekto sąsaja – netiesioginė – projektai įgyvendinami gretimoje teritorijoje. 2017 m. bus pradėta vykdyti Futbolo mokyklos ir baseino pastatų konversija, įkuriant daugiafunkcijų paslaugų kompleksą, skirtą įvairių amžiaus grupių kvartalo gyventojams ir sporto bendruomenei (Paryžiaus Komunos g. 16A) – bus rekonstruotas esamas baseino pastatas, įrengiant administracines, pagalbines patalpas, daugiafunkcijų salę, sutvarkant futbolo aikštyną su žiūrovine dalimi, įrengiant apšilimo aikštę bei 2 universalias sporto aikšteles.

2.3. Projekto tikslinės grupės ir ribos

Identifikuotos Projekto tikslinė grupė:

1. Sportininkai – 9 072 asmenys²⁶ užsiimantys šiomis sporto veiklomis: badmintonas, dailusis čiuožimas, lauko tenisas, ledo ritulys, rankinis, futbolas, tinklinis. Šią tikslinę grupę sudaro Klaipėdos mieste organizuotai sportuojantys asmenys, kurių užsiėmimai numatomi naujame sporto centre. Sportininkams bus sudarytos sąlygos profesionaliai treniruotis ir siekti aukščiausių rezultatų.

2.4. Projekto organizacija

Projektą planuoja įgyvendinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracija. Už Projekto metu sukurtų rezultatų priežiūrą (sporto infrastruktūros paslaugų prieinamumo užtikrinimas) būtų atsakinga Klaipėdos m. savivaldybės administracija. Už savalaikį ir kokybišką paslaugų teikimą, pastato eksploataciją ir priežiūrą būtų atsakingas privatus investuotojas.

Prognozuojamas Projekto įgyvendinimo modelis: Klaipėdos m. savivaldybei pagal teisės aktus ir priklausomai nuo finansinės analizės rezultatų siūlomu pasirinkti viešosios ir privačiosios partnerystės modeliu atrinkus privatų investuotoją, pastarasis Projektą įgyvendintų projektuodamas, statydamas ir vėliau operuodamas sukurtą objektą.

Pavadinimas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija
Įstaigos kodas	188710823
Veiklos vykdymo adresas	Liepų g. 11, 91502, Klaipėda
Darbuotojų skaičius	488 (2017 rugpjūčio 25 d. duomenimis)

Projekto vieta organizacijoje

LR vietos savivaldos įstatyme Žin., 2011, Nr. 45 (toliau – LR vietos savivaldos įstatymas) numatyta, jog **savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą gyventojams ir savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams**, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdama biudžetines ir viešąsias įstaigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdama viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindama viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę. Taip pat LR vietos savivaldos įstatyme nurodyta, jog savivaldybė **steigia naujus viešųjų paslaugų teikėjus tik tais atvejais, kai kiti teikėjai viešųjų paslaugų neteikia arba negali jų teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės**.

²⁶ Šaltinis: Klaipėdos m. savivaldybės administracijos pateikta informaciją

Atsižvelgiant į šias teisės aktų nuostatas, savivaldybė, kuri siekia įgyvendinti Projektą visų pirmą turėtų siekti užtikrinti viešosios paslaugos (šiuo atveju – sporto paslaugų didinimo) teikimą. Pažymima, jog šiame investicijų projekte nagrinėjamas Projekto įgyvendinimas kartu su privačiais investuotojais, leistų Projekto infrastruktūrinių investicijų finansavimo riziką perkelti privataus sektoriaus atstovams. Tai ne tik palengvintų ir pagreitintų Projekto įgyvendinimą, bet tuo pačiu metu leistų Savivaldybei įgyvendinti priskirtas funkcijas ir jai būtų sudarytos sąlygos užtikrinti viešosios paslaugos teikimą ir administravimą, kaip numato LR vietos savivaldos įstatymas.

2.5. Projekto siekiami rezultatai

Projekto problemų sprendimas leistų pasiekti minimalius Projekto siekiamus rezultatus – Projektas orientuotas į paslaugos prieinamumo padidėjimą (žr. 12 lent.).

12 lentelė. Projekto siekiami minimalūs rezultatai

Problema / apribojimai	Siekiami minimalūs rezultatai
Nepakankamas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste	Užtikrinta daugiafunkcė sporto infrastruktūra, kuri padidintų krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio sporto šakų prieinamumą mieste. Remiantis panašių objektų darbo laiku, daroma prielaida, kad ledo aikštelės nuo rugsėjo 1 d. iki rugpjūčio 31 d. darbo dienomis veiks nuo 7.15 val. iki 23.00 val., savaitgaliais – nuo 8.15 val. iki 23.00 val., o 5 universalios aikštelės veiks nuo 7.00 val. iki 23.00 val. Minimalus ledo aikštelių ir universalių sporto aikštelių prieinamumas (dėl Projekto) įgyvendinus Projektą turėtų siekti 39 312 val. / seansų per metus arba 756 val. / seansų per savaitę.
Nėra tinkamų patalpų įvairių sporto šakų varžybų organizavimui	Užtikrinta infrastruktūra, kuri atitiktų tarptautinių krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio asociacijų keliamus reikalavimus varžybų organizavimui.
Nepakankamos sąlygos fizinio aktyvumo didinimui	Užtikrinta infrastruktūra, kuri sudarytų sąlygas sporto ir fizinio aktyvumo plėtrai mieste.

Teigiamas Projekto tiesioginis poveikis patenkins tikslinių grupių esamus poreikius – bus padidinta sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūla Klaipėdos mieste. Projekto netiesioginis poveikis siejamas su vietovės patrauklumo namų ūkiams ir verslui padidėjimu, sukuriama naujomis darbo vietomis. Siekiant išvengti projekto naudos pervertinimo netiesioginio poveikio komponentai nėra vertinami socialinio-ekonominio poveikio dalyje.

Projekto tikslas – padidinti sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste.

Projekto uždaviniai:

- plėsti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą Klaipėdos mieste;
- gerinti Klaipėdoje teikiamų sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų kokybę;
- gerinti treniruočių sąlygas profesionalių rezultatų siekiantiems sportininkams bei mėgėjams.

Projekto tikslinės grupės:

- Klaipėdos m. gyventojai;
- sportininkai;
- varžybų/turnyrų dalyviai.

Projektą planuoja įgyvendinti Klaipėdos m. savivaldybės administracija VPSP būdu.

Projektu siejami rezultatai:

- užtikrinta daugiavfunkcė sporto infrastruktūra, kuri padidintų krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio sporto šakų prieinamumą mieste;
- užtikrinta infrastruktūra, kuri atitiktų tarptautinių krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio asociacijų keliamus reikalavimus varžybų organizavimui
- užtikrinta infrastruktūra, kuri sudarytų sąlygas sporto ir fizinio aktyvumo plėtrai mieste.

3. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS

3.1. Esama situacija

Sklype, kuriame norima įgyvendinti Projektą, anksčiau veikė II-oji Klaipėdos miesto vandenvietė. Sklypas išsidėstęs netoli centrinės miesto dalies, Rumpiškės mikrorajone, adresu Ryšininkų g. 11. Netoliese yra miesto senamiestis, kuris pritraukia užsienio svečių bei turistų, atvykusių iš tolimesnių mūsų šalies kampelių. Taip pat šalia yra pagrindinė miesto kelių arterija – Taikos pr.²⁷

Šiuo metu sklypas nuosavybės teise priklauso valstybei, tačiau 99 metams (skaičiuojant nuo valstybinės žemės nuomos sutarties sudarymo datos – 2000 m. rugsėjo mėn. 14 d.) yra išnuomotas specialios paskirties akcinei bendrovei „Klaipėdos vanduo“ (toliau – „Klaipėdos vanduo“). Bendras sklypo plotas – 5,9 ha, tačiau „Klaipėdos vanduo“ administracija yra įsikūrusi ir vykdo veiklą tik dalyje pastatų, esančių sklype. Numatoma, jog Projekto įgyvendinimui yra reikalingas 3 ha plotas (kuriame yra 7 pastatai ir sodas) (žr. 8 pav.), todėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracija ir „Klaipėdos vanduo“ inicijavo sklypo padalijimo procesą. Taip pat šiuo metu yra sprendžiamas Projektui įgyvendinti reikalingame sklype esančių pastatų išpirkimo iš „Klaipėdos vandens“ klausimas. Pažymėtina, kad į sklypo teritoriją yra atvestos reikalingos komunikacijos, inžineriniai tinklai, kurie ženkliai prisidėtų prie bet kurios alternatyvos realizavimo spartos.

Remiantis Valstybės įmonės Registrų centro nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo duomenimis sklypas yra tinkamas projektui įgyvendinti. Klaipėdos miesto savivaldybės detalizajame plane apribojimų, dėl kurių negalėtų būti įgyvendintas projektas, nenumatoma. Pažymima, kad žemės sklypo atidalijimo procedūros bus baigtos iki projekto įgyvendinimo pradžios. Papildomos išlaidos susijusios su žemės sklypo atidalijimo procedūromis nenumatomos.

²⁷ Galimybės studija

9 paveikslas. Pastatai ir jų konstrukcijos esantys Klaipėdos m. II-osios vandenvietės teritorijoje

Projekto įgyvendinimo teritorijoje esantys pastatai buvo naudojami Klaipėdos miesto II-osios vandenvietės veiklai vykdyti, tačiau jau apie septynerius metus yra nebenaudojami – nuo to laiko, kai ši vandenvietė buvo uždaryta. Šiuo metu pastatuose yra likusios demontuotų įrenginių konstrukcijos, pavyzdžiui, aeracijų pastate yra likusios gelžbetonio konstrukcijos, kurios siekia yra apie 5 metrų gylį. Norint įgyvendinti Projektą visos esamos konstrukcijos ir pastatai turi būti demontuoti arba nugriauti. Detalesnė informacija apie pastatus, esančius sklypo dalyje, kurioje norima įgyvendinti Projektą, pareikiama 6 lentelėje.

13 lentelė. Nenaudojamų pastatų, esančių sklypo dalyje, kuri ruošama konversijai, aprašymas²⁸

Pastatas	Unikalus Nr.	Bendras plotas (m ²)	Tūris (m ³)	Paskirtis
Sklendžių kamera	2196-2015-3137	45,74	337	Kita
Filtrų pastatas	2196-2015-3037	611,17	3712	Kita

²⁸ Šaltinis: Klaipėdos miesto II-osios vandenvietės pritaikymo švietimo, sporto, saviraiškos reikmėms galimybių studija, 2015 m.

Pastatas	Unikalus Nr.	Bendras plotas (m ²)	Tūris (m ³)	Paskirtis
Aeracijų pastatas	2196-2015-3044	1575,54	7390	Kita
Chloratorinė su chloro sandėliu	2196-2015-3018	181,48	1110	Kita
Slėptuvė	2196-2015-3029	73,1	320	Specialioji
Siurblinė	2196-2015-3207	-	14	Kita
Sandėlis	2196-2015-3194	43 (užstatytas plotas)	130	Pagalbinio ūkio

Bendra Pastatų vertė – 153 724,69 Eur²⁹.

Jei Projektas nebūtų įgyvendinamas, t. y. nebūtų atliekamos investicijos, nebūtų pagerintas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste. Sportininkai toliau susidurtų su tinkamų sporto patalpų trūkumu bei su apribojimais sudarant naujų norinčiųjų sportuoti asmenų grupes. Nusprendus Projekto neįgyvendinti Klaipėdos m. patrauklumas naujakuriams sumažėtų, kiltų vis didesnis gyventojų nepasitenkinimas esama padėtimi. Neatliekant investicijų ir tęsiant veiklas „kaip įprasta“ nebūtų patiriamos jokios išlaidos ir nebūtų gaunamos jokios papildomos pajamos, Projekto teritorija, kuri yra strategiškai patogioje (susisiekimo atžvilgiu) miesto dalyje liktų nenaudojama.

Panašios sporto infrastruktūros priežiūros išlaidos

Lietuvoje veikiančio ledo arenos analogo – Elektrėnų ledo rūmų faktinės veiklos išlaidos 2012 m. siekė 89 240 Eur, o 2013 m. – 167 340 Eur. Siekiant tiksliau įvertinti ledo aikštės eksploatacines sąnaudas bei atsižvelgiant į Projekto specifiką, jog viena Projekto sudėtinių dalių – ledo arenos įrengimas, buvo pasitelktas užsienyje esančių statinių eksploatacijos rodiklių palyginimas (**14** lent.).

²⁹ Šaltinis: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-10-25 įsakymas Nr. AD2-946 „Dėl pirkimo ir pardavimo sutarties sudarymo“.

14 lentelė. Ledo arenų eksploatacinės sąnaudos Suomijoje (Šaltinis: Tarptautinė ledo ritulio federacija, „Ice rink guide“ (2016), prieiga per internetą: http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/Rink_Guide/IIHF_Ice_Rink_Guide_web.pdf)

Šalis	Statybos metai	Plotas	Ledo aikštės plotas	Aptarnaujantis personalas (asm.)	Šilumos sąnaudos per metus (MWh)	Elektros sąnaudos per metus (MWh)	Vandens sąnaudos per metus (kub. m)
Suomija	2000	2520	1624	2	710	710	2200
Suomija	1997	2590	1624	2	395	490	1100
Suomija	1999	2420	1624	3	760	720	3500

Lietuvoje veikiančių panašių sporto centrų, kurie turėtų bent dalį Projektu planuojamų užtikrinti sporto šakų prieinamumą, išlaidų struktūra pateikiama 15 lentelėje.

15 lentelė. Sporto objektų darbo užmokesčio ir komunalinės išlaidos
*pateikiama IX mėn. informacija

Objektas	Sporto šakos	Darbo užmokestis 2016 m.	Komunalinės išlaidos 2016 m.	Darbo užmokestis 2015 m.	Komunalinės išlaidos 2015 m.
Anykščių kūno kultūros ir sporto centras	Krepšinis, Graikų-romėnų imtynės, futbolas, žirgų sportas, biatlonas, plaukimas, slidinėjimas, sunkioji atletika	250.952,87	5.413,61	236.526,74	5.997,90
Palangos sporto centras	Boksas, futbolas, krepšinis, lengvoji atletika, tinklinis	297.533,26	30.182,07	249.009,59	27.322,37
Jonavos kūno kultūros ir sporto centras	Futbolas, boksas, krepšinis, lengvoji atletika, stalo tenisas, tinklinis, šachmatai, dziudo, lengvosios imtynės	513.255,20	42.886,88	461.262,18	38.316,32
Tauragės sporto centras	Rankinis, krepšinis, badmintonas, tinklinis	164.204,01	24.581,40	151.686,72	28.404,12
Elektrėnų savivaldybės sporto centras	Greitasis čiuožimas, vandensvydis, futbolas, dailusis čiuožimas, sportiniai šokiai, šaudymas, baidarių ir kanojų irklavimas, plaukimas, keliautojų sportas, dziudo, lengvoji atletika, rankinis	378.820,22 *	244.571,66 *	122.920,61	79.772,76

Birštono sporto centras	Aerobika, futbolas, irklavimas, krepšinis, lengvoji atletika, sunkioji atletika, šachmatai, tenisas, stalo tenisas	169.522,10	9.992,07	170.706,16	11.200,37
Vidutiniškai		295.714,61	59.604,62	232.018,67	31.835,64

Šaltinis: Sudaryta autoriaus remiantis sporto centrų veiklos rezultatų ataskaitos duomenis.

3.2. Galimos projekto veiklos

Pagal 1.3. skyriuje identifikuotas problemas sudaromas visų Projekto galimų veiklų sąrašas – „ilgasis veiklų sąrašas“ (žr. 16 lent.).

16 lentelė. Projekto galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“)

Problema / apribojimai	Galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“)
Nepakankamas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumas Klaipėdos mieste	• Rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) pritaikant įvairioms sporto šakoms • statyti naują pastatą • nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą • nuomotis patalpas (iš dalies atitinkančias poreikius) • remti privačios infrastruktūros vystymąsi • remti gyventojus (kelionių išlaidų dengimas, paslaugų dalinis kompensavimas dėl trūkumo teritorijoje) • atlikti kito viešojo pastato konversiją • įrangos įsigijimas
Nėra tinkamų patalpų įvairių sporto šakų varžybų organizavimui	• Rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) pritaikant įvairioms sporto šakoms • statyti naują pastatą • nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą • nuomotis patalpas (iš dalies atitinkančias poreikius) • remti privačios infrastruktūros vystymąsi • remti gyventojus (kelionių išlaidų dengimas, paslaugų dalinis kompensavimas dėl trūkumo teritorijoje) • atlikti kito viešojo pastato konversiją • įrangos įsigijimas

Problema / apribojimai	Galimos veiklos („ilgasis veiklų sąrašas“)
Nepakankamos sąlygos fizinio aktyvumo didinimui	• Rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) pritaikant įvairioms sporto šakoms • statyti naują pastatą • nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą • nuomotis patalpas (iš dalies atitinkančias poreikius) • remti privačios infrastruktūros vystymąsi • remti gyventojus (kelionių išlaidų dengimas, paslaugų dalinis kompensavimas dėl trūkumo teritorijoje) • atlikti kito viešojo pastato konversiją • įrangos įsigijimas

Pagal sudarytą galimų veiklų sąrašą **16** lentelėje, identifikuotos galimos veiklos, kurios kompleksiskai išspręstų Projekto problemas:

- Rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) pritaikant įvairioms sporto šakoms;
- statyti naują pastatą;
- nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą;
- nuomotis patalpas (iš dalies atitinkančias poreikius);
- remti privačios infrastruktūros vystymąsi;
- remti gyventojus (kelionių išlaidų dengimas, paslaugų dalinis kompensavimas dėl trūkumo teritorijoje) ;
- atlikti kito viešojo pastato konversiją;
- įrangos įsigijimas.

3.3. Veiklų vertinimo kriterijai

Šiame skyriuje pateikiami kriterijai, kurie padės suformuoti trumpąjį Projekto veiklų sąrašą iš Projekto galimų veiklų, kurios buvo įvardytos 3.2. skyriuje. Kriterijai yra suformuluoti atsižvelgiant į Projekto kontekstą, sprendžiamą problemą, finansuojamų veiklų pobūdį ir kitas aplinkybes. Projekto veiklų vertinimo kriterijai yra šie:

- veiklos aktualumas;
- veiklos poveikis problemos sprendimui;
- veiklos įgyvendinimo trukmė;
- veiklos investicijos ir sąnaudos;
- veiklos rizika.

Pateiktų Projekto veiklų vertinimo kriterijų pagrindu bus atrinktos tinkamiausios veiklos ir sudarytas trumpasis Projekto veiklų sąrašas.

Šiame skyriuje pateikiamas atskirų Projekto veiklų, pateiktų 3.2. skyriuje, įvertinimas. Pagal pasirinktus kriterijus vertinama kokybiniu vertinimu kiekviena veikla atskirai, suteikiant tokius balus:

- 1 – vertės įvertinimas labai blogas (visiškas neatitikimas poreikiams);
- 2 – blogas (neatitikimas poreikiams);
- 3 – vidutinis (dalinis atitikimas poreikiams);
- 4 – geras (atitikimas didžiajai daliai poreikių);
- 5 – labai geras (visiškas atitikimas poreikiams).

Susumavus kiekvieno kriterijaus balus, yra gaunamas suminis veiklos balas, kuris vertinamas taip:

- 0-5 – veiklos įvertinimas labai blogas (visiškas neatitikimas poreikiams);
- 6-10 – blogas (neatitikimas poreikiams);
- 11-15 – vidutinis (dalinis atitikimas poreikiams);
- 16-20 – geras (atitikimas didžiajai daliai poreikių);
- 21-25 – labai geras (visiškas atitikimas poreikiams).

Veiklos, įvertintos 16 ir daugiau balų, bus nagrinėjamos toliau ir įtraukiamos į veiklų trumpąjį sąrašą bei bus įtrauktos į Projekto įgyvendinimo alternatyvas.

17 lentelėje pateikiamas Projekto veiklų vertinimas. Vertinamos 3.2. skyriuje nurodytos veiklos. Šios 17 lentelės viršutinėje eilutėje pateikiamas kiekvienos atskiros veiklos įvertinimas balais, esančioje žemiau – vieno ar kito įvertio suteikimo argumentai.

17 lentelė. Projekto veiklų vertinimas

Veikla ir jos suminis įvertinimas (kuris pateikiamas virš veiklos)	I kriterijus: aktualumas	II kriterijus: poveikis problemos sprendimui	III kriterijus: įgyvendinimo trukmė	IV kriterijus: investicijos ir sąnaudos	V kriterijus: rizika
12	2	3	3	1	3
Rekonstruoti esamą (-us) pastatą (-us) pritaikant įvairioms sporto šakoms	Veikla iš dalies atitinka poreikį.	Veikla iš dalies sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė ilga.	Investicijos didelės.	Rizika dėl kainos pokyčių didelė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – minimali.
17	5	5	3	1	3
Statyti naują pastatą	Veikla atitinka	Veikla sprendžia	Įgyvendinimo trukmė ilga.	Investicijos didelės.	Rizika dėl kainos

„Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“ investicijų projektas

Veikla ir jos suminis įvertinimas (kuris pateikiamas virš veiklos)	I kriterijus: aktualumas	II kriterijus: poveikis problemos sprendimui	III kriterijus: įgyvendinimo trukmė	IV kriterijus: investicijos ir sąnaudos	V kriterijus: rizika
	poreikį.	esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.			pokyčių didelė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – minimali.
17	5	5	3	1	3
Nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą	Veikla atitinka poreikį.	Veikla sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė ilga.	Investicijos didelės.	Rizika dėl kainos pokyčių didelė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – minimali.
20	5	5	5	3	2
Nuomotis reikiamą infrastruktūrą	Veikla atitinka poreikį.	Veikla sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė trumpa.	Investicijos vidutinės.	Rizika dėl kainos pokyčių vidutinė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – didelė.
13	3	3	4	1	2
Remti privačios infrastruktūros vystymąsi	Veikla iš dalies atitinka poreikį.	Veikla iš dalies sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė vidutinė.	Investicijos didelės.	Rizika dėl kainos pokyčių vidutinė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – didelė.
13	2	2	5	1	3
Remti	Veikla	Veikla	Įgyvendinimo	Investicijos	Rizika dėl

Veikla ir jos suminis įvertinimas (kuris pateikiamas virš veiklos)	I kriterijus: aktualumas	II kriterijus: poveikis problemos sprendimui	III kriterijus: įgyvendinimo trukmė	IV kriterijus: investicijos ir sąnaudos	V kriterijus: rizika
gyventojus	minimaliai atitinka poreikį.	minimaliai sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	trukmė trumpa.	didelės.	kainos pokyčių minimali, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – didelė.
20	5	5	4	3	3
Atlikti kito viešojo pastato konversiją	Veikla atitinka poreikį.	Veikla sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė vidutinė.	Investicijos vidutinės.	Rizika dėl kainos pokyčių minimali, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – didelė.
19	3	3	5	5	3
Įsigyti įrangą	Veikla iš dalies atitinka poreikį.	Veikla iš dalies sprendžia esamas problemas ir prisideda prie poreikių įgyvendinimo.	Įgyvendinimo trukmė trumpa.	Investicijos mažos.	Rizika dėl kainos pokyčių didelė, dėl veiklos neatitikimo poreikiams – minimali.

3.4. Trumpasis veiklų sąrašas ir projekto įgyvendinimo alternatyvos

Sudarant trumpąjį veiklų sąrašą, iš ilgojo veiklų sąrašo pašalinamos tos veiklos, kurios nesurinko 16 balų. Iš likusių veiklų sudaromas trumpasis galimų veiklų sąrašas:

- Statyti naują pastatą;
- nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą;
- nuomotis reikiamą infrastruktūrą (ją vėliau pritaikant sporto veikloms);
- atlikti kito viešojo pastato konversiją;
- įsigyti įrangą

Atsižvelgiant į esamą situaciją nekilnojamojo turto rinkoje (šiuo metu nėra galimybės nuomotis reikiamą infrastruktūrą ar atskiras patalpas, kurios atitiktų poreikius) Klaipėdoje, galima veiklos „nuomotis reikiamą sporto infrastruktūrą“ ir „nuomotis reikiamą infrastruktūrą“ yra eliminuojamos iš galimų veiklų sąrašo, nes jų įgyvendinimas šiuo metu nėra įmanomas. Poreikis didesnio ploto sporto objektams aprašytas 1.1. skyriuje. Taip pat, atsižvelgiant į tai, jog Klaipėdos m. savivaldybė neturi galimo kito viešojo pastato, kuriam galėtų atlikti konversiją, galima veikla „atlikti kito viešojo pastato konversiją“ yra eliminuojama iš galimų veiklų sąrašo, nes jos įgyvendinimas šiuo metu nėra įmanomas.

Atsižvelgiant į Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikos, patvirtintos 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimu (protokolas Nr. 35) (toliau – Optimalios alternatyvos metodika), 10 punktą, kuriame teigiama, kad: „tais atvejais, kai suplanuotos projekto investicijos į kelis skirtingus investavimo objektus, projekto investavimo objekto tipas pasirenkamas pagal tą investavimo objektą, kuriam skiriama didžiausia lėšų suma (daugiau nei 50 proc.)“, pasirinktas **Projekto investavimo tipas yra pastatų projektai**. Dėl šios priežasties tolimesnėje analizėje nebus atsižvelgiama į inžinerinių statinių ir įrangos projektuose numatytas galimas veiklas.

Atsižvelgiant į 2014 m. gruodžio 31 d. VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. 2016/8- 225 redakcija) patvirtintą „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką“ (toliau – Metodika) ir Optimalios alternatyvos metodiką buvo nuspręsta tolesniuose vertinimuose naudoti bent dvi alternatyvas, kurios skiriasi funkcinio požiūriu (žr. **18 lent.**).

18 lentelė. Alternatyvų detalizavimas

	I Alternatyva		II Alternatyva	
	Patalpos (vnt.)	Patalpos (kv. m)	Patalpos (vnt.)	Patalpos (kv. m)
Komercinės patalpos (parduotuvė ~149 kv. m), kavinė, pačiūžų išdavimo punktas – registratūra) ir fojė	1	900	1	900
Administracija (kabinetai)	4	161	4	161
Pamokų ruošimo patalpos	1	70	1	70
Apšilimo patalpos/ sporto klubas	1	474	1	474
Tribūnos	x	x	x	x
Rankinio, salės futbolo, teniso, tinklinio, badmintono, krepšinio transformuojamos erdvės	2	5 169	3	7 209
Ledo ritulio, dailiojo čiuožimo,	2	3 862	1	1 931

„Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“ investicijų projektas

	I Alternatyva		II Alternatyva	
greitojo čiuožimo aikštės				
Skvošas	5	320	5	320
Akmenslydis	2	690	2	690
Bendrosios persirengimo patalpos	1	x	1	x
Persirengimo patalpos	21	x	21	x
Tribūnos	x	x	x	x
Techninės ir sandėliavimo patalpos	x	x	x	x

4. FINANSINĖ ANALIZĖ

4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis

Atsižvelgus į tai, kad Metodikoje sporto ir sveikatingumo projektams nėra išskirtas rekomenduojamas analizės laikotarpis (rekomenduojamas – 15 m. laikotarpis „kitiems sektoriams“) bei įvertinus į Projektu sukuriama ilgalaikio turto tarnavimo laikotarpį (pastatai (sienos – iki 2,5 plytos storio, blokų, monolitinio šlako, betono, lengvų šlako blokų, perdengimai ir denginiai gelžbetoniniai, betoniniai arba mediniai) – 80 metų³⁰. Atsižvelgiant į realų turto tarnavimo laikotarpį – apie 20-30 metų, pasirenkamas realią situaciją atspindinti pastato nusidėvėjimo normatyvas – 25 metai) pasirinktas Projekto ataskaitinis laikotarpis – 25 metai. Planuojamas Projektas pradedamas įgyvendinti 2018 m., todėl paskutiniai Projekto ataskaitiniai metai – 2043.

4.2. Finansinė diskonto norma

Projekto finansinė reali diskonto norma (toliau – FDN) – 4 proc. yra pritaikyta remiantis Metodikoje rekomenduojama FDN investicijų projektams.

4.3. Projekto lėšų srautai

4.3.1. Investicijų išlaidos

Projekto investicijos – tai visos Projekto veikloms įgyvendinti reikalingos išlaidos, kurias planuojama patirti sukuriant apibrėžtus Projekto rezultatus. Investicijų išlaidos nustatytos pagal investicijų prielaidas, pateikiamas 19 lentelėje bei toliau šiame skyriuje, bei vadovaujantis 2017 m. kovo mėn. statinių statybos skaičiuojamosiomis kainomis³¹, teisės aktuose nustatytais rekomendacijomis ir ekspertiniu vertinimu. Investicijų išlaidos kiekvienai alternatyvai pateikiamos 20 lentelėje. Visi skaičiavimai yra pateikiami su pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM), nebent nurodoma kitaip.

19 lentelė. Investicijų prielaidos

Išlaidų kategorija		EUR su PVM
Statyba		9 861 212
Rekomenduojamas 1 kub. m įkainis	105,68 Eur	
Tūris	8x108x108 kub. m	
Griovimas		288 368

³⁰ Šaltinis: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvai patvirtinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. AD1-262 (<http://www.infolex.lt/klaipeda/Default.aspx?Id=3&DocId=50702>)

³¹ Šaltinis: UAB „Sistela“ Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai XXVII

Išlaidų kategorija		EUR su PVM
Rekomenduojamas 1 kub. m įkainis	22,16 Eur	
Tūris	13 013 kub. m	
Projektavimas ir inžinerinių paslaugų išlaidos	5%	507 479

20 lentelė. Alternatyvų investicijų išlaidos (EUR su PVM)

	I Alternatyva	II Alternatyva
Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	10 810 784	10 810 784
Įranga	854 063	773 962€
Ledo aikštelės įranga ^{*32}	528 829	320 372
Universali aikštelių danga	325 233	453 590
Universalių aikštelių įranga ^{**33}	32 523	45 359
Iš viso	12 044 254	11 964 153

*Ledo aikštelės įrangą sudaro (dviem aikštėm ledo valdymo mašina, ledo kraštų lygintojas bei ledo priežiūros įrankių komplektas būtų perkamas tik vienas):

- ledo valymo mašina;
- ledo kraštų lygintojas;
- ledo priežiūros įrankių komplektas;
- apsauginiai tinklai;
- apsauginiai bortai;
- valdymo skydas;
- vartai;
- suolų rinkinys;
- švieslentės sistema;
- įvarčių šviesų sistema.

**I Alternatyvos metu universalios aikštelės plotas – apie 5 169 kv. m; II Alternatyvos metu – apie 7 209 kv. m. Dangos kaina – 52 Eur/kv. m. Universalių aikštelių įrangos kaina yra priklausoma nuo aikštelių ploto ir ekspertinio vertinimo metu įvertinta, jog sudarys apie 10 proc. aikštelių dangos kainos. Universalių aikštelių įrangos komplektą sudaro krepšinio stovai, rankinio ir salės futbolo vartai, tinklinio ir badmintono stovai su tinkleliu ir kt. įranga reikalinga užtikrinanti asociacijų keliamus reikalavimus varžybų organizavimui.

³² Skaičiavimams atlikti buvo naudojami Tarptautinės ledo ritulio federacijos pateikiami indikaciniai ledo arenų kaštai http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/Rink_Guide/IIHF_Ice_Rink_Guide_web_pdf.pdf
http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/Rink_Guide/A_-_IIHF_1_ICE_PAD_BUDGET.pdf

³³ UAB „Profesionalios technologijos“ apklausa telefonu

4.3.2. Investicijų likutinė vertė

Investicijų likutinė vertė – tai ilgalaikio turto vertė, pasibaigus Projekto ataskaitiniam laikotarpiui. Projekte likutinės vertės įverčiai turtui, kuris priklauso savivaldybės tarybai, skaičiuojami pagal Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. AD1-262 Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus:

1. „Pastatai (sienos – iki 2,5 plytos storio, blokų,..)“ – nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas 80 metų. Atsižvelgiant į realų turto tarnavimo laikotarpį – apie 20-30 metų, pasirenkamas realią situaciją atspindinti pastato nusidėvėjimo normatyvas – 25 metai.

2. „Kitos mašinos ir įrenginiai“ – nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvas 7 metų.

Atsižvelgiant į turto nusidėvėjimo normatyvus visų alternatyvų atveju reinvesticijos ledo ir universalių aikščių įrangai ir aikščių dangai yra numatomos 2029 m. ir 2037 m. (žr. 21 lent.).

21 lentelė. Investicijų likutinė vertė ir reinvesticijos visų alternatyvų atveju

	I alternatyva, Eur (su PVM)	II alternatyva, Eur (su PVM)
Reinvesticijos (kita įranga – 2029 m.)	854 063	773 962
Reinvesticijos (kita įranga – 2037 m.)	854 063	773 962
Iš viso reinvesticijų	1 708 126	1 547 924
Investicijų likutinė vertė (2043 m.)	909 258	70 281

4.3.3. Veiklos pajamos

Abiem alternatyvomis veiklos pajamų srautą generuoja trys pajamų grupės:

1. ledo arenos nuoma;
2. universalių sporto aikštelių nuoma;
3. komercinių patalpų nuoma.

Planuojama, jog objektas dirbs ištisus metus nuo 7 val. iki 23 val. darbo dienomis (savaitgaliais darbo laikas nuo 8 val. iki 23 val.).

Siekiant išsiaiškinti planuojamas Projekto veiklos pajamas visų pirma buvo identifikuoti maksimalūs visos sporto arenos išnaudojimo pajėgumai (kaip minėta anksčiau 1.1. skyriuje sporto aikštelės yra skaičiuojamos sporto aikštelių vieneto atitikmeniu). Nustatyta, kad ledo arenose yra galimybė įvykti 206 apsilankymo sesijos per savaitę (103 (sesijų per savaitę skaičius) x 2 (ledo arenų skaičius)) = 206, universalių aikštelių patalpose yra galimybė įvykti 110 apsilankymo sesijos per savaitę. Atitinkamai maksimalus sesijų skaičius per metus skaičiuojamas: 206 x 52 (savaičių kiekis per metus) = 10712

Universalių aikštelių zonoje - 110 x 52 (savaičių kiekis per metus) = 28600. (žr. 22 lent.; detali seansų įkainių prognozė pateikiama 2 priede).

22 lentelė. Maksimalus sporto arenos užimtumas

	I Alternatyva	II Alternatyva
Ledo arenų seansų skaičius per metus (maksimalus)³⁴	10 712	5 356
Vidutinė vieno ledo arenos seanso kaina	88,25 Eur	90,19 Eur
Maksimalios ledo arenos pajamos per metus	945 360,00 Eur	483 080,00 Eur
Sporto aikštelių seansų skaičius per metus³⁵	28 600 (5 aikštelės)	45 760 (8 aikštelės)
Vidutinė vienos aikštelės seanso kaina	16,55 Eur	16,55 Eur
Maksimalios sporto aikštelių pajamos per metus	473 200,00 Eur	757 120,00 Eur

Atsižvelgiant į esamus panašių sporto objekto užimtumus (populiariausios ir 100 proc. užpildytos tiek ledo, tiek sporto aikštelių valandos yra 16:00-21:00, o kitomis valandomis dėl moksleivių pamokų laiko ir kitų popamokinių veiklų bei įprasto darbo laiko valandų, užimtumas yra mažesnis) prognozuojama, jog bendras visos infrastruktūros užimtumas abiejų alternatyvų atveju sieks 70 proc. Vidutinė vieno ledo arenos seanso kaina lyginant I alternatyvą su II alternatyva skiriasi dėl objekto paklausos. Darytina prielaida, kad dėl didesnės ledo arenos seansų pasiūlos, seanso kaina bus mažesnė.

Abiejų alternatyvų atveju numatytos komercinės patalpos: 149 kv. m prekybinio ploto ir 474 kv. m sporto klubui skirtų patalpų. Atsižvelgiant į viešai prieinamą informaciją³⁶ apskaičiuota vidutinė nuomos kaina komercinėms patalpoms siekia 5,95 Eur/ kv. m. Prognozuojamos metų veiklos pajamos pateikiamos 23 lentelėje.

23 lentelė. Veiklos pajamos per metus esant 70 proc. užimtumui (Eur su PVM)

	I Alternatyva	II Alternatyva
Ledo arena	661 752,00	338 156,00
Universalios sporto aikštelės	331 240,00	529 984,00
Komercinės patalpos	44 482,20	44 482,20
Iš viso	1 037 474,20	912 622,20

³⁴ Ledo aikštelių seansai numatomi šioms veikloms: masiniai čiuožimai, pramoginiai renginiai, treniruotės ir varžybos: dailusis čiuožimas, greitasis čiuožimas, akmenslydis, ledo ritulys

³⁵ Sporto aikštelių seansai numatomi šioms veikloms: treniruotės ir varžybos: krepšinis, lauko tenisas, badmintonas, rankinis, salės futbolas, tinklinis

³⁶ Šaltinis: https://www.ober-haus.lt/rinkos_apzvalga/nekilnojamojo-turto-kainos-2017-m-liepos-men/

4.3.4. Veiklos išlaidos

Projekto veiklos išlaidas sudaro darbuotojų darbo užmokesčio, pastato elektros ir šilumos energijos, vandens ir nuotekų, administracinės, patalpų valymo ir infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos.

Prognozuojamos veiklos išlaidos (žr. 24 lent.) yra apskaičiuotos remiantis tarptautinės ledo ritulio federacijos viešai prieinamais duomenimis, statistikos departamento duomenimis, Klaipėdos miesto šilumos energijos, vandens ir nuotekų, elektros energijos kainomis ir kitais viešai prieinamais informacijos šaltiniais ir ekspertiniu vertinimu.

24 lentelė. Veiklos išlaidos per metus (Eur su PVM)

	I Alternatyva	II Alternatyva	Prielaidos ³⁷
Šilumos energija	25 011,20	32 157,26	Skaičiavimui naudojamos vidutinės vienos ledo arenos šilumos energijos sąnaudos (apie 621,67 MWh) per metus³⁸. Šilumos kaina Klaipėdos mieste – 57,48 Eur/MWh³⁹. Daroma prielaida, jog viena ledo aikštė gali regeneruoti 40 proc. šilumos energijos⁴⁰. Sporto aikštelių erdvėms reikalingos šilumos kiekio koeficientas – 0,3⁴¹.
Vanduo ir nuotekos	19 010,62	18 105,35	Skaičiavimui naudojamos vidutinės vienos ledo arenos vandens sąnaudos per metus tenkančios vienam arenos kvadratiniam metrui (apie 0,9 kub. m)⁴². Vandens ir nuotekų kaina Klaipėdos mieste – 1,4762 Eur/kub. m⁴³. Projektu norimos statyti arenos plotas – 13 581,5 kv. m. I alternatyvos metu atsižvelgiant į didesnę reikiamo vandens kiekio (ledo

³⁷ detalūs skaičiavimai pateikti 2 priede

³⁸ Šaltinis: http://www.ihf.is/gogn/IIHF_IceRinkManual.pdf

³⁹ Šaltinis: AB „Klaipėdos energija“, vidutinė kaina 2016 10 – 2017 09 laikotarpiui

⁴⁰ Šaltiniai: http://www.ihf.is/gogn/IIHF_IceRinkManual.pdf ir ekspertinis vertinimas

⁴¹ Šaltinis: ekspertinis vertinimas

⁴² Šaltinis: http://www.ihf.is/gogn/IIHF_IceRinkManual.pdf

⁴³ Šaltinis: AB „Klaipėdos vanduo“, prieiga per <http://www.vanduo.lt/kainos-2>

	I Alternatyva	II Alternatyva	Prielaidos ³⁷
			pradiniam užšaldymui poreikį metinės išlaidos yra padidinamos 5 proc.).
Elektros energija	44 173,56	42 070,05	Skaiciavimui naudojamos vidutinės vienos ledo arenos elektros energijos sąnaudos per metus tenkančios vienam arenos kvadratiniam metrui (apie 0,25 MWh)⁴⁴. Elektros kaina Klaipėdos mieste – 12,15 Eur/MWh⁴⁵. Projektu norimos statyti arenos plotas – 13 581,5 kv. m. I alternatyvos metu atsižvelgiant į didesnį reikiamo elektros kiekio (ledo pradiniam užšaldymui poreikį metinės išlaidos yra padidinamos 5 proc.).
Valymas	65 191	65 191	Vidutinė kaina apie 0,4 Eur/kv. m per mėnesį ⁴⁶ .
Administracinės išlaidos	10 000	10 000	Kanceliarinės prekės ir kt. paslaugos ⁴⁷ .
Būklės palaikymo išlaidos	30 449	30 449	0,3 proc. nuo investicijų sumos.
Darbo užmokestis	132 671	132 671	10 darbo vietų; vidutinis darbo užmokestis Klaipėdos m. – 842,80 Eur per mėn. ⁴⁸ Darbo vietos kaina darbdaviui – 1 105,59 Eur/mėn. ⁴⁹ .
Automobilių stovėjimo aikštelės valymo ir priežiūros išlaidos	5 075	5 075	0,05 proc. nuo investicijų sumos.
Iš viso	331 580,91	335 718,20	

⁴⁴ Šaltinis: http://www.ihl.is/gogn/IIHF_IceRinkManual.pdf

⁴⁵ Šaltinis: AB „Energijos skirstymo operatorius“, vienos laiko zonos tarifas, III planas, prieiga per http://www.eso.lt/lt/verslui/elektra_99/tarifai-kainos-atsiskaitymai-ir-skolos/kiek-kainuoja-elektra_102/kainos-verslui-is-zemosios-400-kw.html?sr=RVdTSUQ9a3Q4bnFwN2Q5aHJvZ2RkNm05dmxjZjU3djE= (šaltinis)

⁴⁶ Šaltinis: apklausa telefonu UAB „Patikimos paslaugų grupės“

⁴⁷ Šaltinis: ekspertinis vertinimas

⁴⁸ Šaltinis: Statistikos departamentas

⁴⁹ Šaltinis: https://www.tax.lt/skaiciuokles/atlyginimo_ir_mokesciu_skaiciuokle

4.3.5. Mokesčiai

Projekto mokesčiai – tai piniginiai srautai, kurie atsiranda dėl Projekto veiklų įgyvendinimo. Projekto investicijų PVM išlaidos I Alternatyvos atveju sudaro 2 024 478 Eur, II Alternatyvos atveju – 2 010 576 Eur.

4.3.6. Finansavimas

Projektą norima įgyvendinti VPSP būdu, todėl investicijų projektų skaičiuoklėje yra daroma prielaida, jog investicijų išlaidas 100 proc. padengia privatus sektorius.

Atlikus finansinę analizę ir identifikavus Projekto įgyvendinimo būdą (koncesija ar VŽPP) bus įvertintas privataus sektoriaus finansavimo modelis. Pagrindinės modelio prielaidos:

- finansavimo struktūra: 60 proc. skolinto kapitalo; 40 proc. – nuosavo;
- vidutinė 2016 06 – 2017 06 laikotarpio metinė palūkanų norma verslo subjektams imantiems paskolas virš 1 mln. Eur – 2,19 proc.⁵⁰;
- paskolos terminas – 15 metų;
- investicijų terminas – 3 metai.

Viso Projekto ataskaitinio laikotarpio metu privatus investuotojas būtų atsakingas už sukurtos infrastruktūros eksploataciją bei numatytų paslaugų teikimą.

⁵⁰ Šaltinis: Lietuvos bankas <https://www.lb.lt/lt/paskolu-palukanu-normos>

4.4. Finansiniai rodikliai

Investicijų finansiniai rodikliai

Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms (toliau – FGDV(I) skaičiuojama siekiant įvertinti planuojamų investicijų naudą šiandien, t. y. grynoji dabartinė vertė parodo, ar verta investuoti į projektą. Įvertinus tai, kad Projektas bus pradėtas vykdyti 2018 m., FGDV(I) skaičiuojama projekto pradžios metams (šie metai skaičiavimuose nėra diskontuojami).

Pagal apskaičiuotus investicijų finansinius rodiklius Projektas nėra finansiškai efektyvus per vertinamą ataskaitinį laikotarpį, kadangi visų alternatyvų FGDV(I) yra < 0 (žr. 25 lent.) Nors FVGN investicijoms yra teigiamas abiejų alternatyvų atveju, tačiau tik I alternatyvos atveju FVGN(I) yra teigiamas (bet neviršija vidutinės metinės rinkos palūkanų normos (2,19 proc.). Tai reiškia, jog Projektą įgyvendinant skolintomis lėšomis šios alternatyvos įgyvendinimo nauda taip pat neviršytų skolintų lėšų išlaidų.

Finansinis naudos ir išlaidų santykis (toliau – FNIS) atskleidžia kiek kartų projekto sukuriamą finansinę naudą viršija jam įgyvendinti reikalingas finansines išlaidas. I ir II alternatyvos įgyvendinimo metu būtų pasiekti FNIS rodikliai – 0,88 ir 0,76, o tai reiškia, kad Projekto sukuriamą finansinę naudą neviršija Projekto įgyvendinimui reikalingų finansinių išlaidų (žr. 25 lent.).

Finansinis gyvybingumas

Projekto įgyvendinimas (visų alternatyvų atveju) suplanuotas taip, kad veikla nenutrūktų dėl lėšų trūkumo, t. y. kiekvienais Projekto ataskaitinio laikotarpio metais sukaupstasis grynasis pinigų srautas nebūtų neigiamas. Projekto sukaupstasis grynasis pinigų srautas parodo, ar Projekto ataskaitiniu laikotarpiu numatomos įplaukos padengs išlaidas atitinkamu laikotarpiu. Atskirų metų grynasis pinigų srautas gali būti neigiamas, tačiau atskirų metų sukaupstasis grynųjų pinigų srautas negali būti neigiamas.

Kaupiant pinigų srautus, kiekvienų metų grynasis pinigų srautas perkeliamas į kitus metus. Pagal sukauptajį grynąjį pinigų srautą sprendžiama, ar įgyvendinant Projektą pajėgiama užtikrinti reikalingus pinigų srautus per visą Projekto ataskaitinį laikotarpį. Projekto finansinių srautų analizė atskleidžia, kad Projekto numatomi finansiniai srautai visoms alternatyvoms yra teigiami, todėl Projektas yra finansiškai gyvybingas visų alternatyvų atžvilgiu.

Vėlesniame analizės etape nagrinėjant PP rodiklių skaičiuoklę, siekiant įvertinti maksimalų viešojo subjekto metinį mokėjimą privačiam partneriui, skaičiuoklėje finansinis gyvybingumas yra neigiamas, tačiau apskaičiuotas viešojo sektoriaus metinis mokėjimas padengia šias išlaidas ir Projektas realiai yra gyvybingas.

Kapitalo finansiniai rodikliai

Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui (toliau – FGDV(K) atskleidžia, kokią finansinę naudą per projekto ataskaitinį laikotarpį sukuria jo savininko investuotas kapitalas.

Finansinė vidinė gražos norma kapitalui (toliau – FVGN(K) yra vertinama kartu su FGDV(K). FVGN(K) – diskonto norma, kurią pritaikius FGDV(K) lygi nuliui.

Pagal apskaičiuotą FGDV(K) Projektas šiuo aspektu nėra patrauklus įgyvendinti nei vienos alternatyvos atveju, nes investuotas kapitalas per Projekto ataskaitinį laikotarpį sukuria tik neigiamą finansinę naudą. Projekto FVGN(K) abiejų alternatyvų atveju yra teigiamos, bet neviršija vidutinės metinės rinkos palūkanų normos (2,19 proc.), tai reiškia, jog Projektą įgyvendinant skolintomis lėšomis šių alternatyvų metu jo įgyvendinimo nauda neviršytų skolintų lėšų išlaidas (žr. 25 lent.).

Rodiklių palyginimas (žr. 25 lentelę)

25 lentelė. Projekto investicijų finansinės gražos rodikliai

	I alternatyva	II alternatyva	
FGDV investicijoms, Eur	-1 992 048	-3 910 842	Projektas abiejų alternatyvų atvejais nėra patrauklus įgyvendinti finansiniu požiūriu. Abejų alternatyvu atvejais yra užtikrinamas Projekto finansinis gyvybingumas.
FVGN investicijoms 2018 m., proc.	2,24 %	0,14%	
FNIS	0,88	0,76	
Išvada dėl finansinio gyvybingumo	Taip	Taip	
FGDV kapitalui, Eur	-3 309 930	-5 306 826	
FVGN kapitalui 2018 m., proc.	1,53 %	-0,39 %	

5. EKONOMINĖ ANALIZĖ

5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines

Finansinėje analizėje įvertintus srautus gali paveikti konkurencinė, mokestinė aplinka ir kiti veiksniai, dėl kurių pasireiškimo finansinėje analizėje įvertinti pinigų srautai neatspindi tikrosios pinigų vertės. Socialinėje – ekonominėje analizėje turi būti naudojami ne finansiniai, o ekonominiai pinigų srautai, todėl finansinės analizės pinigų srautus reikia koreguoti pagal atitinkamus konversijos koeficientus. Šis žingsnis vadinamas konvertavimu.

Šio etapo tikslas – nustatyti perėjimo nuo rinkos prie skaičiuojamųjų verčių faktorius (daugiklius), perskaičiuoti finansinius pinigų srautus į ekonominius ir apskaičiuoti ekonomines vertes.

Atliekant konvertavimą, naudojami tie patys finansiniai pinigų srautai, kurie jau buvo naudoti apskaičiuojant FGDV(I) ir FVGN(I). Konvertavimui konversijos koeficientai taikomi tokiu būdu:

- išskaičiuojant PVM, jeigu jis buvo įtrauktas į investicijų, prekių ir paslaugų savikainą, taip pat muitus, akcizus bei veiklos subsidijas. Investicinio Projekto finansiniuose skaičiavimuose Projektas buvo vertinamas viešojo sektoriaus įgyvendinimo atžvilgiu – skaičiavimuose PVM mokestis nebuvo įtraukiamas, todėl ir nėra eliminuojamas;
- taikomos konversijos koeficientų reikšmės atskirai kiekvienai prekių ir paslaugų grupei pagal ekonominės veiklos sektorius. Remiantis Metodika parenkami kiekvienam konversijos faktoriui tinkami konversijos koeficientai.

5.2. Socialinė diskonto norma

Ekonominiuose skaičiavimuose, skaičiuojant pinigų srautų dabartinę vertę, Metodikoje rekomenduojama taikyti 5 proc. diskonto normą.

5.3. Išorinio poveikio įvertinimas

1.3.1. Poveikio komponentai

Poveikio komponentai turintys įtakos Projekto socialinei-ekonominėi naudai buvo identifikuoti ir parinkti remiantis VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros Konversijos koeficientų bei ekonominės-socialinės naudos (žalos) apskaičiavimo metodika.

Identifikuotas socialinės-ekonominės naudos poveikio komponentas abiem alternatyvoms:

- pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą.

Poveikio komponentai buvo pasirinkti atsižvelgiant į Projekto specifiką bei įvertinus kitus socialinio-ekonominio poveikio komponentus ir jų atitiktį Projekto specifikai. Projekto metu nebus patiriama socialinė-ekonominė žala, todėl nėra pasirenkama nė vieno žalos poveikio komponento.

1.3.2. Poveikio mastas

Identifikuotiems socialinės-ekonominės naudos poveikio komponentams įvertinti buvo identifikuotos prielaidos kiekvienam scenarijui ir jų alternatyvoms. Įvertinus komponentų poveikio mastą pagal VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros Konversijos koeficientų bei ekonominės-socialinės naudos (žalos) apskaičiavimo metodiką ir jos 6 priedą Konversijos koeficientų bei socialinės – ekonominės naudos (žalos) komponentų įverčių reikšmės, buvo apskaičiuota Projekto metu patiriama socialinė-ekonominė nauda.

Pasiryzimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą

Iš 9 072 Klaipėdoje organizuotai sportuojančių asmenų 44 proc. asmenų lanko sporto šakas, kurios visų apklaustų ekspertų nuomone ir praktine patirtimi vykdant neformalųjį ugdymą, susiduria su reikiamos infrastruktūros trūkumo problema ir perpildytų grupių skaičiaus problema. Nagrinėjant metinį sportininkų skaičiaus augimą buvo identifikuota, jog pastaraisiais metais sportininkų skaičius (natūraliai, nedidinant infrastruktūros, kuri būtų paklausė) išaugo apie 4 proc. Visi apklausti ekspertai patvirtino, jog būtų pasiryzę mokėti didesnę reikiamos aikštės nuomos mokestį, jei ši būtų pritaikyta sporto šakai ir būtų galima rinktis sesijų laikus nuo 16 val. Taip pat visi apklausti ekspertai nurodė, jog jų propaguojamos sporto šakos yra paklausios ir turi plėtros potencialą, tačiau atsižvelgiant į jau esamą paklausą dėl infrastruktūros pasiūlos stygiaus naujos grupės yra organizuojamos tik įvertinus ar sportininkams bus užtikrinamas kokybiškas paslaugos teikimas.

Socialinės-ekonominės naudos skaičiavimui yra vertinamas tik šiuo metu su infrastruktūros trūkumais susiduriančių sporto šakų atstovų skaičiaus augimas, kuris prognozuojamas dėl Projekto įgyvendinimo. Atsižvelgiant į tai, jog Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamoje informacijoje pateikta informacija apie sportininkus apima tik organizuotai sportuojančių asmenų skaičių, o pavienių asmenų sportuojančių nagrinėjamas sporto šakas skaičiaus identifikuoti nėra įmanoma, daroma prielaida, kad dėl sukurtos infrastruktūros badmintono, krepšinio, lauko teniso, rankinio, futbolo ir tinklinio sporto šakų sportininkų skaičius išaugs po 5 proc. penkerius metus po Projekto investicijų užbaigimo ir naujos sporto infrastruktūros sukūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 3 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 1 proc. kasmet visą likusį ataskaitinį Projekto laikotarpį (2030 – 2043 m.), o dailiojo čiuožimo ir ledo ritulio sporto šakų sportininkų skaičius išaugs po 30 proc. penkerius metus po Projekto investicijų užbaigimo ir naujos sporto infrastruktūros sukūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 25 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 10 proc. kasmet visą likusį ataskaitinį Projekto laikotarpį (2030 – 2043 m.).

m.). Šių sporto šakų sportininkų skaičiaus didesnis augimas lyginat su kitomis sporto šakomis prognozuojamas įvertinant mažą ledo aikštelių infrastruktūros prieinamumą, dėl ko šiuo metu yra nedidelis sportininkų skaičius. Ledo aikštelių infrastruktūros ženklus padidėjimas ženkliai padidins dailiojo čiuožimo ir ledo ritulio sportininkų skaičių.

Kadangi Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamoje informacijoje pateikta informacija apie sportininkus apima tik organizuotai sportuojančių asmenų skaičių, o pavienių asmenų sportuojančių nagrinėjamas sporto šakas skaičiaus identifikuoti nėra įmanoma, daroma prielaida, kad naujų sportuojančiųjų asmenų **aikštelės vieneto nuomos skaičius kiekvienai sporto šakai yra santykinis dydis maksimalaus aikštelių prieinamumo ir sportuojančių asmenų skaičiaus**. Universalios transformuojamos aikštelės bus naudojamos badmintonui 9 proc., krepšiniui 46 proc., lauko tenisui 9 proc., rankiniui 7 proc., futbolui 25 proc. ir tinkliniui 4 proc., ledo aikštelės bus naudojamos dailiajam čiuožimui 20 proc. ir ledo ritulio 80 proc.)

Nagrinėjant Projekto kontekstą buvo identifikuota vienos uždary patalpų sporto aikštelės vieneto nuomos kainos Klaipėdoje vienam sportuojančiam asmeniui. Šios kainos yra vertinamos kaip pradinės kainos skaičiuojant prognozuojamų aikštelės vieneto nuomos išlaidų sumažėjimą ar padidėjimą. Atsižvelgiant į prognozuojamą kainodarą yra įvertinamas kiekvienos skirtingos aikštės vieneto kainos pokytis būsimam Projekto rezultatų vienam vartotojui abiem alternatyvoms (žr. 26 lent.).

26 lentelė. Sporto aikštelės vieneto kainų pokytis pagal sporto šakos rūšį

Sporto šaka	I Alternatyva			II Alternatyva	
	Esama kaina	Būsima kaina	Sutaupymas (+) / Priemoka (-)	Būsima kaina	Sutaupymas (+) / Priemoka (-)
Badmintonas	7,24 €	8,27 €	-1,03 €	8,27 €	-1,03 €
Dailusis čiuožimas	45,00 €	44,13 €	0,87 €	45,10 €	-0,10 €
Krepšinis	1,95 €	1,65 €	0,30 €	1,65 €	0,30 €
Lauko tenisas	8,14 €	8,27 €	-0,13 €	8,27 €	-0,13 €
Ledo ritulys	3,75 €	3,68 €	0,07 €	3,76 €	-0,01 €
Rankinis	1,92 €	1,18 €	0,74 €	1,18 €	0,74 €
Futbolas*	2,51 €	1,65 €	0,85 €	1,65 €	0,85 €
Tinklinis	2,46 €	4,14 €	-1,67 €	4,14 €	-1,67 €

Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą = [dėl Projekto išaugęs nagrinėjamų sporto šakų⁵¹ atstovų skaičius – ankstesnių metų nagrinėjamų sporto šakų sportininkų skaičius] x [sporto aikštelės nuomos rinkos vidutinė kaina Klaipėdoje pagal konkrečią sporto rūšį – projektu metu sukurtos konkrečios sporto aikštelės planuojama mokėti vidutinė kaina pagal konkrečią sporto rūšį] x [naudojimosi naujai sukurta infrastruktūra dažnis]

Kiekvienai sporto šakai rodiklis apskaičiuojamas atskirai, o tolesniam duomenų nagrinėjimui Skaičiuoklėje pateikiami detalūs skaičiavimai bei suminis įvertinimas.

5.4. Ekonominiai rodikliai

Ekonominė grynoji dabartinė vertė (toliau – EGDV) parodo projekto naudą skaičiuojant šios dienos pinigų verte – jeigu EGDV teigiama, vadinasi projekto ekonominė nauda padengs investicijos ir sąnaudų sumą. Jei EGDV < 0, tai reiškia, kad diskontuoti projekto generuojami naudų ir sąnaudų skirtumo srautai nepadengia diskontuotų investicijų ir projektas per ataskaitinį laikotarpį yra ekonomiškai nepatrauklus. Kai EGDV < 0, projekto ekonominė nauda, viršijanti patirtas išlaidas, nebus pasiekta.

Tik I alternatyvos EGDV yra teigiamas (žr. 27 lent.), o esant teigiamai EGDV reikšmei, diskontuoti projekto generuojami naudų ir sąnaudų skirtumo srautai padengia diskontuotas investicijas, todėl Projektas yra ekonominiu požiūriu patrauklus tik I alternatyvos atveju Projekto iniciatoriams ir visuomenei.

Ekonominė vidinė grąžos norma (toliau – EVGN) yra antrasis ekonominės socialinės analizės rodiklis, vertinamas kartu su EGDV. Kadangi apskaičiuota EVGN investicijoms, tik I alternatyvos atveju yra didesnė už pasirinktą minimalią realią 5 proc. dydžio projekto EVGN normą, vadinasi Projekto sukuriamą ekonominę naudą pagrindžia projekto įgyvendinimo grąžą ir vertę, todėl Projektą rekomenduojama vykdyti pagal I alternatyvą. Projekto apskaičiuota visų alternatyvų EVGN pateikiama 27 lentelėje.

Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (toliau – ENIS) – svarbiausias socialinės-ekonominės analizės rodiklis, atskleidžiantis, kiek kartų projekto sukuriamą naudą viršija jam įgyvendinti reikalingas išlaidas. ENIS pasiekiamas I alternatyvos atveju – 1 o, II alternatyvos metu pasiekiamas ENIS yra mažesnis už 1, tai reiškia, kad Projektas patrauklus įgyvendinti socialine – ekonomine prasme tik I alternatyvos atveju (žr. 27 lent.).

5.5. Optimalios alternatyvos parinkimas

Projektas yra patrauklus įgyvendinti abiejų alternatyvų atveju, tačiau siūloma pasirinkti I alternatyvą kaip optimalią dėl patiriamų mažesnių investicijų ir didesnės ekonominės naudos.

⁵¹ badmintono, dailiojo čiuožimo, lauko teniso, ledo ritulio, rankinio, futbolo ir tinklinio

27 lentelė. Projekto alternatyvų ekonominiai rodikliai

	I alternatyva	II alternatyva
EGDV (Eur)	72 025 943	66 880 108
EVGN	25,77 %	28,12 %
ENIS	6,10	5,68

Optimalios Projekto alternatyvos detalus aprašymas (žr. 28 lent.)

28 lentelė. Optimali Projekto alternatyva

Igyvendinant Projektą I Alternatyvos būdu būtų siekiama šių fizinių įgyvendinimo rezultatų⁵²:

- sukurta universali sporto ir aktyvaus laisvalaikio neformalaus švietimo infrastruktūra:
 - plotas – 13 582 kv. m;
 - transformuojamų universalių sporto erdvių plotas – 5 169 kv. m (sporto aikštelių vienetų skaičius – 5 vnt.: sporto aikštelės vienetas atitinka vieną krepšinio, vieną lauko teniso, vieną tinklinio, vieną rankinio, vieną salės futbolo aikštes ir tris tinklinio bei penkias badmintono aikšteles daugiafunkciniame sporto komplekse);
 - ledo aikštelių skaičius – 2 vnt.;
 - komercinių patalpų plotas – 623 kv. m.;
 - vaikų ir jaunimo erdvė – 70 kv. m;
- nupirkta reikiama įranga:
 - universali sporto aikštelių danga – 5 169 kv. m;
 - ledo aikštelių įranga – 1 kompl.

Šiems rezultatams pasiekti bus reikalingos 11 644 847 Eur (su PVM) privataus investuotojo investicijos. Privatus investuotojas užtikrins sukurtos infrastruktūros priežiūrą visą Projekto ataskaitinį laikotarpį – iki 2043 m. Privataus investuotojo teikiamų paslaugų paketą sudaro:

- sporto aikščių nuoma;
- komercinių patalpų nuoma;
- veiklos išlaidų apmokėjimas.

⁵² Įgyvendinimo rezultatai pateikti pagal iš anksto numatytus užsakovo poreikius ir rengiant techninį projektą ar keičiantis projekto apimčiai indikaciniai rezultatai gali kisti

6. JAUTRUMAS IR RIZIKOS

6.1. Jautrumo analizė

Jautrumo analizė atskleidžia, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas daro įtaką analizuojamo Projekto rezultatams. Jautrumo analizė atliekama atskirai keičiant prielaidas dėl kiekvieno kintamojo reikšmės ir stebint kaip pakeitimai daro įtaką finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominiams (EGDV, EVGN) rodikliams.

Jautrumo analizė, ją iniciavus Metodikos skaičiuoklėje, yra atliekama šiuo eiliškumu:

- kintamųjų nustatymas;
- tarpusavio priklausomybės įvertinimas;
- atliekama elastingumo analizė;
- nustatomi kritiniai kintamieji ir jų lūžio taškai.

Jautrumo analizės rezultatas yra kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas, taip pat grafiškai pavaizduota kritinių kintamųjų įtaka. Kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas sudaromas atlikus visų kintamųjų jautrumo analizę. Kritiniais kintamaisiais yra laikomi kintamieji, kurių reikšmei pasikeitus 1 proc., Projekto FGDV(I), FVGN(I), EVGN arba EGDV pasikeičia daugiau nei 1 proc.

Tarpusavyje priklausomi kintamieji nebuvo identifikuoti, todėl nė vienas kintamasis nėra eliminuojamas.

Elastingumo analizė parodo, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas daro įtaką Projekto rezultatams. Atsižvelgiant į elastingumo analizės rezultatus buvo identifikuoti kritiniai kintamieji (žr. 29 lent.).

Kritiniam kintamajam buvo apskaičiuotas lūžio taškas (lūžio taškas – kritinio kintamojo reikšmė, kurią pasiekus EGDV tampa lygi nuliui, arba kitaip tariant, projekto sukuriama socialinė-ekonominė nauda nesiekia minimalios priimtinos reikšmės, kuriai esant grynoji dabartinė projekto išlaidų vertė lygi sukuriamai naudai) (žr. 29 lent.). Vienintelis realus Projekto kritinis kintamasis, kuris yra vertinamas – socialinės-ekonominės naudos komponentas „pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformalaus ugdymo paslaugų prieinamumą“.

29 lentelė. Projekto kritinio kintamojo lūžio taškas

Kritinis kintamasis	Lūžio taškas (GDV)
Socialinė diskonto norma	-
Nekilnojamasis turtas	72 179 664
Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	92 105 543
Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	80 504 848
Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (A.1.-A.4.) susijusios paslaugos	76 846 188
Reinvesticijos	91 590 315
Investicijų likutinė vertė	-91 151 938

Kritinis kintamasis	Lūžio taškas (GDV)
Darbo užmokesčio išlaidos	87 213 220
Elektros energijos išlaidos	82 620 091
Kitos išlaidos	82 390 855
Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą	14 134 987

6.2. Scenarijų analizė

Scenarijų analizė yra speciali jautrumo analizės forma, kurioje vertinama bendra kritinių kintamųjų įtaka finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)) ir ekonominiams (EGDV, EVGN) rodikliams. Skaičiuoklėje atliekama iš viso penkių įvykių klostymosi scenarijų analizė: 1) pesimistinis; 2) mažiau pesimistinis; 3) realus; 4) mažiau optimistinis; ir; 5) optimistinis. Atliekamoje scenarijų analizėje nebuvo koreguojamos prielaidos.

Atlikta scenarijų analizė atskleidė, jog finansine išraiška Projektas būtų patrauklaus finansiniu požiūriu tik susiklosčius optimistiniam scenarijui (FGDV(I) >0) (žr. 30 lent.). FVGN(I) reikšmė net mažiau optimistinio scenarijaus metu yra prognozuojama didesnė nei vidutinė metinė palūkanų norma. **Vertinant Projekto ekonominę – socialinę reikšmę, daroma išvada, kad Projektas šiuo požiūriu būtų naudingas ir jį yra verta įgyvendinti, nes EGDV realiu atveju – teigiama.**

30 lentelė. Scenarijų analizė

Finansiniai (ekonominiai) rodikliai	Pesimistinis	Mažiau pesimistinis	Realus	Mažiau optimistinis	Optimistinis
FGDV(I)	-9 785 952	-5 109 606	-1 992 048	1 125 526	5 801 870
FVGN(I)	-4,84%	-0,48%	2,24%	5,02%	9,66%
EGDV	-0,51%	1,85%	3,19%	4,45%	6,23%
EVGN	46 817 711	61 942 651	72 025 943	82 109 236	97 234 175

6.3. Kintamųjų tikimybės

Centrinės projektų valdymo agentūros ekspertai atliko tyrimus ir nustatė kiekvienam kintamajam labiausiai tikėtinus tikimybių skirstinius ir jų parametrus, todėl Metodologijoje rekomenduojamoje skaičiuoklėje kiekvienam tiesioginiam kintamajam pagal nutylėjimą jau yra parinktas labiausiai tikėtinas tikimybių skirstinys ir jo parametrų reikšmės. Todėl tolimesni skaičiavimai yra atliekami pagal Metodologijoje rekomenduojamas skaičiuoklės jau parinktus tikimybių skirstinius.

6.4. Rizikų vertinimas

1.3.3. Kintamųjų rizikos įverčiai

Pasinaudojant Metodikoje rekomenduojama skaičiuokle apskaičiuoti kiekvieno tiesioginio kintamojo rizikos įverčiai (žr. 31 lent.).

31 lentelė. Tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai

Tiesioginiai kintamieji	Rizikos įvertis (realiai, Eur)	Rizikos įvertis (GDV, Eur)
Nekilnojamasis turtas	153 725	153 725
Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	10 149 580	9 587 958
Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	854 063	789 629
Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (A.1.-A.4.) susijusios paslaugos	507 479	499 386
Reinvesticijos	1 708 126	998 564
Investicijų likutinė vertė	909 258	341 078
Paslaugų suteikimo pajamos	23 861 907	14 250 730
Darbo užmokesčio išlaidos	3 051 428	1 822 364
Elektros energijos išlaidos	1 015 992	606 767
Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos	575 258	343 554
Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	418 243	700 321
Kitos išlaidos	2 283 362	1 363 662
Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą	195 134 253	86 160 931

1.3.4. Rizikos grupės

Apskaičiavus kintamųjų rizikos įverčius, atliekamas Projekte galinčių pasireikšti rizikų vertinimas. Išskiriamos 8 pagrindinės rizikų grupės, kurių kiekvienai pagal rizikos pasireiškimo pobūdį priskiriami atitinkamų tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai:

- projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos, projekto administravimas ir vykdymas.

- įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: žemė, nekilnojamasis turtas, statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai.

- įsigyjamų (atliekamų) paslaugų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: kitos paslaugos ir išlaidos.

- įsigyjamų (pagamintų) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: įranga, įrenginiai ir kitas turtas.

- nepakankamo finansavimo rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: paskolų palūkanos.

- rinkai pateikiamų produktų (paslaugų, prekių) (tinkamumo rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: veiklos išlaidos (išskyrus paskolų palūkanas).

- paklausos rinkai pateikiamiems produktams (paslaugoms, prekėms) rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: pajamos.

- turto likutinės vertės projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: investicijų likutinė vertė, reinvesticijos.

Vertinimas atliekamas remiantis Metodikos 7 priede pateikta informacija apie rizikų veiksnius kiekvienai iš rizikų grupių bei vertinama, ar konkretus rizikos veiksnys turi įtakos Projektui, kaip minimizuoti šią įtaką ir tinkamai suvaldyti jos pasireiškimą (žr. 35 lent.).

1.3.5. Vertė rizikos grupėse

Apskaičiuotos kiekvienoje rizikos grupių galimų pasireikšti rizikų vertės pateikiamos 32 lentelėje.

32 lentelė. Rizikų vertės pagal rizikų grupes

Rizikų grupės pavadinimas	Rizikų finansinė diskontuota vertė, Eur	Veiksniai
1. Projektavimo rizika	153 982	• Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos • Projekto administravimas ir vykdymas
2. Rango darbų rizika	3 352 715	• Žemė • Nekilnojamasis turtas • Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai
3. Įsigyjamų (pagaminamų)	140 844	• Įranga, įrenginiai ir kitas

Rizikų grupės pavadinimas	Rizikų finansinė diskontuota vertė, Eur	Veiksniai
įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto rizika		ilgalaikis turtas
6. Teikiamų Paslaugų rizika	1 499 278	• Žaliavos • Darbo užmokesčio išlaidos • Elektros energijos išlaidos • Šildymo (išskyrus elektrą) išlaidos • Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos • Kitos išlaidos
7. Paklausos rinkoje rizika	3 736 545	• Prekių pardavimo pajamos • Paslaugų suteikimo pajamos • Finansinės ir investicinės veiklos bei kitos pajamos
8. Turto likutinės vertės rizika	401 417	• Reinvesticijos • Investicijų likutinė vertė

32 lentelėje pateikta informacija parodo, kad didžiausios investicijos lemia didžiausią ir galimos pasireikšti rizikos vertę. Atitinkamai didžiausia rizika (didžiausias rizikos įvertis) gali pasireikšti dėl statybos darbų investicijų (rizikos vertė 3,5 mln. Eur). Tad į šią riziką turi būti atsižvelgiama labiausiai ir ji turi būti kontroliuojama bei apsidraudžiant nuo jos (rangos sutartyje numatyta, kad rangovas turi būti apsidraudęs privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu ir pateikti sutarties įvykdymo užtikrinimo draudimą). Kitos svarbią įtaką galinčios turėti rizikos – paklausos rinkoje rizika susijusi su paklausos prognoze ir vertinimais ir iš jų generuojamų pajamų srautu bei teikiamų paslaugų rizika susijusi su veiklos išlaidomis ir infrastruktūros būklės palaikymo išlaidomis. Nors kitų identifikuotų rizikų vertės mažesnės, privaloma stebėti galimą visų rizikų pasireiškimą ir laikytis rizikų valdymo plano.

1.3.6. Rizikos grupių vertės laike

Rizikų finansinės įtakos pasiskirstymas pagal projekto ataskaitinio laikotarpio metus pateikiamas 33 lentelėje.

33 lentelė. Rizikų finansinės įtakos pasiskirstymas, Eur

Projekto metai-	0	1	2	3-17	18	19-24	25
Rizikų finansinės įtakos	256 826	1 723 069	1 875 406	381 176	628 476	381 176	680 485

6.5. Rizikos priimtinumas

Rizikos priimtinumas yra vertinamas Metodikoje rekomenduojamoje skaičiuoklėje atliekant *Monte Carlo* analizės metodą. Monte Carlo statistinio pasiskirstymo metodui atlikti pasirinktas naudojamų simuliacijų skaičius – 5 000.

Atlikus skaičiuoklėje Monte Carlo analizę buvo identifikuotos labiausiai tikėtinos rodiklių reikšmės (žr. 34 lent.). Kaip minėta anksčiau (4 skyriuje) Projektas nėra finansiškai efektyvus dėl neigiamos FGDV(I) reikšmės. Atlikus Monte Carlo analizę buvo identifikuota, jog labiausiai tikėtina, kad FGDV(I) rodiklis bus neigiamas ir tikimybė, jog būtų teigiamas yra 31,6 proc. 5 skyriuje identifikuotų ekonominės analizės rodiklių labiausiai tikėtino reikšmės (atlikus Monte Carlo analizę) yra teigiamos (žr. 34 lent.). **Tikimybė, kad parinkta minimali priimtina EGDV ir EVGN rodiklių reikšmės bus pasiektos yra 98,4 proc.**

34 lentelė. Monte Carlo analizės rezultatai

Rodiklis	Pageidaujama (minimaliai priimtina) rodiklio reikšmė (Eur ir proc.)	Tikimybė, kad nurodyta reikšmė bus pasiekta (proc.)	Labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė (Eur ir proc.)
FGDV(I)	1	23,7%	-6 813 778
FVGN(I)	4,0%	25,4%	2,1%
EGDV	1	98,4%	64 032 370
EVGN	5,0%	98,4%	26,4%

6.6. Rizikų valdymo veiksmai

Rizikų valdymo priemonės ir veiksniai pateikiami 35 lentelėje.

35 lentelė. Rizikų valdymas

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
1.	Projektavimo (planavimo) kokybės rizika	• parengtas statinio techninio projektas ar atskiros jo dalys yra netikslios; • projektavimo paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos; • reikalavimai infrastruktūrai, nurodyti pirkimo dokumentuose, negali būti realizuoti praktikoje; • įgyvendinant projektą, paašškėja žemės sklypo (-ų) ir/ar perduodamo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo apribojimai; • projektavimo etape pakeičiami nustatyti	Pasireiškus rizikai dėl projektavimo (planavimo) kokybės, poveikis būtų daromas Projekto įgyvendinimo trukmei, investicijų išlaidoms ir siekiamiesiems rezultatams. Projektuotojams netinkamai parengus techninį projektą ar jo dalį, poveikis pasireiškėtų rangos darbų etape, nes dėl projekto netikslumų galėtų pakisti rangos darbų apimtys ir kaina. Užsitęsęs projektavimo etapui, pasikeitus nustatytiems infrastruktūros reikalavimams ar išaiškėjus turto disponavimo apribojimams, užsitęstų ne tik Projekto įgyvendinimo trukmė, bet galimai būtų patiriami ir finansiniai nuostoliai. Kilus ginčams tarp viešojo ir privataus sektorių, kurie įgyvendintų Projektą kartu	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys pasidalija Projekto planavimo ir reikalavimų infrastruktūrai pokyčių rizikų veiksnius. Visi kiti veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti projektavimo (planavimo) kokybę.

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
		reikalavimai infrastruktūrai (įskaitant neesminius pakeitimus) • kyla ginčai tarp šalių; • pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės projektavimo (planavimo) metu.	bei pasireiškus nenugalimos jėgos aplinkybėms, įtaka galimai būtų daroma tiek Projekto trukmei, tiek investicijoms. Taip pat galėtų būti paveikti ir Projektu siekiamų rezultatų pasiekimas.	
2	Rangos darbų rizika	- sukeliama žala aplinkai, atliekant naujo nekilnojamojo turto rangos darbus; - rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl nepalankių oro sąlygų; - rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl žmogiškųjų išteklių; - rangos darbų vykdymo etape pakeičiami reikalavimai rangos darbų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus);	Pasireiškus rizikai dėl rangos darbų kokybės, poveikis būtų daromas Projekto įgyvendinimo trukmei, investicijų išlaidoms ir siekiamiems rezultatams. Dėl įvairių priežasčių rangovui nekokybiškai atlikus rangos darbus (esant blogoms oro sąlygoms nesilaikyta technologinių procesų), jie turėtų būti taisomi. Priklausomai nuo jų masto, galėtų užsistėti Projekto vykdymo terminas ir dėl to, kaip jau minėta aprašant projektavimo riziką, Projekto vykdytojas galimai patirtų finansinius nuostolius. Pasireiškus nenugalimos jėgos	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys pasidalija Projekto rangos darbų vykdymo etape pakeičiamų reikalavimų rangos darbų kokybei rizikos veiksnį. Visi kiti veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti rangos darbų kokybę.

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
		pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės rangos darbų vykdymo metu.	aplinkybėms, įtaka galimai būtų daroma tiek Projekto trukmei, tiek investicijoms. Taip pat galėtų būti paveiktas ir Projektu siekiamų rezultatų pasiekimas.	
3	Įsigyjamų (pagaminamos) įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto rizika	- įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto gamybos ir tiekimo metu pakeičiami reikalavimai jų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus); - vėluoja įrangos, įrenginių ar kito ilgalaikio turto įsigijimas; - pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės kuriant įrangą, įrenginius ar kitą ilgalaikį turtą.	Įsigyjamų (pagaminamos) įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto kokybė vertinant rizikos veiksnus suvokiama ne tik kaip nukrypimas nuo standartų, normatyvinių techninių dokumentų, higienos normų ir kitų reikalavimų, bet ir nukrypimas nuo suderinto įrangos pristatymo grafiko ir pan. Rizikos veiksnių pasireiškimas turi įtakos išimtinai tik įrangos įsigijimo išlaidoms. Pasireiškus nenugalimos jėgos aplinkybėms, įtaka galimai būtų daroma tiek Projekto trukmei, tiek investicijoms. Taip pat galėtų būti paveiktas ir Projektu siekiamų rezultatų pasiekimas.	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys pasidalija Projekto įrangos reikalavimų kokybei rizikos veiksnį. Visi kiti veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti šios rizikos minimizavimą.
4	Įsigyjamų paslaugų rizika	Įsigyjamų paslaugų kokybė neužtikrinama dėl žmoniškųjų išteklių kokybės ir prieinamumo;	Įsigyjamų paslaugų rizikos veiksnys suvokiamas ne tik kaip nukrypimas nuo standartų, higienos normų ir kitų reikalavimų, bet ir nukrypimas nuo	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos perdavimas. Visi rizikos veiksniai būtų perduoti privačiam investuotojui atsižvelgiant į

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
		• įsigyjamų paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos; • paslaugų kaina nukrypsta nuo planuotos; • paslaugų teikimo metu pakeičiami nustatyti reikalavimai paslaugų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus); • pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės (Paslaugų teikimo metu).	suderintos teikiamų paslaugų apimtys bei biudžeto.	tai, jog privatus investuotojas turi atitinkamos rizikos valdymo patirties ir galės užtikrinti šios rizikos minimizavimą.
5	Finansavimo prieinamumo rizika	• Finansavimo poreikis pasikeičia dėl padidėjusių investicijų išlaidų; • pagrindinės paskolos suteikimo sąlygų įvykdymas; • pasikeičia pagrindinės paskolos tarpbankinių paskolų palūkanų norma;	Finansavimo prieinamumas vertinant rizikos veiksnius suvokiamas ne tik kaip finansavimo trūkumas dėl pasikeitusio poreikio, bet ir nukrypimas nuo suderintos finansavimo paslaugų kainos, finansavimo teikimo laiko bei kitų sąlygų.	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos pasidalijimas tarp šalių ir rizikos perdavimas. Abi šalys atitinkamai savo įsipareigojimams (viešasis sektorius – metinio mokėjimo finansavimo, o privataus – finansavimo poreikio, pasikeitusios finansavimo paslaugų kainos ir finansavimo teikimo rizikas) pasidalija Projekto finansavimo

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
		- finansavimo poreikis pasikeičia dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifo pasikeitimo; - finansavimo poreikis pasikeičia dėl bet kurio mokesčio išskyrus pridėtinės vertės mokestį ar rinkliavos tarifo pasikeitimo; - finansavimo poreikis pasikeičia dėl subsidijų sumos pasikeitimo.		prieinamumo riziką. Viešojo sektoriaus rizika gali būti valdoma tinkamai atlikus biudžeto planavimo ir finansavimo poreikio vertinimus.
6	Teikiamų paslaugų rizika	- Pakeičiami nustatyti kokybės reikalavimai paslaugoms; - pasikeičia teisės aktai, reglamentuojantys teikiamas paslaugas; - paslaugų tinkamumas neužtikrinamas dėl žmoniškųjų išteklių.	Nukrypimus nuo nustatytų Paslaugų kokybės reikalavimų reiškianti rizika. Tinkamumo rizika suvokiama ne tik kaip jų kokybės nukrypimas nuo standartų, normatyvinių techninių dokumentų, higienos normų, ar techninėse specifikacijose nustatytų reikalavimų, bet ir nukrypimas nuo suderinto Paslaugų teikimo grafiko bei biudžeto. Veiksnių pasireiškimas turi įtakos veiklos	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos prisiėmimas atsižvelgiant į privataus sektoriaus turimą patirtį valdant šią riziką.

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
7	Paklausos rinkoje rizika	• Vėluojama pradėti teikti paslaugas; • pasikeičia demografiniai veiksniai; • prasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės.	išlaidoms. Pasikeitus demografiniams rodikliams, poveikis galėtų būti tiek teigiamas, tiek neigiamas. Rizikos veiksnys pasireiškia, kai Paslaugų teikimo metu įvyksta įvykiai, kurie vadovaujantis VPSP sutartimi bei teisės aktais priskiriami nenugalimos jėgos aplinkybėms. Nenugalimos jėgos aplinkybės neapima įvykių ar veiksmų, tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių nuo VPSP sutarties šalių. Rizikos veiksnio pasireiškimas gali reikšti Paslaugų kokybės sutrikdymą, Paslaugų teikimo visišką ar dalinį nutraukimą, kitų projekto įgyvendinimo veiklų sutrikdymą ar nutraukimą, taip pat papildomų, nenumatytų, išlaidų atsiradimą.	Rizikos valdymui turėtų būti užtikrinamos kokybiškai teikiamos paslaugos. Vėlavimo rizika yra perduodama privačiam sektoriui.
8	Turto likutinės vertės rizika	• Nukrypstama nuo infrastruktūros būklės palaikymo plano; • nustatyti perduodamo turto valdymo,	Turto kaip investavimo objekto likutinė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.	Rizikos valdymui pasitelkiamas rizikos perdavimas privačiam sektoriui atsižvelgiant į tai, jog jis bus atsakingas už turto priežiūrą visą ataskaitinį laikotarpį.

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės ir veiksmai
		naudojimo ir disponavimo teisių apribojimai dėl sandorių su trečiosiomis šalimis.		

7. PROJEKTO VYKDYMO PLANAS

7.1. Projekto trukmė ir etapai

Numatoma Projekto pradžia – 2018 m., Projekto užbaigimo metai – 2021 m. Projekto įgyvendinimo trukmė – 32 mėnesiai.

Numatoma projektavimo paslaugų suteikimo trukmė – 8 mėn. 2019 m. sausio mėn. bus pradėti rangos darbai, kurių numatoma trukmė – 24 mėn. Planuojamas Projekto statybinių veiklų įgyvendinimo grafikas pateikiamas 10 paveiksle.

Metai	2018			2019		2020		
Mėnesiai	V	...	XII	I	...	VII	...	XII
Projektavimas	◇		◇					
Rangos darbų vykdymas				◇				◇
Įrangos įsigijimas						◇		◇

10 paveikslas. Veiklų įgyvendinimo grafikas (gairės žymi veiklų pradžia ir pabaigą)

Projektavimo etapą apima visi su techninio projekto parengimu susiję darbai, įskaitant tyrimų atlikimą, projekto ekspertizės atlikimą, statybą leidžiančio dokumento gavimą ir kt. susijusių veiksmų atlikimą.

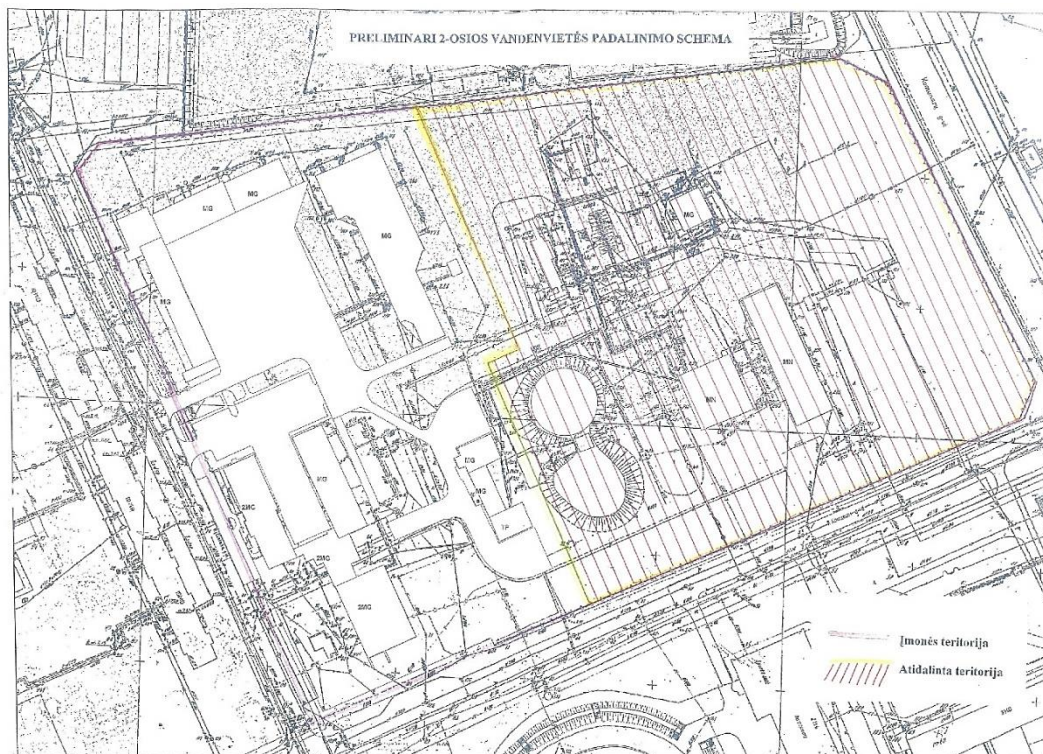
Rangos darbų vykdymas apima pilną darbų atlikimą visoje Projekto teritorijoje, įskaitant defektų taisymą. Viso rangos darbų vykdymo metu būtų atliekama techninė ir projekto vykdymo priežiūra.

Įrangos pirkimas pradedamas vykdyti kartu su rangos darbų vykdymu atsižvelgiant į tai, jog įsigijama specifinė įrangą, kurios atvežimas gali užtrukti.

7.2. Projekto vieta

Projektas bus įgyvendinamas Klaipėdoje, Ryšininkų g. nebenaudojamoje II-osios vandenvietės teritorijoje. Planuojamas bendras sklypo plotas (po sklypo padalijimo) – 3 ha (žr. 11 pav.).

Projekto vieta yra strategiškai patogi – Klaipėdos miesto vidurinėje dalyje (panašus atstumas nuo pietinių ir nuo šiaurinių rajonų). Šalia Projekto vietos įsikūrusios mokymo ir neformalaus ugdymo įstaigos (žr. 12 pav.).

11 paveikslas. Sklypo, kurio teritorijoje veikia AB „Klaipėdos vandenys“, planas ir padalinimo schema⁵³

12 paveikslas. Projekto vieta Klaipėdos mieste⁵⁴

⁵³ Šaltinis: Klaipėdos miesto II-osios vandenvietės pritaikymo švietimo, sporto, saviraiškos reikmėms galimybių studija, 2015 m.

⁵⁴ Šaltinis: <http://www.regia.lt>

7.3. Projekto komanda

Siekiant užtikrinti viešojo ir privataus sektorių interesų apsaugą bei sėkmingą Projekto įgyvendinimą turi būti vedamos derybos. Derybų metu itin svarbu abiem partneriams atskleisti kuo daugiau informacijos, kuri gali būti naudinga rengiantis Projekto įgyvendinimui bei pasidalijant Projekto rizikomis. Projekto galutinei apimčiai nustatyti tiek privataus, tiek viešojo sektoriaus atstovai turėtų pasitelkti reikalingus ekspertus – projektavimo, statybų planavimo, paslaugų, kurias numatoma teikti Projekto metu, specialistus, teisininkus ir kt. ekspertus, kurie padės derybų metu pasiekti abiem pusėms priimtinių rezultatų.

Po derybų bus suformuota bendra (viešojo ir privataus sektorių atstovų) Projekto komanda, kuri bus atsakinga už Projekto įgyvendinimą, jo priežiūrą ir sėkmingą rezultatų pasiekimą.

7.4. Projekto prielaidos ir tęstinumas

Projekto metu sukurti rezultatai bus atviri ir prieinami bei skirti naudotis visiems infrastruktūros naudotojams. Įgyvendinus Projektą ir pastačius daugiafunkcį sporto centrą visą Projekto ataskaitinį laikotarpį infrastruktūros tinkamu eksploatavimu ir priežiūra rūpinsis privatus partneris (jo atsakomybės apibrėžs pasirašyta koncesijos sutartis). Vykdamt priežiūrą bei palaikant infrastruktūros būklę bus užtikrinama, kad būtų palaikomos pastato, įrangos ir kitų elementų techninės savybės, taip užtikrinant, kad jos nenusidėvės anksčiau nei planuota.

Už infrastruktūros išlaikymą ir tinkamą naudojimą visą Projekto ataskaitinį laikotarpį bus atsakingas privatus partneris.

Projekto įgyvendinimas nepakeis Klaipėdos m. savivaldybės administracijos veiklos pobūdžio ir teikiamų paslaugų.

7.5. Kitos išvados

Atlikta Projekto įgyvendinimo VPSP būdų analizė atskleidė, jog koncesijos ir VŽPP modeliai šiam Projektui įgyvendinti yra tinkami, Projekto įgyvendinimo modelį siūloma pasirinkti priklausomai nuo finansinės analizės rezultatų. Finansinė PP rodiklių analizė atlikta Skaičiuoklėje parodė, jog **Projektą tikslinga įgyvendinti koncesijos būdu** (maksimalus metinis VPSP mokėjimas realiąja išraiška neviršija pusės privataus partnerio planuojamų gauti pajamų (planuojamos pajamos – 1 037 474 Eur per metus). Maksimalus VPSP mokėjimas pagal Skaičiuoklę siektų 3 906 666 Eur per 23 metus, t. y. per vienerius metus apie 169 855 Eur.

Atsižvelgiant į tai, jog Projekte buvo skaičiuojamas 70 proc. arenos užimtumas, įvertinus vidutinį vienos dienos visos arenos įkainį (nuomojant pavienes aikšteles), rekomenduojama per metus Klaipėdos m. savivaldybės reikmėms skirti 14 dienų arenos naudojimui miesto reikmėms. Viena iš alternatyvų kaip sumažinti viešojo sektoriaus metinius mokėjimus – pakartotinai įvertinus pastato realaus nusidėvėjimo normatyvus pasirinkti ilgesnį Projekto ataskaitinio laikotarpio terminą (nuo 2018 m. įsigaliosiantys LR koncesijų

įstatymo pakeitimai panaikina numatytą 25 m. termino ribą VPSP Projektams). Svarstant ilgesnio Projekto ataskaitinio laikotarpio terminą būtina įvertinti ne tik pastato, bet ir įrangos naudingo tarnavimo laikotarpį (pagal šiuo metu atliktą analizę yra numatyta, jog priešpaskutiniaisiais Projekto ataskaitiniais metais privatus investuotojas turės atlikti įrangos reinvesticijas pilnai pakeičiant nusidėvėjusią įrangą).

Nors PP rodiklių analizė skaičiuoklėje vertinant Projekto gyvybingumą gaunama išvada, jog Projektas yra finansiškai negyvybingas, tačiau atitinkamai šiam gyvybingumui užtikrinti turi būti suplanuotos viešojo sektoriaus metiniai mokėjimai (apibrėžti koncesijos sutartyje). Finansiniam gyvybingumui užtikrinti privatus partneris gali naudoti ir nuosavas lėšas, taip pat viena iš galimybių – planuojamai imti paskolai taikyti paskolos grąžinimo termino atidėjimą.

Siekiant vykdyti Projektą, rekomenduojama atlikti tokius veiksmus:

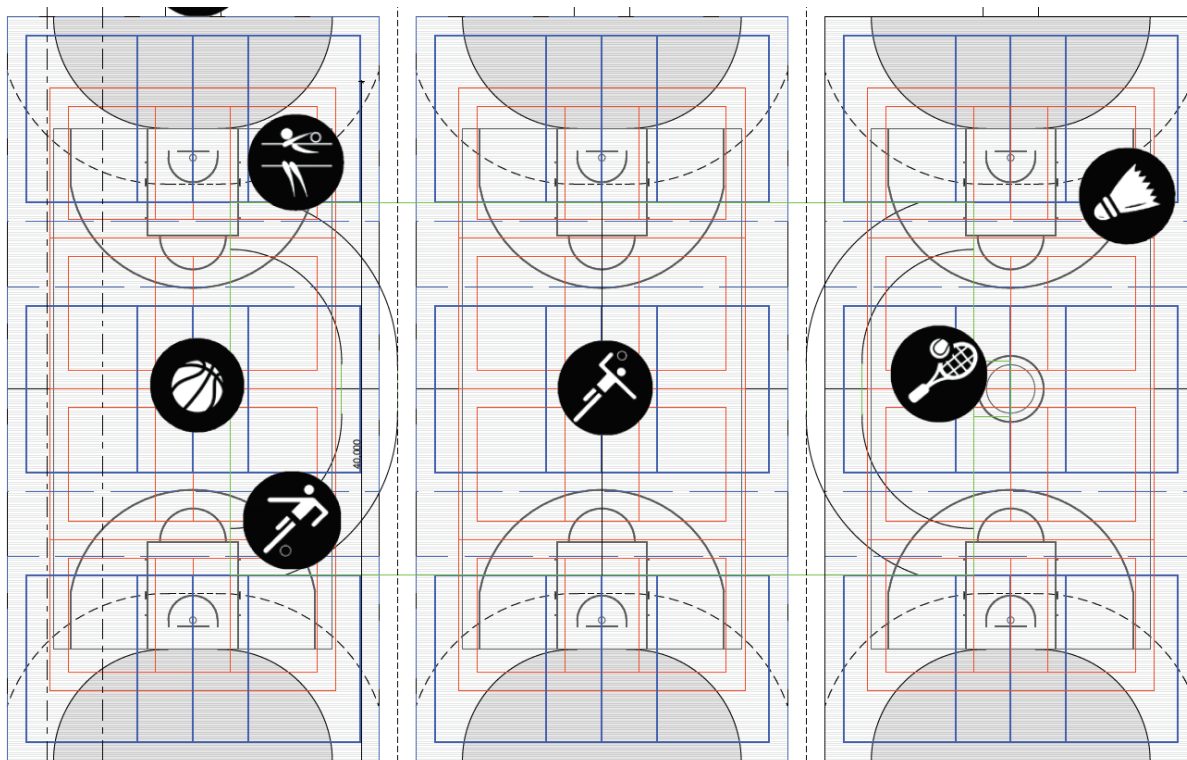
- Projekto pristatymas potencialiems investuotojams: organizuojami pristatymo renginiai, rengiamos viešos diskusijos, informacija dalijamasi su nekilnojamo turto plėtros ir statybų asociacijomis (pvz., Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija ir jos nariais, Lietuvos statybininkų asociacija ir jos nariais ir kt.);
- Projekto apimties tikslinimas pagal investuotojų ir kitų suinteresuotų šalių pastabas;
- privataus investuotojo atrankos konkurso sąlygų rengimas;
- suderintos apimties konkurso organizavimas privačiam investuotojui atrinkti.

8. IP DUOMENŲ SUVESTINĖ

Eil. Nr.	Investicijų projekto duomenys	Investicijų projekto duomenų aprašymas
1.	Viešoji paslauga, kurios kokybei gerinti skirtas investicijų projektas	Sporto (neformalaus ugdymo), aktyvaus laisvalaikio paslaugos
2.	Projekto tikslas	Padidinti sporto (neformalaus ugdymo) ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste
3.	Projekto veiklos	Statyti naują daugiafunkcį sporto kompleksą; įsigyti reikiamą įrangą
4.	Projekto pareiškėjas	Klaipėdos m. savivaldybės administracija
5.	Projekto partneris (-iai)	-
6.	Projekto biudžetas, Eur	11 664 847 Eur (su PVM)
7.	Prašomas finansavimas, Eur	-
8.	Projekto įgyvendinimo vieta	Klaipėdos m.
9.	Projekto įgyvendinimo trukmė	32 mėnesiai

PRIEDAI

1 priedas. Aikštelių funkcinio išdėstymo pavyzdys

„Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“ investicijų projektas

2 priedas. Projekto IP finansinė skaičiuoklė
(pridedama atskiru dokumentu)

3 priedas. Projekto PP rodiklių finansinė skaičiuoklė
(pridedama atskiru dokumentu)

4 priedas. Išlaidas pagrindžiantys dokumentai
(pridedama atskiru dokumentu)

5 priedas. Projekto atitikimas teisės aktams
(pridedama atskiru dokumentu)